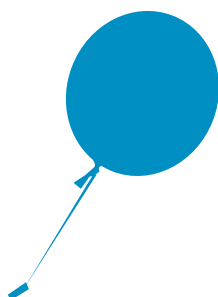
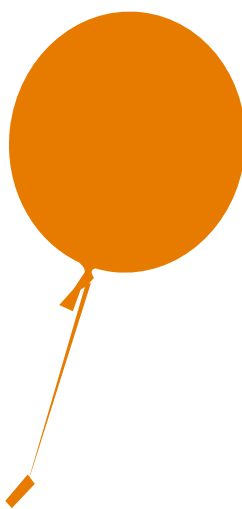

VAISALA

Vuosi-
katsaus 2016

bservations
for a **Better World**

Luotettavilla sään ja ympäristön havainnoilla parempaan huomiseen

Vaisala on maailman johtava ympäristön ja teollisuuden mittausratkaisuja tarjoava yritys. 80-vuotisen kokemuksensa avulla Vaisala mahdollistaa paremman elämänlaadun tarjoamalla kattavan valikoiman innovatiivisia havainto- ja mittaustuotteita ja palveluja meteorologian ja valittujen säästä riippuvaisten toimialojen sekä teollisuuden mittaustarpeisiin. Vaisalan pääkonttori sijaitsee Suomessa, ja yhtiön palveluksessa on noin 1 600 ammattilaista ympäri maailmaa. A-sarjan osakkeet on listattu Nasdaq Helsingissä.

www.vaisala.fi

Sisältö

Toimitusjohtajan katsaus	4
Avainluvut	6
Hallituksen toimintakertomus 2016	7

Konsernin tunnusluvut

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	19
Osakekohtaiset tunnusluvut	20
Tunnuslukujen laskenta	21
Konsernin viiden vuoden kehitys	22

Konsernitilinpäätös, IFRS

Konsernituloslaskelma	23
Konsernitase	24
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	26
Konsernin rahavirtalaskelma	27
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	28

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Emoyhtiön tuloslaskelma	63
Emoyhtiön tase	64
Emoyhtiön rahoituslaskelma	66
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	67
Osakkeet ja osakkeenomistajat	78
Hallituksen ehdotus osingonjaosta	80
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	80
Tilintarkastuskertomus	81
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	85
Tietoa osakkeenomistajille	99

Tämä vuosikatsaus on painettu Curious Matter 270g/m² ja Scandia 2000 White 115g/m² papereille.

Vakaa suoritus jatkui vuonna 2016

Vuoden 2016 tulos

Vaisalan vakaa suoritus jatkui vuonna 2016 Controlled Environment-liiketoiminta-alueemme erinomaisen suorituksen myötä, kun taas Weather-liiketoiminta-alueen markkinatilanne oli haastava.

Vuonna 2016 sään mittausratkaisujen markkinat heikkenivät erityisesti EMEA-alueella kahteen melko hyvään edellisvuoteen verrattuna. APAC-alueella suorituksemme parani sään mittausratkaisujen markkinoilla muutaman suuren projektin ansiosta. Teollisuuden mittaratkaisujen markkinat olivat kokonaisuudessaan suotuisat ja liikevaihtomme kasvoi kohdemarkkinaa nopeammin. Vaisalan saadut tilaukset olivat 311,3 miljoonaa euroa ja ne laskivat 3 % edelliseen vuoteen verrattuna. Controlled Environment-liiketoiminta-alueen tilaukset kasvoivat kaikilla alueilla ja kasvu oli voimakkainta APAC- ja Americas-alueilla. Weather-liiketoiminnan tilaukset laskivat Transportation- ja Meteorology Infrastructure-liiketoimintayksiköissä.

Saatujen tilausten laskusta huolimatta Vaisalan liikevaihto saavutti edellisvuoden tason ja oli 319,1 miljoonaa euroa. Panostukset myyntiin ja markkinointiin tuottivat tulosta ja Controlled Environment-liiketoiminta-alueen liikevaihto ylitti sadan miljoonan rajan. Liikevaihdon kasvu oli erinomainen 11 % päättyen 103,7 miljoonaan euroon. Kasvu tuli kaikilta alueilta. Weather-liiketoiminta-alueen liikevaihto laski 4 % 215,4 miljoonaan euroon. Vaisalan liiketulos ilman aineettomien oikeuksien alaskirjausta parani edelliseen vuoteen verrattuna ja oli vahva 32,8 miljoonaa euroa tai 10,3 % liikevaihdosta.

Strategian toteuttaminen

Vuonna 2016 jatkoimme investointeja Weather- ja Controlled Environment-liiketoiminta-alueiden strategisille kasvualueille.

Weather-liiketoiminta-alue

Weather-liiketoiminta-alue jatkoi kasvun ja asiakasarvon luomista rakentamalla informaatiopalveluliiketoimintoja, joita tarjotaan etenkin uusiutuvan energian, ilmailun sekä tie- ja rautatieliikenteen asiakasryhmille.

Vuonna 2016 laajensimme liiketoimintaamme kasvaville ilmanlaadun mittauksen markkinoille ostamalla uusia tuotteita ja teknologiaa, jotka mittaavat saastekaasuja sekä ilman pienthiukkasia. Tuotteet voidaan yhdistää saumattomasti Vaisalan johdaviin sääasemiin, ja ne edustavat uutta tapaa rakentaa kustannustehokkaita ilmanlaadun mittausverkkoja. Tämä tarjoaa meille erinomaisen mahdollisuuden laajentaa liiketoimintaamme

ilmanlaadun mittauksen markkinoille täydentämään perinteisiä ja kalliita viranomaismääräysten mukaisia mittausasemia. Odotuksemme kohdistuvat lähitulevaisuudessa erityisesti Kiinan, Intian ja Lähi-idän markkinoilla.

Uusiutuvan energian markkinoiden kehitys on jatkunut suotuisana, mutta energiapalvelujemme kehitys ja markkinoillepääsy on ollut odotettua hitaampaa sekä eräiden tuotteiden yleistymisen on johtanut markkinahintojen heikentymiseen. Tämän seurauksena Energy-liiketoimintaan tehtyjen investointien tuotto heikentyi, ja teimme teknologiaan ja asiakassuhteisiin liittyvien aineettomien oikeuksien 10,5 miljoonan euron arvonalentumiskirjauksen Weather-liiketoiminta-alueen tulokseen vuonna 2016. Olemme päättäneet, että Energy-liiketoimintayksikkömme keskittyy jatkossa liiketoimintoihin, joissa se kykenee paremmin erottautumaan kilpailijoistaan pitkällä aikavälillä. Jatkossa Energy-liiketoimintayksikkö tarjoaa alan johtavia uusiutuvan energian mittausjärjestelmiä sekä uusiutuvan energian resurssien arviointi- ja optimointipalveluja.

Helmikuussa päätimme yksinkertaistaa Weather-liiketoiminta-alueeseen kuuluvan Transportation-liiketoimintayksikön toimintamallia parantaaksemme sen kannattavuutta ja divestimme osan tähän liittyvästä liiketoiminnasta Yhdysvalloissa. Jatkossa Transportation-liiketoimintayksikkö keskittyy tuotejohtajuuteen, toimituskyvyn tehostamiseen ja informaatiopalvelujen kehittämiseen. Muutosten tavoitteena on kannattavuuden parantaminen ja asiakaslähtöisyyden vahvistaminen.

Controlled Environment -liiketoiminta-alue

Controlled Environment-liiketoiminta-alueen tuotejohtajuusstrategia mahdollisti voimakkaan kasvun myös vuonna 2016. Teollisuuden mittaratkaisujen myynti jatkoi kasvuaan monilla eri toimialoilla ja kaikilla maantieteellisillä alueilla. Uudet jakelijasopimukset laajensivat Controlled Environment-liiketoiminta-alueen maantieteellistä kattavuutta maihin, joissa on erinomaiset mahdollisuudet teollisuusliiketoiminnan kehitykselle. Panostusten avulla jakelijamynti saavutti kaksinumeroisen kasvun.

Controlled Environment-liiketoiminta-alue jatkoi investointeja kasvumarkkinoihinsa, life scienceen ja sähkötuotantoon ja -siirtoon. Life sciencelle ja muille teollisuusyrityksille tarjottavien olosuhdevalvontajärjestelmien myynnin kasvuluku oli edellisen vuoden tapaan kaksinumeroisen ja myös kannattavuus parani. Tämä kehitys vaikutti positiivisesti Controlled Environment

-liiketoiminta-alueen liiketulokseen, vaikka investointivaihe jatkuukin edelleen.

Laatu ja toiminnan tehokkuus

Vuonna 2016 jatkoimme laaja-alaisesti parannustoimenpiteitä tuotteiden ja palveluiden laadun osalta. Laadun suunnittelun kyvykkyyttä vahvistettiin ottamalla käyttöön Design for Six Sigma -menetelmät tuotekehityksessä. Lean-periaatteita hyödynnettiin laaja-alaisesti tuotannon lisäksi myös muualla organisaatiossa.

Jatkoimme materiaalihallinnan ja varastoprosessin kehittämistä. Pääpaino oli tuotteiden elinkaaren hallinnassa sekä vaihto-omaisuuden kiertonopeuden parantamisessa elinkaaren lopussa olevien komponenttien osalta.

Vaisalan tuotannonjohtamisjärjestelmä (Production System, VPS) lanseerattiin Operations-yksikössä vuoden 2016 aikana. VPS:n avulla parannetaan toiminnan tehokkuutta laajan valikoiman ja pienten volyymien toimitusketjussa. Toimittajakannan kehittäminen, yhtenäiset prosessit ja työskentelytavat sekä koko organisaation osallistaminen kehittämiseen loivat perustan tehokkaalle toiminnalle sekä paransivat toimitustarkkuutta.

Kiitos erinomaisesta työstä

Haluan kiittää kaikkia Vaisalan työntekijöitä vahvasta sitoutumisesta liiketoimintaamme ja jatkuvan parantamisen tavoittelusta. Vuoden aikana saavutettu toimintamme ja tuotteidemme laadun sekä asiakastytyväisyyden parannus ei olisi ollut mahdollista ilman työntekijöidemme erinomaista suoritusta.

Lahjoitukset

Vuonna 2016 Vaisalan hallitus päätti lahjoittaa Aalto-yliopistolle, Helsingin yliopistolle, Lappeenrannan teknilliselle yliopistolle, Oulun yliopistolle ja Tampereen teknilliselle yliopistolle yhteensä 310 000 euroa sekä yhdysvaltalaiselle Colorado State Universitylle 25 000 Yhdysvaltain dollaria. Lisäksi vuonna 2015 Coloradon State Universitylle lahjoitettu sääätutka toimitettiin vuoden 2016 lopulla.

Markkinanäkymät

Vaisala odottaa sään ja teollisuuden mittausratkaisujen markkinoiden säilyvän vakaina vuonna 2017. Sään mittausratkaisujen markkinoiden ennakoidaan paranevan EMEA- ja APAC-alueilla sekä Latinalaisessa Amerikassa ja säilyvän vakaana Pohjois-Amerikassa. Kiinassa sään mittausratkaisujen markkinoiden ennakoidaan säilyvän vakaina, vaikka markkinatilannetta onkin tällä hetkellä vaikea ennustaa. Uusiutuvan energian markkinanäkymät ovat kokonaisuudessaan myönteiset, vaikka uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin kasvu onkin hidastunut.

Teollisuuden mittausratkaisujen markkinanäkymät ovat vakaat maailmanlaajuisesti. Life science -markkinoiden kasvun odotetaan jatkuvan olosuhteiden valvontaan ja raportointiin liittyvien vaatimusten tiukentumisen tuloksena. Energiayhtiöt ovat

kasvavassa määrin omaksumassa muuntajien online-valvonnan, minkä ennakoidaan vauhdittavan sähkönsiirron sovellusten kysyntää.

Vuoden 2017 tavoitteet

Tavoittelemme jatkossakin kannattavaa kasvua Weather- ja Controlled Environment -liiketoiminta-alueilla. Panostukset tutkimukseen ja tuotekehitykseen jatkuvat uusien innovatiivisten tuotteiden kehittämiseksi ja tuotteiden päivittämiseksi. Weather-liiketoiminta-alue vauhdittaa uudella rakenteellaan informaatiopalvelu- ja energialiiketoimintansa kasvua ja kehittää tarjoomaansa uusille alueille kuten ilmanlaadun mittaus.

Myyntikanavan ja lisäarvon myyntikyvykkyyden kehittämisen ovat kriittisiä tekijöitä silloin kun pyritään uusille markkinoille tai tuodaan uusia tuotteita ja teknologioita markkinoille. Asiakasrajapintaa tukevien järjestelmien onnistunut digitaalisointi edesauttaa tavoitteiden saavuttamista.

Nopeat ja täsmälliset toimitukset ovat tärkeitä erityisesti teollisuusasiakkaillemme. Pyrkimyksemme parantaa toimitusvarmuutta ja lyhentää toimitusaikaa ovat tuottaneet tulosta ja olemme saavuttaneet hyvin korkean toimitustarkkuuden. Olemme sitoutuneet vähintäänkin ylläpitämään saavutettua tasoa ja parantamaan edelleen tehtaiden ja logistiikan tuottavuutta. Vaihto-omaisuuden kiertonopeuden parantamisessa materiaalihallinnon tehostaminen on tärkeä elementti samoin kuin tuotteiden elinkaaren hallinta. Laadun ja luotettavuuden jatkuva parantaminen takaa korkean asiakastytyväisyyden ja uskollisuuden myös jatkossa.

Taloudellinen ohjeistus

Vaisala arvioi vuoden 2017 liikevaihdon olevan 310–340 miljoonaa euroa ja liiketuloksen (EBIT) 32–42 miljoonaa euroa.

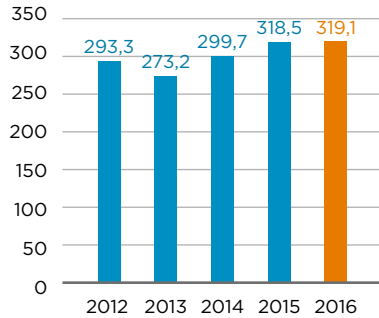
Kjell Forsén

Toimitusjohtaja

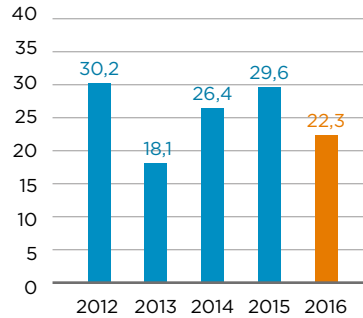

Avainluvut

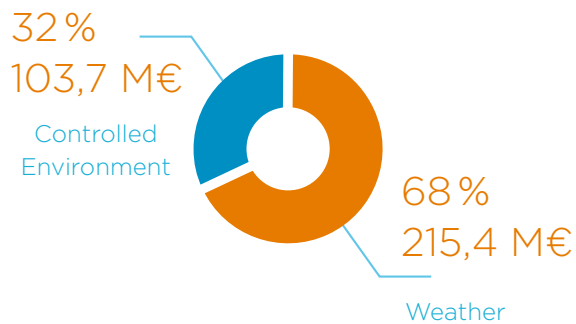
Liikevaihto, M€

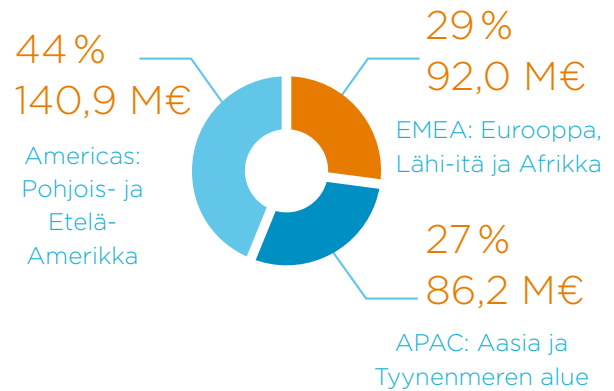
Liiketulos, M€

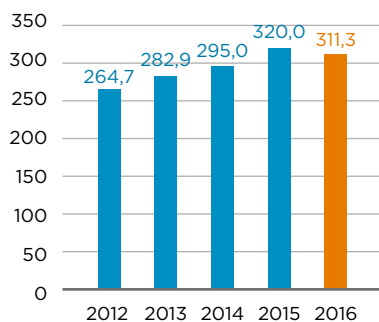
Liikevaihto liiketoiminta-alueittain 2016

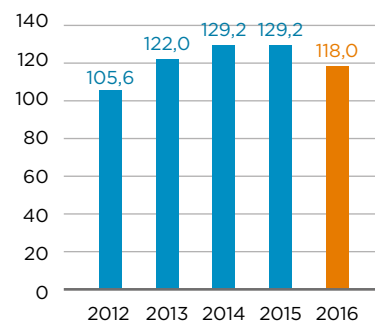
Maantieteellisten alueiden liikevaihto 2016

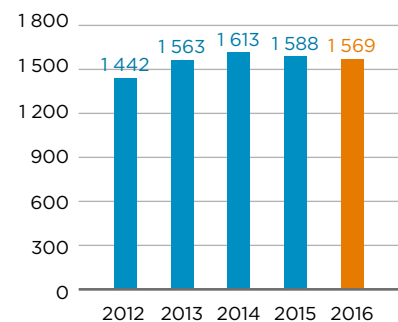
Saadut tilaukset, M€

Tilaukanta, M€

Henkilöstö, vuoden lopussa

Konsernin tunnusluvut ja viiden vuoden kehitysluvut ovat sivulla 19–22.

Hallituksen toimintakertomus 2016

Markkinatilanne 2016

Vuonna 2016 eri asiakasryhmien ja maantieteellisten alueiden väliset erot luonnehtivat Vaisalan markkinaympäristöä. Sään mittausratkaisujen markkinatilanne heikkeni kahteen melko hyvään edellisuoteen verrattuna. Teollisuuden mittausratkaisujen markkinatilanne oli kokonaisuudessaan suotuisa.

EMEA-alueella sään mittausratkaisujen markkinat olivat heikot. Pohjois-Amerikan sään mittausratkaisujen markkinat olivat vakaat, ja Vaisalan toimitukset kasvoivat vuoden 2015 hyvien tilausten ansiosta. Latinalaisessa Amerikassa sään mittausratkaisujen markkinoita vaivasi heikko yleistoloudellinen tilanne erityisesti Brasiliassa. APAC-alueella sään mittausratkaisujen markkinat olivat vakaat, ja muutaman suuren projektin ansiosta Vaisalan suoritus parani.

Vaisalan teollisuuden mittausratkaisujen tilaukset kasvoivat kaikilla maantieteellisillä alueilla. Tähän myötävaikutti suotuisa markkinatilanne, ja Vaisala myös kasvoi kohdemarkkinaa nopeammin. Kasvu oli voimakasta erityisesti APAC-alueella ja life science -markkinoilla.

Tammi-joulukuun 2016 tulos

Saadut tilaukset

Milj. euroa	2016	2015	Muutos, %
Weather	206,0	225,6	-9
Controlled Environment	105,3	94,4	11
Yhteensä	311,3	320,0	-3

Tammi-joulukuussa 2016 Vaisalan saadut tilaukset olivat 311,3 (320,0) miljoonaa euroa ja ne laskivat 3 % edelliseen vuoteen verrattuna. Lasku tuli EMEA- ja Americas-alueilta.

Tammi-joulukuussa 2016 Weather-liiketoiminta-alueen saadut tilaukset olivat 206,0 (255,6) miljoonaa euroa ja ne laskivat 9 % edelliseen vuoteen verrattuna. Lasku tuli Transportation- ja Meteorology Infrastructure -liiketoimintayksiköistä.

Tammi-joulukuussa 2016 Controlled Environment -liiketoiminta-alueen saadut tilaukset olivat 105,3 (94,4) miljoonaa euroa ja ne kasvoivat 11 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvu tuli kaikilta alueilta ja oli voimakkainta APAC- ja Americas-alueilla.

Tilaukset

Milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015	Muutos, %
Weather	109,4	122,2	-11
Controlled Environment	8,6	7,0	23
Yhteensä	118,0	129,2	-9

Joulukuun 2016 lopussa Vaisalan tilaukset olivat 118,0 (129,2) miljoonaa euroa ja se laski 9 % edelliseen vuoteen verrattuna. Tilaukset laski kaikilla maantieteellisillä alueilla. Tilaukset olivat yhteensä 79,3 (95,5) miljoonaa euroa on aikataulutettu toimitettavaksi vuonna 2017.

Joulukuun 2016 lopussa Weather-liiketoiminta-alueen tilaukset olivat 109,4 (122,2) miljoonaa euroa ja se laski 11 % edelliseen vuoteen verrattuna. Meteorology Infrastructure- ja Transportation-liiketoimintayksiköiden tilaukset olivat yhteensä 71,5 (88,8) miljoonaa euroa on aikataulutettu toimitettavaksi vuonna 2017. Helmikuussa 2016 tiedotettu Vietnamin ilmatieteen laitoksen, National Hydro-Meteorological Servicen kanssa allekirjoitettu 20 miljoonan euron sopimus ei sisälly tilaukseen, koska se kirjataan tilaukseen asiakkaan lopullisen hallinnollisen hyväksynnän jälkeen.

Joulukuun 2016 lopussa Controlled Environment -liiketoiminta-alueen tilaukset olivat 8,6 (7,0) miljoonaa euroa ja se kasvoi 23 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvu tuli APAC- ja Americas-alueilta. Tilaukset olivat yhteensä 7,7 (6,7) miljoonaa euroa on aikataulutettu toimitettavaksi vuonna 2017.

Liikevaihto liiketoiminta-alueittain

Milj. euroa	2016	2015	Muutos, %
Weather	215,4	225,5	-4
Tuotteet	115,5	116,2	-1
Projektit	65,0	71,0	-8
Palvelut	34,9	38,3	-9
Controlled Environment	103,7	93,0	11
Tuotteet	93,0	83,5	11
Palvelut	10,7	9,5	12
Yhteensä	319,1	318,5	0

Liikevaihto maantieteellisin aluein

Milj. euroa	2016	2015	Muutos, %
EMEA	92,0	105,1	-12
Americas	140,9	132,0	7
APAC	86,2	81,3	6
Yhteensä	319,1	318,5	0

Tammi-joulukuussa 2016 Vaisalan liikevaihto oli edellisen vuoden tasolla eli 319,1 (318,5) miljoonaa euroa. Vaisalan liikevaihto EMEA-alueella oli 92,0 (105,1) miljoonaa euroa ja se laski 12 %. Americas-alueen liikevaihto oli 140,9 (132,0) miljoonaa euroa ja se kasvoi 7 %. APAC-alueen liikevaihto oli 86,2 (81,3) miljoonaa euroa ja se kasvoi 6 %. Suomen ulkopuolisten liiketoimintojen osuus liikevaihdosta oli 98 % (98 %). Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla liikevaihto olisi ollut 318,8 (318,5) miljoonaa euroa ja se olisi kasvanut 0,3 miljoonaa euroa tai 0 % edellisestä vuodesta. Valuuttakurssien positiivinen vaikutus oli 0,3 miljoonaa euroa, mikä johtui pääasiassa Japanin jenin vahvistumisesta euroa vastaan.

Tammi-joulukuussa 2016 Weather-liiketoiminta-alueen liikevaihto oli 215,4 (225,5) miljoonaa euroa ja se laski 4 % edelliseen vuoteen verrattuna. Lasku tuli Meteorology Infrastructure ja Transportation-liiketoimintayksiköistä, ja se johtui heikosta markkinatilanteesta ja vähäisistä säätukatoimituksista. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla liikevaihto olisi ollut 215,8 (225,5) miljoonaa euroa ja se olisi laskenut 9,6 miljoonaa euroa tai 4 % edellisestä vuodesta. Valuuttakurssien negatiivinen vaikutus oli 0,5 miljoonaa euroa, mikä johtui pääasiassa Englannin punnan heikkenemisestä euroa vastaan.

Tammi-joulukuussa 2016 Controlled Environment -liiketoiminta-alueen liikevaihto oli 103,7 (93,0) miljoonaa euroa ja se kasvoi 11 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvu tuli kaikilta alueilta ja oli voimakkainta APAC-alueella. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla liikevaihto olisi ollut 102,9 (93,0) miljoonaa euroa ja se olisi kasvanut 9,9 miljoonaa euroa tai 11 % edellisestä vuodesta. Valuuttakurssien positiivinen vaikutus oli 0,8 miljoonaa euroa, mikä johtui pääasiassa Japanin jenin vahvistumisesta euroa vastaan.

Bruttokateprosentti ja liiketulos

	2016	2015
Bruttokateprosentti	51,6	51,1
Weather	47,3	47,4
Controlled Environment	60,8	60,4
Liiketulos, milj. euroa	22,3	29,6
Weather	3,4	15,2
Controlled Environment	21,6	18,3
Eliminoinnit ja muut	-2,7	-4,0

Tammi-joulukuussa 2016 Vaisalan liiketulos oli 22,3 (29,6) miljoonaa euroa ja se laski 7,3 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Liiketuloksen lasku johtui pääasiassa kolmannelle vuosineljännekselle kirjatusta 10,5 miljoonan euron aineettomien oikeuksien arvonalentumiskirjauksesta Weather-liiketoiminta-alueella. Aineettomat oikeudet syntyivät Second Wind Systems Inc.:n ja 3TIER Inc.:n yritystojen yhteydessä vuonna 2013, ja ne liittyvät teknologiaan ja asiakassuhteisiin. Alaskirjaus tehtiin, koska Vaisalan odotettua hitaampi pääsy uusiutuvan energian markkinoille on heikentänyt Vaisalan Energy-liiketoimintaan tehtyjen investointien tuottoa. Arvonalentumiskirjauksen jälkeen Energy-liiketoimintayksikön aineettomat oikeudet ja liikearvo ovat 0,0 euroa. Bruttokateprosentti oli 51,6 % (51,1 %). Bruttokateprosentin kasvu tuli Controlled Environment -liiketoiminta-alueen korkeammasta liikevaihdosta ja siihen liittyvien skaalaetujen vahvistumisesta sekä Weather-liiketoiminta-alueeseen kuuluvan Transportation-liiketoimintayksikön uudelleenjärjestelyjen tuomista kustannussäästöistä. Kiinteät kulut olivat 141,5 (131,9) miljoonaa euroa ja ne kasvoivat 7 %. Kasvu tuli pääasiassa 10,5 miljoonan euron aineettomien oikeuksien arvonalentumiskirjauksesta. Liiketulos ilman aineettomien oikeuksien arvonalentumiskirjausta oli 32,8 (29,6) miljoonaa euroa ja 10,3 % (9,3 %) liikevaihdosta.

Tammi-joulukuussa 2016 Weather-liiketoiminta-alueen liiketulos oli 3,4 (15,2) miljoonaa euroa ja se laski 11,8 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Lasku johtui pääasiassa 10,5 miljoonan euron aineettomien oikeuksien arvonalentumiskirjauksesta ja alemmasta liikevaihdosta. Aineettomat oikeudet syntyivät Second Wind Systems Inc.:n ja 3TIER Inc.:n yritystojen yhteydessä vuonna 2013 ja ne liittyvät teknologiaan ja asiakassuhteisiin. Alaskirjaus tehtiin, koska Vaisalan odotettua hitaampi pääsy uusiutuvan energian markkinoille on heikentänyt Vaisalan Energy-liiketoimintaan tehtyjen investointien tuottoa. Arvonalentumiskirjauksen jälkeen Energy-liiketoimintayksikön aineettomat oikeudet ja liikearvo ovat 0,0 euroa. Bruttokateprosentti oli 47,3 % (47,4 %). Bruttokateprosentti oli viime vuoden tasolla, sillä Transportation-liiketoimintayksikön uudelleenjärjestelystä saadut kustannussäästöt kompensoivat volyymin laskusta johtuvaa skaalaetujen heikkenemistä. Kiinteät kulut

olivat 98,4 (91,9) miljoonaa euroa ja ne kasvoivat 7 %. Kasvu tuli pääasiassa 10,5 miljoonan euron aineettomien oikeuksien arvonalentumiskirjauksesta. Liiketus ilman aineettomien oikeuksien arvonalentumiskirjausta oli 13,9 (15,2) miljoonaa euroa ja 6,5 % (6,8 %) liikevaihdosta.

Tammi-joulukuussa 2016 Controlled Environment -liiketoiminta-alueen liiketulos oli 21,6 (18,3) miljoonaa euroa ja se parani 3,2 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Liiketus parani kasvaneen liikevaihdon ansiosta. Bruttokateprosentti oli 60,8 % (60,4 %). Kiinteät kulut olivat 41,5 (37,9) miljoonaa euroa ja ne kasvoivat 10 %. Kasvu tuli pääasiassa jatkuneista investoinneista tutkimukseen ja tuotekehitykseen sekä korkeammista myynnin kuluista.

Tammi-joulukuussa 2016 rahoitustuotot ja -kulut olivat -0,3 (3,5) miljoonaa euroa. Lasku johtui pääasiassa Yhdysvaltain dollarimääräisten saatavien arvostustappioista.

Tammi-joulukuussa 2016 voitto/tappio ennen veroja oli 22,1 (33,0) miljoonaa euroa. Tuloverot olivat 3,3 (5,5) miljoonaa euroa. Tammi-joulukuussa 2016 efektiivinen verokanta oli 15 % (17 %). Efektiivinen veroaste laski, koska aineettomien oikeuksien arvonalentumiskirjaukseen liittyvä laskennallisen verovelan muutoksen kirjaus tehtiin Yhdysvaltojen 39,5 % verokannalla. Ilman alaskirjausta konsernin efektiivinen veroaste olisi ollut 21 %. Tilikauden tulos oli 18,8 (27,5) miljoonaa euroa.

Tammi-joulukuun 2016 osakekohtainen tulos oli 1,05 (1,52) euroa.

Tase ja rahavirta

Vaisalan omavaraisuusaste ja likviditeetti säilyivät vahvoina joulukuun 2016 lopussa. Rahavarat olivat 72,4 (59,2) miljoonaa euroa. Vaisalalla ei ollut myöskään merkittäviä korollisia velkoja joulukuun 2016 lopussa.

Parantuneesta kassatilanteesta huolimatta taseen loppusumma aleni 255,0 (264,0) miljoonaan euroon. Lasku tuli varastojen alentumisesta sekä 10,5 miljoonan euron aineettomien oikeuksien arvonalentumiskirjauksesta ja siihen liittyvän verovelan laskusta.

Tammi-joulukuussa 2016 Vaisalan liiketoiminnan rahavirta nousi 41,8 (38,8) miljoonaan euroon käyttöpääoman myönteisen kehityksen ja nousseen EBITDAn (liikevoitto ennen korkoja, veroja ja poistoja) myötä.

Vaisala osti tilikauden aikana 176 827 omaa osaketta 5,3 miljoonalla eurolla ja maksoi osinkoja 17,1 miljoonaa euroa.

Investoinnit ja divestoinnit

Tammi-joulukuussa 2016 bruttoinvestoinnit olivat 7,7 (8,3) miljoonaa euroa. Investoinnit liittyvät pääosin hankittuun teknologiaan sekä koneisiin ja kalustoon, joilla kehitetään ja ylläpidetään Vaisalan tuotanto- ja palvelutoimintoja.

Helmikuussa Vaisala päätti yksinkertaistaa Weather-liiketoiminta-alueeseen kuuluvan Transportation-liiketoiminta-

yksikön toimintamallia parantaakseen sen kannattavuutta.

Transportation-liiketoimintayksikkö luopui kenttäpalveluista kaikissa muissa maissa paitsi UK:ssa, ja myi automaattisen US-lentosääjärjestelmän (U.S.AWOS) valmistuksesta vastanneen liiketoiminnan. Vuonna 2016 Vaisala kirjasi kyseisen liiketoiminnan myynnistä voittoa 1,0 miljoonaa euroa. Muutokset johtivat 64 työntekijän vähennykseen, joista 11 henkilölle Vaisala tarjosi uuden työtehtävän. Suurin osa siirtyneessä liiketoiminnassa työskennelleistä henkilöistä Yhdysvalloissa siirtyi ostajan palvelukseen. Vuotuisten kustannussäästöjen arvioidaan olevan 6 miljoonaa euroa ja niiden oletetaan täysimääräisesti parantavan vuoden 2017 kannattavuutta. Vuonna 2016 jo toteutuneet kustannussäästöt olivat 2,4 miljoonaa euroa ja uudelleenjärjestelyihin liittyvät kulut 2,1 miljoonaa euroa.

Vaisala osti kolmannelle neljänneksellä Envitem Oy:ltä uutta teknologiaa ja tuotteita laajentaakseen tarjoamaansa kasvavilla ilmanlaadun mittauksen markkinoilla. Hankitut tuotteet ja teknologia mittaavat saastekaasuja kuten hääkää, typpioksideja, rikkidioksidia, rikkivetyä, otsonia sekä ilman pienhiukkasia. Tuotteet voidaan yhdistää saumattomasti Vaisalan johtaviin WXT-säässemiin, ja ne edustavat uutta, innovatiivista tapaa rakentaa kattavia ja kustannustehokkaita ilmanlaadun mittausverkostoja.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 24,1 (15,1) miljoonaa euroa. Nousu oli seurausta 10,5 miljoonan euron aineettomien oikeuksien arvonalentumiskirjauksesta.

Tutkimus ja tuotekehitys

Tammi-joulukuussa 2016 tutkimus- ja tuotekehityskulut olivat 38,0 (36,1) miljoonaa euroa eli 11,9 % (11,3 %) liikevaihdosta.

T&K liiketoiminta-alueittain

Milj. euroa	2016	2015	Muutos, %
Weather	26,5	26,7	-1
Controlled Environment	11,5	9,4	22
Yhteensä	38,0	36,1	5

Tammi-joulukuussa 2016 Weather-liiketoiminta-alueen tutkimus- ja tuotekehityskulut olivat 12,3 % (11,8 %) liikevaihdosta. Controlled Environment -liiketoiminta-alueen tutkimus- ja tuotekehityskulut olivat 11,1 % (10,1 %) liikevaihdosta, mikä on linjassa jatkuneiden uusien tuotteiden kehitysinvestointien kanssa.

Tärkeimpiä tuote- ja ohjelmistolanserauksia

Vaisala toi vuonna 2016 markkinoille useita tuotteita ja ohjelmistoja kasvun edistämiseksi ja nykyisten tuotteiden uudistamiseksi.

Weather-liiketoiminta-alue jatkoi Vaisala Observation Network Manager NM10 -järjestelmän kehitystä. Network Manager on skaalautuva ja automaattinen järjestelmä säähavainto-

verkon ja -asemien monitorointiin sekä hallinnointiin. Uudessa lanseerauksessa merkittäviä parannuksia tehtiin käyttöliittymään ja laitteiden liityntäräjäpintoihin.

Lisäksi Vaisala julkaisi uudistetun version Vaisala AviMet Airport Weather Observation System (AWOS) -järjestelmästä. Uusina toiminnallisuuksina ovat salamainformaation ja IRIS-sää-tutkainformaation näyttäminen AviMet-järjestelmässä. Tämä parantaa tilannetietoisuutta ja turvallisuutta lentokentillä, koska salama- ja tutkainformaatio ovat helposti saatavissa.

Kolmas tärkeä tuotelanseeraus Weather-liiketoiminta-alueella oli uusi versio ohjelmistosta Vaisalan luotausjärjestelmään tukemaan automaattista luotausasemaa (AUTOSONDE® AS15). Tämän myötä automaattisissa luotausasemissa voidaan siirtää käyttämään uusinta radiosondia (RS41).

Controlled Environment -liiketoiminta-alue julkaisi uuden mittalaitteen muuntajien jatkuvaan kunnonvalvontaan (Optimus™). Mittalaitte tuottaa toistettavaa ja tarkkaa informaatiota mahdollisista vikaa indikoivista kaasuisista muuntajien öljyissä. Mittalaitteen anturit perustuvat ainutlaatuiseseen Vaisalan kehittämään CARBOCAP® infrapuna-kaasuntunnistusteknologiaan. Luotettavuuden lisäksi mittalaitte on helppo ja nopea asentaa.

Controlled Environment -liiketoiminta-alue julkaisi myös uuden sukupolven viewLinc Environmental Monitoring System -järjestelmän (aiemmin Continuous Monitoring System). Merkittävät uudet ominaisuudet ovat luotettava langaton teknologia, helppokäyttöisyys ja nopea käyttöönotto. Järjestelmää käytetään life science- ja teollisuustoimialoilla isojen tilojen kuten varastojen, laboratoriodien, prosessointialueiden ja muiden erityistilojen valvontaan.

Lisäksi Controlled Environment -liiketoiminta-alue julkaisi hiilidioksidimittapään, joka hyödyntää Vaisala CARBOCAP® -teknologiaa. Tämä hiilidioksidimittapää on tarkoitettu teollisuuden hiilidioksidimittaussovelluksiin, kuten kasvihuoneisiin, kylmävarastoihin ja vaativiin ilmastointisovelluksiin. Mittapään rinnalla lanseerattiin yhteensopiva liitäntälaitte, jonka avulla mittaustieto voidaan helposti näyttää ja myös yhdistää langattomasti.

Lisää tietoa uusista tuotteista ja ohjelmistoista on yhtiön verkkosivuilla, www.vaisala.fi.

Aktiivinen vaikuttaja tiedeyhteisössä

Vaisala tekee yhteistyötä alan johtavien tutkimuslaitosten, instituutioiden ja yliopistojen kanssa ympäristömittauksen eri tieteen ja teknologian osa-alueilla. Tämän tavoitteena on vahvistaa Vaisalan asemaa toimialansa pioneerina ja innovatiivisena tuotejohtajana.

Vaisala on mukana useissa hankkeissa yhdessä alan johtavien tutkimuslaitosten kanssa. Yhteistyökumppaneita ovat mm. Yhdysvalloissa National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA), Colorado State University ja National Center for Atmospheric Research (NCAR). Suomessa, Vaisala toimii yhteistyössä mm. Ilmatieteen laitoksen, Teknologian

tutkimuskeskuksen (VTT) sekä Helsingin yliopiston, Tampereen teknillisen yliopiston ja Aalto-yliopiston kanssa. Aasiassa Vaisala toimii Kiinan meteorologisen instituutin Meteorological Administration's Institute of Urban Meteorology ja Nanjing University for Information Science and Technology (NUIST) kanssa eri projekteissa.

Vaisala tekee tiivistä yhteistyötä monien kansallisten meteorologisten laitosten kanssa eri puolilla maailmaa ja osallistuu YK:n alaisen World Meteorological Organizationin (WMO) toimintaan. Lisäksi Vaisala on mukana useissa projekteissa Saksassa Lindenbergissä sijaitsevan sääpalvelun Deutscher Wetterdienstin ja Suomen Ilmatieteen laitoksen kanssa.

Vaisala rahoittaa kahta vuosittain jaettavaa Professori Vilho Väisälä -palkintoa. Vuonna 1985 perustettua palkintoa Erinomainen tieteellinen tutkielma, joka käsittelee meteorologisia havaintomenetelmiä ja instrumentteja, hallinnoi ja myöntää World Meteorological Organization (WMO). Tämä palkinto on jaettu jo 24 kertaa. Instrumenttien ja havaintomenetelmien kehitys- ja käyttöönottopalkinto on jaettu neljä kertaa.

Vaisala tukee Millennium-teknologiapalkintoa, joka on suomalainen kunnianosoitus innovaatioille paremman elämän puolesta. Palkinto jaetaan uraauurtavasta teknologisesta innovaatiosta, joka parantaa ihmisten elämänlaatua kestävän kehityksen periaatteiden mukaan sekä innovaatioista, jotka edistävät korkealaatuista tieteellistä ja teknologiaan liittyvää tutkimus- ja kehitystyötä.

Vaisala on CLIC Innovation Oy:n osakas ja aktiivinen tutkimuspartneri. CLIC Innovation Oy on avoin innovaatioklusteri, jonka tavoitteena on luoda ennennäkemättömiä biotalouden, energia ja cleantechin ratkaisuja edistämällä liike-elämän ja korkeakoulujen yhteistä tutkimustyötä. Lisäksi Vaisala tekee yhteistyötä suomalaisen Tekniikan Akatemian kanssa.

Vaisalan edustajat osallistuivat Suomen Teknologiateollisuus ry:n hallituksen työhön ja sen työryhmiin, kuten ympäristötyöryhmän toimintaan.

Yhdysvalloissa Vaisala osallistuu useiden alan lautakuntien, hallitusten ja valiokuntien toimintaan. Näihin kuuluvat mm. Board of Trustees of the University Corporation for Atmospheric Research (UCAR) ja Dean's Advisory Board to the College of Engineering at Colorado State University sekä Board of CO-LABS in the state of Colorado, Environmental Information Services Working Group of the NOAA Science Advisory Board ja Executive Committee of the Weather Coalition.

Vaisala on edelleen vahvasti mukana American Meteorological Society (AMS) toiminnassa ja on sen sponsori. AMS on johtava tieteellinen organisaatio, joka omistautuu ilmakehään, valtameriin ja hydrologiaan liittyvään tieteelliseen työhön. Lisäksi Vaisala edustajat tukevat AMS:n toimintaa useilla eri tavoilla, kuten hallinnoimalla tieteellisen komitean jäsenyyksiä, tarkistamalla ja editoimalla lehtiä ja artikkeleita sekä aktiivisesti jakamalla tietoa tieteellisistä saavutuksista julkaisemalla vertais-

arvioitua kirjallisuutta, esityksiä ja tutkielmia eri konferensseissa ja kokouksissa. Vaisalalla on edustaja sekä AMS:n Councilissa että Executive Committeeessa.

Saksassa Vaisala tekee tutkimusyhteistyötä Karlsruhe Institute of Technologyn kanssa Lidar-sovelluksissa.

Konsernirakenne

Vaisalan pääkonttori sijaitsee Vantaalla. 31.12.2016 Vaisalalla oli tytäryhtiöt Australiassa, Brasiliassa, Kanadassa, Keniassa, Kiinassa, Saksassa, Ranskassa, Intiassa, Japanissa, Malesiassa, Iso-Britanniassa ja Yhdysvalloissa. Lisäksi Vaisalalla on kiinteitä toimipaikkoja ja toimistoja Etelä-Koreassa, Kolumbiassa, Ruotsissa ja Yhdistyneissä Arabiemiirikunnissa.

Hallitus

5.4.2016 pidetty yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi seitsemän. Hallituksen uudeksi jäseneksi valittiin Kaarina Ståhlberg.

Hallituksen jäsenet 31.12.2016:

- Raimo Voipio, puheenjohtaja
- Yrjö Neuvo, varapuheenjohtaja
- Petra Lundström
- Mikko Niinivaara
- Kaarina Ståhlberg
- Pertti Torstila
- Ville Voipio

Henkilöstö

Tammi-joulukuussa 2016 Vaisalassa työskenteli keskimäärin 1 590 (1 611) henkilöä. Joulukuun 2016 lopussa henkilöstön määrä oli 1 569 (1 588).

Joulukuun 2016 lopussa henkilöstöstä 69 % (66 %) työskenteli EMEA-alueella, 23 % (26 %) Americas-alueella ja 9 % (8 %) APAC-alueella. Henkilöstöstä 38 % (41 %) työskenteli Suomen ulkopuolella.

Vuonna 2016 henkilöstökulut olivat 128,4 (130,0) miljoonaa euroa.

Henkilöstön määrä maantieteellisin aluein

	31.12.2016	31.12.2015	Muutos
Suomi	971	930	41
EMEA (poislukien Suomi)	109	119	-10
Americas	354	407	-53
APAC	135	132	3
Yhteensä	1 569	1 588	-19

Henkilöstön määrä toiminnoittain

	31.12.2016	31.12.2015	Muutos
Myynti ja markkinointi	371	374	-3
T&K	309	304	5
Operations	403	379	24
Services	322	369	-47
Hallinto	164	162	2
Yhteensä	1 569	1 588	-19

Työntekijöiden määrä laski vuoden 2016 aikana Americas-alueella ja services-toiminnoissa Weather-liiketoiminta-alueeseen kuuluvan Transportation-liiketoiminnan uudelleenjärjestelyn seurauksena.

Päätös yksinkertaistaa Weather-liiketoiminta-alueeseen kuuluvan Transportation-liiketoimintayksikön toimintamallia johti kannattavuuden parantumiseen. Muutokset johtivat 64 työntekijän vähennykseen, joista 11 henkilölle Vaisala tarjosi uuden työtehtävän. Suurin osa siirtyneessä liiketoiminnassa työskennelleistä henkilöistä Yhdysvalloissa siirtyi ostajan palvelukseen. Weather-liiketoiminta-alueella liiketoiminnan kehittämisen osaamista vahvistettiin muodostamalla liiketoiminnan kehitystiimi ja ottamalla käyttöön uusi ketterä liiketoimintamallien kehityskonsepti.

Vaisalan vuosittaisen henkilöstötyytyväisyyskyselyn vastausprosentti oli 85 %. Kehitys oli positiivista edelliseen vuoteen verrattuna kaikilla kyselyn osa-alueilla. Sitoutuminen on vahvuus kaikkialla Vaisalassa, mutta tiimien välinen yhteistyö vaatii jatkossakin kehittämistä.

Esimiehille ja asiantuntijoille suunnatut johtajuuskoulutusohjelmat alkoivat Yhdysvalloissa, Kiinassa ja Suomessa. Myös Vaisala Business Learning -koulutusohjelmaa jatkettiin. Viides mentorointiohjelma tukee ammatillista kehittymistä sekä edistää Vaisalan johtamis- ja valmennuskulttuuria liiketoimintayksiköiden ja toimintojen välillä.

Vaisalan yhdeksäs Giant Leap -harjoittelijaohjelma toteutettiin Suomessa, Yhdysvalloissa ja Iso-Britanniassa. Ohjelma on tärkeä kanava houkutella ja rekrytoida nuoria lahjakkuuksia.

Osakepalkkiojärjestelmät

Vaisalan hallitus päätti 6.2.2013 osakepalkkiojärjestelmän perustamisesta vuodelle 2013. Järjestelmä oli suunnattu konsernin avainhenkilöille ja se perustui konsernin kannattavuuden kehittämiseen kalenterivuonna 2013. Järjestelmästä ei maksettu palkkiota, koska ansaintajaksolle asetetut tavoitteet eivät toteutuneet.

Vaisalan hallitus päätti 10.2.2014 osakepalkkiojärjestelmän perustamisesta vuodelle 2014. Järjestelmä on suunnattu konsernin avainhenkilöille ja se perustui konsernin kannattavuuden

kehittymiseen kalenterivuonna 2014. Palkkio maksetaan osin yhtiön A-sarjan osakkeilla, ja osin rahavaroilla keväällä 2017. Rahavaroilla katetaan avainhenkilöiden palkitsemiseen liittyvät verot ja veroluonteiset maksut. Alkuperäinen osakepalkkiojärjestelmässä luovutettava palkkio vastasi enintään 160 000 osaketta. Palkkiota ei makseta, mikäli avainhenkilön työ- tai palvelusuhde päättyy ennen palkkion maksupäivää. Osakepalkkiojärjestelmän kustannus jaksotetaan ansaintajaksolle vuoden 2014 touko-kuusta vuoden 2017 maaliskuuhun. Osakkeina maksettavan osuuden kustannus arvostetaan osakepalkkiojärjestelmän voimaantulopäivän osakkeen päätöskurssiin 23,69 euroa ja rahana maksettavan osuuden kustannus arvostetaan tilinpäätöspäivän osakkeen päätöskurssiin. 31.12.2016 osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 20 henkilöä. Tämän osakepalkkiojärjestelmän perusteella maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään 43 412 Vaisala Oyj:n A-sarjan osaketta sisältäen rahaosuuden.

Vaisalan hallitus päätti 18.12.2014 osakepalkkiojärjestelmän perustamisesta vuodelle 2015. Järjestelmä on suunnattu konsernin avainhenkilöille ja se perustui konsernin kannattavuuden kehittymiseen kalenterivuonna 2015. Palkkio maksetaan osin yhtiön A-sarjan osakkeilla ja osin rahavaroilla keväällä 2018. Rahavaroilla katetaan avainhenkilöiden palkitsemiseen liittyvät verot ja veroluonteiset maksut. Alkuperäinen osakepalkkiojärjestelmässä luovutettava palkkio vastasi enintään 160 000 osaketta. Palkkiota ei makseta, mikäli avainhenkilön työ- tai palvelusuhde päättyy ennen palkkion maksupäivää. Osakepalkkiojärjestelmän kustannus jaksotetaan ansaintajaksolle vuoden 2015 touko-kuusta vuoden 2018 maaliskuuhun. Osakkeina maksettavan osuuden kustannus arvostetaan osakepalkkiojärjestelmän voimaantulopäivän osakkeen päätöskurssiin 24,16 euroa ja rahana maksettavan osuuden kustannus arvostetaan tilinpäätöspäivän osakkeen päätöskurssiin. 31.12.2016 osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 30 henkilöä. Tämän osakepalkkiojärjestelmän perusteella maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään 101 791 Vaisala Oyj:n A-sarjan osaketta sisältäen rahaosuuden.

Vaisalan hallitus päätti 16.12.2015 osakepalkkiojärjestelmän perustamisesta vuodelle 2016. Järjestelmä on suunnattu konsernin avainhenkilöille ja se perustui konsernin kannattavuuden kehittymiseen kalenterivuonna 2016. Palkkio maksetaan osin yhtiön A-sarjan osakkeilla ja osin rahavaroilla keväällä 2019.

Rahavaroilla katetaan avainhenkilöiden palkitsemiseen liittyvät verot ja veroluonteiset maksut. Alkuperäinen osakepalkkiojärjestelmässä luovutettava palkkio vastasi enintään 200 000 osaketta. Palkkiota ei makseta, mikäli avainhenkilön työ- tai palvelusuhde päättyy ennen palkkion maksupäivää. Osakepalkkiojärjestelmän kustannus jaksotetaan ansaintajaksolle vuoden 2016 touko-kuusta vuoden 2019 maaliskuuhun. Osakkeina maksettavan osuuden kustannus arvostetaan osakepalkkiojärjestelmän voimaantulopäivän osakkeen päätöskurssiin 23,13 euroa ja rahana maksettavan osuuden kustannus arvostetaan tilinpäätöspäivän osakkeen päätöskurssiin. 31.12.2016 osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 30 henkilöä. Tämän osakepalkkiojärjestelmän perusteella maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään 95 060 Vaisala Oyj:n A-sarjan osaketta sisältäen rahaosuuden.

Vaisalan hallitus päätti 10.2.2016 osakepalkkiojärjestelmän perustamisesta. Järjestelmän ansaintakriteerinä on tietyn ajan jatkuva työ- tai toimisuhde. Palkkio maksetaan osin Vaisalan A-sarjan osakkeilla, ja osin rahavaroilla kolmessa yhtäsuuressa erässä järjestelmän voimassaoloaikana. Rahavaroilla katetaan avainhenkilöiden palkitsemiseen liittyvät verot ja veroluonteiset maksut. Alkuperäinen osakepalkkiojärjestelmässä luovutettava palkkio vastasi enintään 9 000 osaketta. Palkkiota ei makseta, mikäli avainhenkilön työ- tai palvelusuhde päättyy ennen palkkion maksupäivää. Osakepalkkiojärjestelmän kustannus jaksotetaan ansaintajaksolle vuoden 2016 toukokuusta vuoden 2018 maaliskuuhun. Osakkeina maksettavan osuuden kustannus arvostetaan osakepalkkiojärjestelmän voimaantulopäivän osakkeen päätöskurssiin 23,13 euroa ja rahana maksettavan osuuden kustannus arvostetaan tilinpäätöspäivän osakkeen päätöskurssiin. Tämän osakepalkkiojärjestelmän perusteella maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään 6 000 Vaisalan A-osaketta sisältäen rahaosuuden.

Vaisalan hallitus päätti 15.12.2016 uuden osakepalkkiojärjestelmän perustamisesta vuodelle 2017. Järjestelmä on suunnattu konsernin avainhenkilöille ja se perustuu konsernin kannattavuuden kehittymiseen kalenterivuonna 2017. Palkkio maksetaan osin yhtiön A-sarjan osakkeilla ja osin rahavaroilla keväällä 2020. Rahavaroilla katetaan avainhenkilöiden palkitsemiseen liittyvät verot ja veroluonteiset maksut. Osakepalkkiojärjestelmässä luovutettava palkkio vastaa enintään 200 000 osaketta. Palkkiota ei makseta, mikäli avainhenkilön työ- tai palvelusuhde päättyy

Osakepalkkiojärjestelmistä kirjatut kulut

Milj. euroa	2013	2014	2015	2016
Osakepalkkiojärjestelmä 2013	-	-	-	-
Osakepalkkiojärjestelmä 2014		0,2	0,3	0,6
Osakepalkkiojärjestelmä 2015			0,5	1,1
Osakepalkkiojärjestelmät 2016				0,7

ennen palkkion maksupäivää. Osakepalkkiojärjestelmän kustannus jaksotetaan ansaintajaksolle vuoden 2017 toukokuusta vuoden 2020 maaliskuuhun.

Vaisalan pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet 2014–2018 ja strategia

Vaisalan pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet

Kasvu: Vaisala tavoittelee 5 %:n keskimääräistä vuotuista kasvua. Valituilla kasvualueilla, kuten uusiutuva energia, life science ja sähkönsiirto, tavoitteena on ylittää 10 %:n vuotuinen kasvu.

Kannattavuus: Vaisala tavoittelee kannattavaa kasvua ja tavoitteena on saavuttaa 15 %:n liikevoittomarginaali vuoden 2018 loppuun mennessä.

Vaisala ei pidä pitkän aikavälin taloudellisia tavoitteita markkinaohjeistuksena yhdellekään vuodelle.

Vaisalan strategia

Vaisalan tavoitteena on kannattava kasvu, johon pyritään toteuttamalla strategisia teemoja: asiakasarvon luominen, luotettavuus ja yksinkertaistaminen.

Weather-liiketoiminta-alue synnyttää asiakasarvoa rakentamalla uutta liiketoimintaa päätöksenteon tukipalveluista, joita tarjotaan uusiutuvien energiamarkkinoiden asiakkaille sekä ilmailu- ja teiasiakkaille. Controlled Environment -liiketoiminta-alue luo lisäarvoa asiakkaidensa toiminnoille laajentamalla tarjoamaansa life science- ja teollisuusasiakkaille sekä kehittämällä myyntikanaviaan.

Luotettavuus synnyttää asiakastyytyväisyyttä ja -uskollisuutta. Tuotteiden ja palvelujen korkea laatu, hyvin toimiva asiakaspalvelu ja oikea-aikaiset toiminnot varmistavat luotettavan asiakaskokemuksen.

Yksinkertaistaminen lisää toiminnan tehokkuutta. Optimoitua globaalit verkostot, virtaviivaistetut toimitusketjut, yhtenäiset ratkaisut ja jatkuva kehittäminen kaikissa funktioissa varmistavat Vaisalan toiminnan tehostumisen.

Strategian toteuttaminen vuonna 2016

Vuonna 2016 Vaisala jatkoi investointejaan Weather- ja Controlled Environment -liiketoiminta-alueiden strategisille kasvualueille.

Weather-liiketoiminta-alue

Weather liiketoiminta-alue jatkoi kasvun ja asiakasarvon luomista rakentamalla informaatiopalveluliiketoimintaa ja tarjontaa erityisesti uusiutuvan energian, ilmailun sekä tie- ja rautatieliikenteen asiakasryhmille. Tärkeimpiä tuotelanseerauksia kasvun kiihdyttämiseksi ja korvaamaan olemassa olevia tuotteita olivat Observation Network Manager NM10 -järjestelmän edelleenkehittäminen, uusi versio AviMet Airport Weather Observation

System (AWOS) -järjestelmästä sekä uusi versio ohjelmistosta Vaisalan luotausjärjestelmään.

Vuonna 2016 Vaisala laajensi liiketoimintaansa kasvaville ilmanlaadun mittauksen markkinoille ostamalla uusia tuotteita ja teknologiaa, jotka mittaavat saastekaasuja sekä ilman pienhiukkasia. Tuotteet voidaan yhdistää saumattomasti Vaisalan johtaviin sääasemiin, ja ne edustavat uutta tapaa rakentaa kustannustehokkaita ilmanlaadun mittausverkkoja. Tämä tarjoaa Vaisalalle erinomaisen mahdollisuuden laajentaa liiketoimintaansa ilmanlaadun mittauksen markkinoille täydentämään perinteisiä viranomaismääräysten mukaisia mittausasemia. Vaisala arvioi myyntimahdollisuuksia olevan lähitulevaisuudessa erityisesti Kiinan, Intian ja Lähi-idän markkinoilla.

Uusiutuvan energian markkinoiden kehitys on jatkunut suotuisana, mutta Vaisalan energiapalvelujen kehitys ja markkinoille pääsy on ollut odotettua hitaampaa sekä eräiden tuotteiden yleistyminen on johtanut markkinahintojen heikentymiseen. Tämän seurauksena Vaisalan Energy-liiketoimintaan tehtyjen investointien tuotto heikentyi, ja Vaisala teki teknologiaan ja asiakassuhteisiin liittyvien aineettomien oikeuksien 10,5 miljoonan euron arvonalentumiskirjauksen Weather-liiketoiminta-alueen tulokseen vuonna 2016. Vaisala on päättänyt, että Energy-liiketoimintayksikkö keskittyy jatkossa liiketoimintoihin, joissa se kykenee paremmin erottautumaan kilpailijoistaan pitkällä aikavälillä. Jatkossa Energy-liiketoimintayksikkö tarjoaa alan johtavia uusiutuvan energian mittausjärjestelmiä sekä uusiutuvan energian resurssien arviointi- ja optimointipalveluja.

Helmikuussa Vaisala päätti yksinkertaistaa Weather-liiketoiminta-alueeseen kuuluvan Transportation-liiketoimintayksikön toimintamallia parantaakseen sen kannattavuutta ja divestoi osan tähän liittyvästä liiketoiminnasta Yhdysvalloissa. Jatkossa Transportation-liiketoimintayksikkö keskittyy tuotejohtajuuteen, toimituskyvyn tehostamiseen ja informaatiopalvelujen kehittämiseen. Muutosten tavoitteena on liiketoimintamallin kasvattaminen, kannattavuuden parantaminen ja asiakaslähtöisyyden vahvistaminen.

Loppuvuonna Vaisala päätti uudelleenorganisoida Weather-liiketoiminta-alueensa yksinkertaistaakseen sen rakennetta ja toimintoja sekä linjataakseen sitä tiiviimmin tukemaan strategiansa toteuttamista. 1.1.2017 alkaen Weather-liiketoiminta-alue on organisoitunut neljään tulosvastuulliseen regioonaan (Amerikka; Eurooppa; Aasia ja Tyynenmeren alue, Lähi-itä ja Afrikka; Kiina). Lisäksi Weather-liiketoiminta-alue eriyttää tuote- ja palvelutarjoomansa kahteen liiketoimintalinjaan (Offering ja Information Services), jotka vastaavat tuotehallinnasta, sovellusosaamisesta ja T&K:sta.

Controlled Environment -liiketoiminta-alue

Controlled Environment -liiketoiminta-alueen tuotejohtajuusstrategia mahdollisti voimakkaan kasvun myös vuonna 2016.

Teollisuuden mittaratkaisujen myynti jatkoi kasvuaan monilla

eri toimialoilla ja kaikilla maantieteellisillä alueilla. Uudet jakelijasopimukset laajensivat Contolled Environment -liiketoiminta-alueen maantieteellistä kattavuutta maihin, joissa on erinomaiset mahdollisuudet teollisuusliiketoiminnan kehitykselle. Panostusten avulla jakelijamyynä saavutti kaksinumeroisen kasvun.

Controlled Environment -liiketoiminta-alue jatkoi investointeja kasvumarkkinoihin, life scienceen ja sähkötuotantoon ja -siirtoon. Life sciencelle ja muille teollisuusyrityksille tarjottavien olosuhdevalvontajärjestelmien myynnin kasvuluku oli edellisen vuoden tapaan kaksinumeroinen ja myös kannattavuus parani. Tämä kehitys vaikutti positiivisesti Controlled Environment -liiketoiminta-alueen liiketuloon, vaikka investointivaihe jatkuu edelleen.

Vaisala teki uuden aluevaltauksen lanseeraamalla mittalaitteen muuntajien jatkuvaan kunnonvalvontaan. Life science- ja teollisuustoimialojen asiakkaille Controlled Environment -liiketoiminta-alue julkaisi viewLinc Environmental Monitoring System -järjestelmän. Lisäksi Contolled Environment -liiketoiminta-alue lanseerasi hiilidioksidimittapään, joka on tarkoitettu teollisuuden hiilidioksidimittaussovelluksiin. Mittapään rinnalla lanseerattiin myös yhteensopiva liitäntälaitte.

Lisää tietoa tuote- ja ohjelmistolanseerauksista on Tutkimus ja tuotekehitys -kappaleessa.

Laatu ja toiminnan tehokkuus

Vuonna 2016 Vaisala jatkoi laaja-alaisesti parannustoimenpiteitä tuotteiden ja palveluiden laadun osalta. Laadun suunnittelun kyvykkyyttä vahvistettiin ottamalla käyttöön Design for Six Sigma -menetelmät tuotekehityksessä. Lean-periaatteita hyödynnettiin laaja-alaisesti tuotannon lisäksi myös muualla organisaatiossa.

Vaisala jatkoi materiaalihallinnan ja varastoprosessin kehittämistä. Pääpaino oli tuotteiden elinkaaren hallinnassa sekä vaihto-omaisuuden kierto nopeuden parantamisessa elinkaaren lopussa olevien komponenttien osalta.

Vaisalan tuotannonjohtamisjärjestelmä (Production System, VPS) lanseerattiin Operations-yksikössä vuoden 2016 aikana. VPS:n avulla parannetaan toiminnan tehokkuutta laajan valikoiman ja pienten volyymien toimitusketjussa. Toimittajakannan kehittäminen, yhtenäiset prosessit ja työskentelytavat sekä koko organisaation osallistaminen kehittämiseen loivat perustan tehokkaalle toiminnalle sekä paransivat toimitustarkkuutta.

Johtoryhmä

Vaisalan johtoryhmään kuuluivat 31.12.2016:

- Kjell Forsén, toimitusjohtaja, johtoryhmän puheenjohtaja
- Marja Happonen, henkilöstöjohtaja
- Sampsa Lahtinen, Controlled Environment -liiketoiminta-alueen johtaja
- Kaarina Muurinen, talousjohtaja
- Jarkko Sairanen, Weather-liiketoiminta-alueen johtaja
- Vesa Pylvänäinen, Operations-yksikön johtaja

Vastuullisuus

Vaisalalla on ainutlaatuinen mahdollisuus edistää kestävää kehitystä tarjoamalla asiakkailleen kehittämiään teknologioita. Yhtiön säähavaintojärjestelmät auttavat elämän ja omaisuuden suojelemisessa sekä vähentävät haitallisia ympäristövaikutuksia. Teolliset mittalaitteet lisäävät asiakkaiden liiketoiminnan tehokkuutta sekä vähentävät energian ja materiaalien kulutusta. Uusiutuvan energian sovellukset ja palvelut optimoivat tuulipuistojen ja aurinkovoimalaitosten sijoittelua sekä energian tuotantoa. Ilmanlaadun mittausverkot varoittavat kansalaisia ja viranomaisia vaarallisista päästötasosta kaupungeissa.

Vaisala huomioi erityisesti YK:n Global Compact -ohjelman tavoitteet ja etenkin siinä mainitut ihmisoikeudet, työntekijöiden oikeudet, ympäristön ja korruptionvastaisen työn. Vaisala mittaa ja arvioi jatkuvasti toimitusketjuna kyvykkyyttä ja tekee yhteistyötä toimittajiensa kanssa, jotta samat eettiset, turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat toteutuvat myös läpi toimitusketjun. Vuonna 2016, Vaisala vahvisti selkeästi komponenteissa käytettävien raaka-aineiden jäljitettävyyttä ja jatkaa tätä kehitystyötä myös tulevaisuudessa.

Vaisala kannattaa määrätietoista ilmastotavoitteita. Tästä syystä Vaisala on Global Compact -ohjelman alaisen Caring for Climate -aloitteen allekirjoittajajäsen, sekä kuuluu suomalaisista kestävästä kehityksestä johtavista yrityksistä koostuvaan Climate Leadership Council -yhdistykseen. Vaisala on perustajajäsen Smart 'n' Clean -säätiossä, jonka missiona on kehittää pääkaupunkiseudusta maailmanluokan referenssialue puhtaiden ja älykkäiden sovelluksien testikentäksi.

Vaisala on edelläkävijä uusiutuvan energian tuotannon kehittäjänä sekä sen käyttäjänä. Vuonna 2015 Vaisala sitoutui julkisesti siirtymään 100 % uusiutuvan energian käyttäjäksi vuoteen 2020 mennessä. Vaisala on RE100-aloitteen jäsen, joka haastaa maailman vaikutusvaltaimmat yritykset sitoutumaan 100 % uusiutuvan energian käyttöön toiminnoissaan.

Lisää tietoa Vaisalan vastuullisuudesta on yhtiön internetsivuilla www.vaisala.fi/sustainability.

Riskienhallinta

Vaisalan riskienhallinnan tavoite on tunnistaa ja hallita konsernin strategian toteuttamiseen ja liiketoimintaan liittyvät olennaiset riskit. Vaisalassa on käytössä konsernin hallituksen

hyväksymä riskienhallintapolitiikka, jossa on kartoitettu yhtiön strategia-, operatiiviset, vahinko- ja rahoitusriskit. Poliitiikan tavoitteena on varmistaa henkilöstön, toiminnan ja tuotteiden turvallisuus sekä liiketoiminnan määräystenmukaisuus ja jatkuvuus. Hallitus vahvistaa ja määrittelee konsernin riskienhallintaperiaatteet ja -politiikan sekä arvioi riskienhallinnan tehokkuutta. Tarkastusvaliokunta valvoo riskienhallintapolitiikan ja -prosessien toteutumista.

Vaisalan riskienhallinnan valmisteluryhmä koostuu tärkeimpien sisäisten sidosryhmien edustajista. Ryhmä vastaa riskienhallintaprosessin operatiivisesta valvonnasta ja siitä, että kaikki merkittävät riskit tunnistetaan ja raportoidaan sekä siitä, että riskeihin reagoidaan kaikilla tarvittavilla organisaatiotasolla ja maantieteellisillä alueilla.

Riskienhallinta on integroitu merkittävimpiin liiketoimintaprosesseihin ja toimintoihin. Tämän mahdollistaa riskien tunnistamisen, arvioinnin, hallintatoimenpiteiden ja raportoinnin toimenpiteiden sisällyttämisen ydinprosesseihin. Merkittävimmät riskit raportoidaan Vaisalan johtoryhmälle ja tarkastusvaliokunnalle vuosittain.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Epävarma globaali talouden ja poliittinen tilanne sekä muutokset asiakaskäyttäytymisessä voivat hidastaa kysyntää tai viivästyttää asiakasprojekteja. Yhdysvalloissa poliittisilla päätöksillä voi olla sekä positiivisia että negatiivisia vaikutuksia julkiselle sektorille suunnattujen Vaisalan tuotteiden ja palveluiden kysyntään.

Weather-liiketoiminta-alue tarjoaa sääasiakkailleen suuria infrastruktuurihankkeita. Tällaisissa hankkeissa sopimukseen pääsemiseen liittyy yleensä budjettirajoituksia ja pitkäaikaisia neuvotteluja koskien toimituksien laajuutta, projektien ajoitusta ja rahoitusta. Tämän seurauksena Vaisalan taloudellinen suoritus saattaa vaihdella merkittävästi yli ajan. Myös lisääntyvä kilpailu sekä hintatason ja valuuttakurssien muutokset saattavat vaikuttaa Vaisalan liikevaihtoon ja kannattavuuteen.

Meneillään oleva liiketoiminnan laajentaminen uusiutuvan energian markkinoilla voi viivästyä, koska lupa- ja hyväksyntäprosessit ovat pitkiä, liiketoimintamallit vielä kehittyvät ja asiakkaiden päätöksenteko on hidasta. Viivästykset uusien tuotteiden valmistuksen käynnistymisessä ja markkinoiden tuotehyväksynnässä voivat viivästyttää Vaisalan kasvusuunnitelmien toteutumista.

Toimittajien ja alihankkijoiden toimituskyky ja toimintaympäristö sekä tuotteiden laatu voivat vaikuttaa Vaisalan liikevaihtoon ja kannattavuuteen. Kyberriski ja tietojärjestelmien toimivuus voivat vaikuttaa liiketoimintaan, informaatiopalvelujen tai internetpohjaisten palvelujen toimittamiseen tai aiheuttaa taloudellisia menetyksiä.

Vaisalan kykyyn toteuttaa menestyksekkäästi ja oikea-aikaisesti investointeja, divestointeja ja uudelleenjärjestelyjä sekä saavuttaa niihin liittyvät taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

liittyy riskejä, jotka saattavat toteutuessaan vaikuttaa liikevaihtoon ja kannattavuuteen.

Lisää tietoa Vaisalan riskienhallinnasta löytyy yrityksen internetsivuilta, www.vaisala.fi/sijoittajat, Hallinnointi ja www.vaisala.fi/sijoittajat, Vaisala sijoituskohteena.

Korkoriski

Korolliset velat ja saatavat altistavat Vaisalan korkoriskille. Rahavarojen lisäksi Vaisalalla ei ole merkittäviä korollisia velkoja tai saamia, minkä vuoksi korkoriski ei ole olennainen. Yhden prosentin korkomuutoksella ei olisi materiaalista vaikutusta Vaisalan tulokseen tai omaan pääomaan.

Valuuttariski

Vaisalan liiketoiminta on maailmanlaajuista ja Vaisala altistuu transaktio- ja translaatoriskille useassa valuutassa. Transaktioriski liittyy myynnin ja kulujen valuuttavirtoihin. Lisäksi translaatoriski liittyy tytäryhtiöiden tuloslaskelmien ja taseiden muuntamiseen euroksi.

Vaisala myy tuotteitaan useassa valuutassa. Konsernin myynnistä 41 % on USD:ssa, 39 % EUR:ssa, 6 % JPY:ssä, 4 % GBP:ssä ja 4 % CNY:ssä. Kulut ja ostot syntyvät suurilta osin EUR:ssa ja USD:ssa. Konsernin politiikkana on suojata valuuttatermiineillä maksimissaan positio, joka koostuu tilauskannasta, ostositoumuksista ja nettosaamisista. Vaisala ei sovelle IFRS:n mukaista suojauslaskentaa.

Tytäryhtiöiden sisäiset velat ja talletukset ovat tytäryhtiöiden kotivaluutoissa. Vaisala ei suojaa sisäisiä lainoja, talletuksia tai tytäryhtiöiden omia pääomia. Tytäryhtiöiden omien pääomien muuntamisesta euroiksi aiheutui 0,0 (3,1) miljoonaa euroa muuntoeroa. Olennaisimmat translaatoriskit ovat USD:ssa.

IFRS 7 mukainen valuuttariskin herkkyyshanalyysi on laskettu konserniyhtiöiden vieraanvaluutan määräisille saataville, rahavaroille ja veloille. Laskelmassa ei ole mukana sisäisiä lainoja, tilauskantaa tai ennustettuja rahavirtoja, mutta se sisältää valuuttatermiinit nimellisarvossaan. 10 % valuuttakurssin vahvistumisen vaikutus Vaisalan tulokseen verojen jälkeen ja omaan pääomaan olisi ollut -2,0 (-0,5) miljoonaa euroa.

Suurimmat valuuttapositiot euroa vastaan

Milj. euroa	2016	2015
USD	-31,1	-9,0
CAD	2,1	-1,6

Uudelleenrahoitus ja likviditeettiriski

Vaisalalla oli rahavaroja tilinpäätöspäivänä 72,4 (59,2) miljoonaa euroa. Emoyhtiöllä on myös 20 miljoonan euron komittomaton luottolimiitti. Tämän lisäksi tytäryhtiöillä on luottolimiittejä yhteensä 1,4 miljoonan euron arvosta ja ne voidaan nostaa takauksina. Limiitistä on nostettu 0,0 (0,0) miljoonaa euroa. Vaisalalla ei ole muita olennaisia rahoitusvelkoja.

Rahoitukseen liittyvät luottoriskit

Vaisalalla on rahavaroja tilinpäätöspäivänä 72,4 (59,2) miljoonaa euroa, joista aiheutuu vastapuoliriski. Vaisala tallettaa varansa pankkeihin, joilla on hyvä luottokelpoisuus ja jotka hallitus on arvioinut. Pankkien luottokelpoisuutta arvioidaan jatkuvasti. Kassatalletuksien maturiteetti on alle yhden kuukauden tilinpäätöspäivänä.

Luottoriski

Luottoriskejä vastaan suojaudutaan käyttämällä maksuehtoina remburssia, ennakkomaksua ja pankkitakausta sekä seuraamalla asiakkaiden maksuvalmiutta. Konsernin johdon näkemyksen mukaan yrityksellä ei ole merkittäviä luottoriskikeskittymiä, koska globaalisti jakautuneen asiakaskunnan vuoksi yksittäinen asiakas tai asiakasryhmä ei muodosta liian merkittävää riskiä. Tilikauden aikana myyntisaamisista tulosvaikutteisesti kirjattujen luottotappioiden määrä oli 1,2 (0,5) miljoonaa euroa. Epävarma myyntisaaminen kirjataan lopullisesti menetetyksi, kun likvidaatiosta tai konkurssista on saatu virallinen ilmoitus, jonka mukaan saamista ei tulla maksamaan.

Vaisalan varsinaisen yhtiökokouksen ja hallituksen päätökset

Vaisala Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Vantaalla 5.4.2016. Kokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tilikaudelta 1.1.–31.12.2015.

Osinko

Osingoksi vahvistettiin 0,95 euroa osakkeelta eli yhteensä 17,1 miljoonaa euroa. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 7.4.2016 ja maksupäivä 14.4.2016.

Hallitus

Hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistettiin seitsemän. Hallituksen jäseninä jatkoivat Petra Lundström, Yrjö Neuvo, Mikko Niinivaara, Pertti Torstila, Raimo Voipio ja Ville Voipio. Hallituksen uudeksi jäseneksi valittiin Kaarina Ståhlberg.

Hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkioksi vahvistettiin 45 000 euroa ja jäsenten palkkioksi 35 000 euroa. Vuosipalkkiosta noin 40 % maksetaan markkinoilta hankittavina Vaisala Oyj:n A-sarjan osakkeina ja loput rahana. Lisäksi yhtiökokous päätti, että tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle maksetaan

kokouspalkkiona 1 500 euroa per osallistuttu kokous, ja että kullekin tarkastusvaliokunnan jäsenelle, palkitsemis- ja henkilöstövaliokunnan tai muun hallituksen perustaman valiokunnan puheenjohtajalle ja kullekin jäsenelle maksetaan 1 000 euroa per osallistuttu kokous toimikaudelta, joka päättyy vuoden 2017 varsinaiseen yhtiökokoukseen. Kokouspalkkiot maksetaan rahana.

Tilintarkastaja

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin uudelleen tilintarkastusyhteisö Deloitte & Touche Oy, jonka päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Merja Itäniemi. Tilintarkastajan palkkio maksetaan laskun mukaisesti.

Valtuutus omien A-osakkeiden suunnattuun hankkimiseen

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 200 000 yhtiön oman A-osakkeen suunnatusta hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, kuitenkin enintään 5.10.2017 saakka.

Valtuutus omien osakkeiden luovuttamiseen

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 391 550 oman A-osakkeen luovuttamisesta. Omien osakkeiden luovuttaminen voi tapahtua osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen (suunnattu anti). Osakkeiden merkintähinta voidaan maksaa rahan sijasta myös kokonaan tai osittain apporttiomaisuudella. Valtuutus on voimassa 5.4.2021 saakka.

Hallituksen järjestäytymiskokous

Hallitus valitsi yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallituksen puheenjohtajaksi uudelleen Raimo Voipion ja varapuheenjohtajaksi Yrjö Neuvon.

Hallituksen valiokuntien kokoonpano päätettiin seuraavasti:

Kaarina Ståhlberg valittiin tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi ja Petra Lundström ja Mikko Niinivaara jäseniksi. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja ja kaikki jäsenet ovat yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia.

Raimo Voipio valittiin palkitsemis- ja henkilöstövaliokunnan puheenjohtajaksi ja Yrjö Neuvo ja Mikko Niinivaara jäseniksi. Raimo Voipio on yhtiöstä riippumaton. Yrjö Neuvo ja Mikko Niinivaara ovat yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia.

Vaisalan osake ja osakkeenomistajat

Vaisalan osakepääoma 31.12.2016 oli 7 660 808 euroa. Vaisalalla oli 18 218 364 osaketta, joista 3 389 351 kuului sarjaan K ja

14 829 013 sarjaan A-K- ja A-sarjan osakkeet eroavat toisistaan siten, että jokainen K-sarjan osake tuottaa oikeuden äänestää yhtiökokouksessa 20 äänellä ja jokainen A-sarjan osake 1 äänellä. Kaikkien osakkeiden tuottama yhteisäänimäärä 31.12.2016 oli 82 616 033. A-sarjan osakkeet muodostavat 81,4 % kaikista osakkeista ja 17,9 % äänimäärästä. K-sarjan osakkeet puolestaan muodostavat 18,6 % kaikista osakkeista ja 82,1 % äänimäärästä.

Nasdaq Helsinki Oy:ssä vaihdetut osakkeet

Vaisalan osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsinki Oy:ssä vuoden 2016 aikana yhteensä 2 031 136 (2 507 672) kappaletta 57,7 (60,9) miljoonan euron kokonaishintaan. Osakkeen hinta nousi vuoden aikana 41 % (9 %), ja OMX Helsinki Cap -indeksi nousi 8 % (12 %). Vaisala Oyj:n osakkeiden joulukuun viimeinen kauppa Nasdaq Helsinki Oy:ssä tehtiin hintaan 33,70 (23,94) euroa. Osakkeen ylin kurssi oli 36,96 (27,02) euroa ja alin 21,81 (21,55) euroa. Osakkeen hinnan volyymin painotettu keski-kurssi oli katsauskaudella 28,27 (24,33) euroa.

Vaisala A-sarjan osakkeiden markkina-arvo 31.12.2016 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 487,4 (350,4) miljoonaa euroa. Kaikkien osakkeiden markkina-arvo, jossa pörsissä noteeraamattomat K-sarjan osakkeet on arvostettu A-sarjan osakkeiden päätöskurssiin 31.12.2016, oli yhteensä 601,6 (431,6) miljoonaa euroa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita.

Joulukuun lopussa Vaisala Oyj:llä oli 7 696 (7 294) rekisteröityä osakkeenomistajaa. Suomen ulkopuolella olevat omistajat ja hallintarekisteröidyt omistajat omistivat osakkeista 14,7 % (14,8 %). Kotitaloudet omistivat osakkeista 40,8 % (44,8 %), yksityiset yritykset 14,3 % (14,0 %), rahoitus- ja vakuutuslaitokset 12,9 % (12,3 %), voittoa tavoittelemattomat yritykset 11,4 % (7,9 %) ja julkisyhteisöt 6,0 % (6,1 %).

Vaisala Oyj:n hallituksen jäsenten omistamien ja hallitsemien A-sarjan osakkeiden lukumäärä 31.12.2016 oli 492 463 (522 427) ja K-sarjan osakkeiden 294 168 (293 656). Hallituksen jäsenten omistamien ja hallitsemien A- ja K-sarjan osakkeiden osuus osakkeiden kokonaismäärästä oli 7,7 % (7,8 %).

Yhtiön toimitusjohtaja omisti ja hallitsi 10 720 (10 720) A-sarjan osaketta, muttei yhtään K-sarjan osaketta 31.12.2016. Muut johtoryhmän jäsenet omistivat ja hallitsivat 17 963 (13 463) Vaisalan A-sarjan osaketta, mutteivät yhtään K-sarjan osaketta 31.12.2016.

Omat osakkeet ja niihin liittyvät valtuutukset

Varsinainen yhtiökokous 5.4.2016 valtuutti hallituksen päättämään enintään 200 000 yhtiön oman A-osakkeen suunnatusta hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, kuitenkin enintään 5.10.2017 saakka.

Vaisala Oyj:n hallitus päätti aloittaa omien osakkeiden hankinnan Vaisalan varsinaisen yhtiökokouksen 5.4.2016 antaman valtuutuksen perusteella. Hallitus päätti hankkia suunnatusti enintään 200 000 yhtiön omaa A-osaketta yhdessä tai useammassa erässä yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Vaisala osti 2.5.–30.12.2016 välisen aikana yhteensä 176 827 omaa A-osaketta 29,96 euron keskihintaan. Ostettujen osakkeiden kokonaishinta oli 5 297 463,80 euroa.

Varsinainen yhtiökokous 5.4.2016 valtuutti hallituksen päättämään enintään 391 550 oman A-osakkeen luovuttamisesta. Omien osakkeiden luovuttaminen voi tapahtua osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen (suunnattu anti). Osakkeiden merkintähinta voidaan maksaa rahan sijasta myös kokonaan tai osittain apporttiomaisuudella. Valtuutus on voimassa 5.4.2021 saakka.

Vaisala Oyj:n hallitus ei käyttänyt valtuutusta vuonna 2016.

Varsinainen yhtiökokous 26.3.2014 valtuutti hallituksen päättämään enintään 319 150 oman A-osakkeen luovuttamisesta. Osakkeita voidaan luovuttaa myös osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen ja osakkeita voidaan luovuttaa suunnatusti maksutta osana yhtiön osakepohjaista kannustinjärjestelmää. Valtuutuksen nojalla voidaan antaa myös omien osakkeiden merkintään oikeuttavia erityisiä oikeuksia, ja osakkeiden merkintähinta voidaan rahan sijaan maksaa myös kokonaan tai osittain apporttiomaisuudella. Uusi valtuutus korvaa aiemman ja se on voimassa 26.3.2019 saakka.

Vaisala Oyj:n hallitus päätti luovuttaa 1 500 kappaletta yhtiön omia A-sarjan osakkeita osakepalkkiojärjestelmään kuuluvalla henkilölle. Osakkeet luovutettiin kesäkuussa 2016 osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti.

Yhtiön hallussa oli joulukuun 2016 lopussa omia A-sarjan osakkeita 366 277 (191 550) kappaletta, joiden osuus A-sarjan osakkeista on 2,5 % (1,3 %) ja kaikista Vaisalan osakkeista 2,0 % (1,1 %).

Lisää tietoa Vaisalan osakkeista ja osakkeenomistajista on yhtiön internetsivuilla, www.vaisala.fi/sijoittajat.

Lahjoitukset

Vuonna 2016 Vaisalan hallitus päätti lahjoittaa Aalto-yliopistolle, Helsingin yliopistolle, Lappeenrannan teknilliselle yliopistolle, Oulun yliopistolle ja Tampereen teknilliselle yliopistolle yhteensä 310 000 euroa sekä yhdysvaltalaiselle Colorado State Universitylle 25 000 Yhdysvaltain dollaria. Lisäksi vuonna 2015

Coloradon State Universitylle lahjoitettu säätutka toimitettiin vuoden 2016 lopulla.

Markkinanäkymät 2017

Maailmantalouden kasvu vauhdittui vuoden 2016 loppua kohti, ja viimeisimmät talousennusteet enteilevät kohtalaisia näkymiä. Raaka-aineiden, erityisesti raakaöljyn hinnannousun ennakoidaan parantavan useiden kehittyvien talouksien näkymiä. Vaisala odottaa sään ja teollisuuden mittausratkaisujen kehityksen säilyvän vakaana.

Sään mittausratkaisujen markkinanäkymät ovat kokonaisuudessaan vakaat. Vaisalan toimitusten ja saatujen tilausten ennakoidaan kuitenkin edelleen riippuvan yksittäisten projektien ajoituksesta ja edistymisestä. EMEA-alueella sään mittausratkaisujen markkinoiden odotetaan paranevan heikon vuoden 2016 jälkeen. Pohjois-Amerikassa sään mittausratkaisujen markkinanäkymät ovat vakaat ja tilausten ennakoidaan kasvavan vuodesta 2016, kun taas toimitusten ennakoidaan laskevan vuonna 2016 saatujen suurten tilausten vähäisyyden takia. Latinalaisessa Amerikassa taloudellisen tilanteen vakiintumisen ennakoidaan tukevan sään mittausratkaisujen markkinoita. APAC-alueella sään mittausratkaisujen markkinoilla tilausaktiiviteetti odotetaan kasvavan vuodesta 2016, kun taas toimitusten odotetaan laskevan hieman suurten sääinfrastruktuuriprojektien vähäisemmän määrän takia. Kiinassa sään mittausratkaisujen markkinoiden ennakoidaan säilyvän vakaina, vaikka markkinatilannetta onkin tällä hetkellä vaikea ennustaa. Uusiutuvan energian markkinanäkymät ovat kokonaisuudessaan myönteiset, vaikka uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin kasvu onkin hidastunut.

Teollisuuden mittausratkaisujen markkinanäkymät ovat vakaat maailmanlaajuisesti, ja Vaisala odottaa vuotuisten toimitusten kasvavan. Life science -markkinoiden kasvun odotetaan jatkuvan olosuhteiden valvontaan ja raportointiin liittyvien vaatimusten tiukentumisen tuloksena. Energiayhtiöt ovat kasvavassa määrin omaksumassa muuntajien online-valvonnan, minkä ennakoidaan vauhdittavan sähkönsiirron sovellusten kysyntää.

Vuoden 2017 taloudellinen ohjeistus

Vaisala arvioi vuoden 2017 liikevaihdon olevan 310–340 miljoonaa euroa ja liiketuloksen (EBIT) 32–42 miljoonaa euroa.

Hallituksen ehdotus osingonjaosta

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 159 362 162,56 euroa, josta tilikauden tulos on 23 915 369,53 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että jakokelpoisista varoista jaetaan osinkona 1,00 euroa/osake eli yhteensä noin 17,9 miljoonaa euroa ja loppuosa jätetään omaan pääomaan.

Yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Hallituksen näkemyksen mukaan ehdotettu voitonjako ei vaaranna yhtiön taloudellista asemaa.

Varsinainen yhtiökokous 2017

Vaisalan varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 28.3.2017 klo 18.00 alkaen Vaisala Oyj:n pääkonttorissa, Vanha Nurmijärventie 21, 01670 Vantaa.

Vantaa, 8.2.2017

Vaisala Oyj
Hallitus

Tämän toimintakertomuksen sisältämät tulevaisuuteen suuntautuneet lausumat perustuvat tällä hetkellä johdon tiedossa oleviin oletuksiin ja tekijöihin sekä tämänhetkisiin päätöksiin ja suunnitelmiin. Vaikka johto uskoo näiden oletusten olevan perusteltuja, ei ole varmuutta, että ne osoittautuvat oikeiksi. Tämän vuoksi tulokset voivat erota merkittävästi tulevaisuuteen suuntautuneisiin lausumiin sisällyneistä oletuksista. Syynä voivat olla mm. talouden, markkinoiden, kilpailuolosuhteiden, lakien, säännöksiä ja valuuttakurssien muutokset.

Konsernin tunnusluvut

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	IFRS 2016	IFRS 2015	IFRS 2014	IFRS 2013	IFRS 2012
Liikevaihto, milj. euroa	319,1	318,5	299,7	273,2	293,3
vienti ja ulkomaantoiminta, %	98,0	98,0	97,0	97,1	98,3
Liikevoitto, milj. euroa	22,3	29,6	26,4	18,1	30,2
% liikevaihdosta	7,0	9,3	8,8	6,6	10,3
Voitto ennen veroja, milj. euroa	22,1	33,0	29,1	17,2	29,1
% liikevaihdosta	6,9	10,4	9,7	6,3	9,9
Oman pääoman tuotto, %	10,5	15,7	14,3	6,3	11,7
Omavaraisuusaste, %	71,1	69,7	70,6	71,6	74,9
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	7,7	8,3	7,9	7,1	5,4
% liikevaihdosta	2,4	2,6	2,6	2,6	1,8
Tutkimus- ja kehityksenot, milj. euroa	38,0	36,1	34,0	28,9	28,0
% liikevaihdosta	11,9	11,3	11,3	10,6	9,5
Tilaukanta tilikauden päättyessä, milj. euroa	118,0	129,2	129,2	122,0	105,6
Henkilöstö keskimäärin	1 590	1 611	1 617	1 485	1 422

Osakekohtaiset tunnusluvut

	IFRS 2016	IFRS 2015	IFRS 2014	IFRS 2013	IFRS 2012
Tulos/osake (EPS), euroa	1,05	1,52	1,30	0,60	1,20
Tulos/osake (EPS), laimennusvaikutuksella, euroa	1,03	1,51	1,29	0,60	1,19
Liiketoiminnan rahavirta/osake, euroa	2,34	2,15	1,32	1,55	2,66
Oma pääoma/osake, euroa	10,00	10,06	9,41	8,80	10,48
Osinko/osake, euroa	*1,00	0,95	0,90	0,90	0,90
Osinko/tulos, %	**95,2	62,5	69,0	150,0	75,0
Efekttiivinen osinkotuotto, %	3,0	4,0	4,1	3,9	5,7
Hinta/voittosuhte (P/E)	32,10	15,75	16,84	38,68	13,29
A-osakkeen kurssikehitys					
vuoden ylin, euroa	36,96	27,02	24,98	23,47	17,71
vuoden alin, euroa	21,81	21,55	19,40	16,04	14,48
vuoden keskimurssi, euroa	28,27	24,33	22,60	19,88	15,97
päätöskurssi, euroa	33,70	23,94	21,89	23,21	15,90
Koko osakekannan markkina-arvo tilinpäätöspäivänä ***, milj. euroa	601,6	431,6	395,3	419,2	287,1
A-osakkeen vaihto					
vaihto, kpl	2 031 136	2 507 672	1 110 337	2 876 861	1 018 902
% sarjan kokonaismäärästä	13,7	16,9	7,5	19,4	6,9
Osakeantioikaistu osakkeiden lkm yht. kpl	18 218 364	18 218 364	18 218 364	18 218 364	18 218 364
josta A-osakkeita, kpl	14 829 013	14 829 013	14 829 013	14 829 013	14 829 013
josta K-osakkeita, kpl	3 389 351	3 389 351	3 389 351	3 389 351	3 389 351
Ulkona olevat osakkeet 31.12., kpl	17 851 487	18 026 814	18 059 214	18 059 214	18 059 214

* Hallituksen esitys.

** Hallituksen esityksen mukaisesti laskettuna.

*** A- ja K-osakkeiden arvo on tässä laskettu samansuuruisiksi.

Tunnuslukujen laskenta

Oman pääoman tuotto-% (ROE)	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja - verot}}{\text{Oma pääöma + määräysvallattomien omistajien osuus (keskimäärin)}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääöma + määräysvallattomien omistajien osuus}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Tulos/osake (EPS), euroa	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja - verot +/- määräysvallattomien omistajien osuus}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, osakeantioikaistu}}$
Liiketoiminnan rahavirta/ osake, euroa	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa}}$
Oma pääöma/osake, euroa	=	$\frac{\text{Oma pääöma}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa, osakeantioikaistu}}$
Osinko/osake, euroa	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettava osinko}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa, osakeantioikaistu}}$
Osinko/tulos, %	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettava osinko}}{\text{Voitto ennen veroja - verot +/- määräysvallattomien omistajien osuus}} \times 100$
Efektiivinen osinkotuotto-%	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Vaihtokurssi tilinpäätöspäivänä}} \times 100$
Hinta/voitto-suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Vaihtokurssi tilinpäätöspäivänä}}{\text{Tulos/osake}}$
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	=	$\text{Vaihtokurssi tilinpäätöspäivänä} \times \text{ulkona olevien osakkeiden lukumäärä}$

Konsernin viiden vuoden kehitys

Konsernituloslaskelma Milj. euroa	IFRS 2016	IFRS 2015	IFRS 2014	IFRS 2013	IFRS 2012
Liikevaihto	319,1	318,5	299,7	273,2	293,3
Liiketoiminnan muut tuotot	1,1	0,5	0,5	1,8	0,5
Kulut	273,9	274,3	258,6	237,8	247,9
Poistot ja arvonalentumiset	24,1	15,1	15,2	19,1	15,8
Liiketulos	22,3	29,6	26,4	18,1	30,2
Nettorahoituskulut/tuotot	-0,2	3,4	2,7	-1,0	-1,0
Voitto ennen veroja	22,1	33,0	29,1	17,2	29,1
Välittömät verot	-3,3	-5,5	-5,7	-6,2	-7,4
Tilikauden voitto	18,8	27,5	23,4	10,9	21,7

Konsernitase Milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012
Vastaavaa					
Pitkäaikaiset varat	73,8	90,0	91,5	92,5	88,3
Vaihto-omaisuus	32,1	39,0	33,9	28,6	29,8
Muut lyhytaikaiset varat	149,2	134,9	119,2	104,6	138,9
Taseen loppusumma	255,0	264,0	244,6	225,6	257,0
Vastattavaa					
Oma pääoma	178,5	181,3	170,0	158,9	189,1
Vieras pääoma yhteensä	76,5	82,7	74,6	66,8	67,9
Korollinen vieras pääoma	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Koroton vieras pääoma	76,5	82,7	74,6	66,8	67,3
Taseen loppusumma	255,0	264,0	244,6	225,6	257,0

Konsernituloslaskelma

Milj. euroa	Liite	1.1.-31.12. 2016	% liike- vaihdosta	1.1.-31.12. 2015	% liike- vaihdosta
Liikevaihto	3, 4, 5	319,1		318,5	
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	7	-154,3		-155,6	
Bruttokate		164,8	51,6	162,8	51,1
Myyntin, markkinoinnin ja hallinnon kulut	7, 8	-103,4		-95,8	
Tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan kulut	7, 8, 9	-38,0		-36,1	
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	6	-1,0		-1,3	
Liikevoitto (tappio)		22,3	7,0	29,6	9,3
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	16	0,1		-0,1	
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	10	-0,3		3,5	
Voitto (tappio) ennen veroja		22,1	6,9	33,0	10,4
Tuloverot	11	-3,3		-5,5	
Tilikauden voitto (tappio)		18,8	5,9	27,5	8,6
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:					
Osakekohtainen tulos, euroa	12	1,05		1,52	
Osakekohtainen tulos, laimennusvaikutuksella oikaistu, euroa		1,03		1,51	

Konsernin laaja tuloslaskelma Milj. euroa

Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi					
Etuuspohjaiset vakuutusmatemaattiset tuotot ja kulut *	22	-0,0		0,4	
Yhteensä		-0,0		0,4	
Erät, jotka saatetaan siirtää myöhemmin tulosvaikutteiseksi					
Muuntoerot		0,0		3,1	
Yhteensä		0,0		3,1	
Muut laajan tuloksen erät yhteensä		0,0		3,5	
Tilikauden laaja tulos yhteensä		18,8		31,0	

* Luvut on esitetty verovaikutus huomioon ottaen.

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

Konsernitase

Milj. euroa	Liite	31.12.2016	31.12.2015
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	14	20,0	34,0
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	15	41,4	44,1
Sijoitukset		0,1	0,1
Osuus osakkuusyhtiössä	16	0,8	0,8
Pitkäaikaiset saamiset	17	0,7	0,8
Laskennalliset verosaamiset	11	10,8	10,2
		73,8	90,0
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	18	32,1	39,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	19	75,4	74,6
Tuloverosaamiset		1,4	1,2
Rahavarat	20	72,4	59,2
		181,2	174,0
Varat yhteensä		255,0	264,0

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

Konsernitase

Milj. euroa	Liite	31.12.2016	31.12.2015
Oma pääoma ja velat			
Emoyhtiön omistajien oma pääoma	21		
Osakepääoma		7,7	7,7
Muut rahastot		2,0	1,1
Muuntoerot		2,9	2,9
Omat osakkeet		-9,6	-4,3
Kertyneet voittovarot		175,6	173,9
Oma pääoma yhteensä		178,5	181,3
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	25	-	0,0
Eläkevastuut	22	2,4	2,1
Laskennalliset verovelat	11	0,0	4,5
Varaukset	23	0,0	0,2
Muut pitkäaikaiset velat	25	1,3	0,8
		3,7	7,6
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	25	0,0	0,0
Saadut ennakot		4,0	3,9
Tuloverovelat		0,4	1,7
Varaukset	23	1,8	0,4
Ostovelat ja muut velat	24	66,6	69,2
		72,8	75,1
Velat yhteensä		76,5	82,7
Oma pääoma ja velat yhteensä		255,0	264,0

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. euroa	Liite	Osake- pääoma	Muut rahastot	Omat osakkeet	Muunto- erot	Voitto- varat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015		7,7	2,5	-2,5	-0,2	162,6	170,0
Tilikauden voitto	21					27,5	27,5
Muu laaja tulos	21		0,0		3,1	0,4	3,5
Maksetut osingot	21					-16,4	-16,4
Siirto	21		0,0			-0,0	-
Omien osakkeiden osto	21			-3,9			-3,9
Omien osakkeiden myynti	21			2,1		-2,1	-
Osakeperusteinen maksu	8, 21		-1,4			1,9	0,5
Oma pääoma 31.12.2015		7,7	1,1	-4,3	2,9	173,9	181,3
Tilikauden voitto	21					18,8	18,8
Muu laaja tulos	21		-0,0		0,0	-0,0	-0,0
Maksetut osingot	21					-17,1	-17,1
Siirto	21		0,0			-0,0	-
Omien osakkeiden osto	21			-5,3			-5,3
Osakeperusteinen maksu	8, 21		0,8	0,0			0,9
Oma pääoma 31.12.2016		7,7	2,0	-9,6	2,9	175,6	178,5

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. euroa	Liite	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirta			
Myynnistä saadut maksut	3, 4	320,1	325,4
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut ja kulut		-	-1,4
Maksut liiketoiminnan kuluista		-268,3	-277,1
Maksetut rahoituserät, netto	10	-0,7	-1,0
Maksetut tuloverot	11	-9,4	-7,2
Liiketoiminnan rahavirta (A)		41,8	38,8
Investointien rahavirta			
Käyttöomaisuusinvestoinnit	14, 15	-7,7	-8,3
Käyttöomaisuusmyynnit		1,4	0,2
Investointien rahavirta (B)		-6,4	-8,1
Rahoituksen rahavirta			
Maksetut osingot	21	-17,1	-16,4
Omien osakkeiden ostot	21	-5,3	-3,9
Lainasaamisten muutos		0,0	0,0
Leasingvelkojen muutos	25	-0,0	0,0
Rahoituksen rahavirta (C)		-22,4	-20,2
Rahavarojen muutos (A + B + C) lisäys (+) / vähennys (-)		13,0	10,5
Rahavarat tilikauden alussa		59,2	47,6
Rahavarojen muutos		13,0	10,5
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		0,2	1,0
Rahavarat tilikauden lopussa	20	72,4	59,2

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Konsernin perustiedot

Vaisala on maailman johtava ympäristön ja teollisuuden mittausratkaisuja tarjoava yritys. Yli 80-vuotisen kokemuksensa avulla Vaisala mahdollistaa paremman elämänlaadun tarjoamalla kattavan valikoiman innovatiivisia havainto- ja mittaustuotteita ja palveluja meteorologian ja valittujen säästä riippuvaisten toimialojen sekä teollisuuden mittaustarpeisiin.

Konsernin emoyhtiö Vaisala Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Vantaa ja sen rekisteröity osoite Vanha Nurmijärventie 21, 01670 Vantaa (P.O. Box 26, FI-00421 Helsinki). Yhteisötunnus on 0124416-2. Vaisalalla on toimistoja ja liiketoimintaa Suomessa, Yhdysvalloissa, Brasiliassa, Kanadassa, Ranskassa, Iso-Britanniassa, Saksassa, Kiinassa, Etelä-Koreassa, Ruotsissa, Malesiassa, Intiassa, Yhdistyneissä Arabiemiirikunnissa, Japanissa, Australiassa, Keniassa ja Kolumbiassa.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta www.vaisala.fi tai konsernin emoyrityksen pääkonttorista osoitteesta Vanha Nurmijärventie 21, 01670 Vantaa (P.O. Box 26, FI-00421 Helsinki).

Vaisala Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 8. helmikuuta 2017 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus vahvistaa tai jättää vahvistamatta tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

1 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Vaisalalan konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu kaikkia pakollisesti 31.12.2016 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön mukaiset.

Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina, ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei alla olevissa laadintaperiaateissa ole muuta kerrottua.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä, samoin kuin harkintaa laadintaperiaatteiden soveltamisessa.

Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja jolla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa 'Johdon harkintaa edellyttävät laadintaperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät'.

Segmenttiraportointi

Konsernilla on käytössä markkinasegmenttipohjainen raportointimalli. Toimintasegmentit raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmenteille ja niiden tuloksen arvioinnista, on nimetty konsernin johtoryhmä.

Toimintasegmentit koostuvat liiketoiminnoista, joille kohdennettavia resursseja ja tulosta konsernin johtoryhmä arvioi liiketuloksen perusteella. Siinä ei oteta huomioon lopetettuja toimintoja eikä toimintasegmenttien kertaluontoisia menoja. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

Weather-liiketoiminta-alue on maailman johtava luotettavan sääteknologian toimittaja. Tämä toimintasegmentti keskittyy asiakkaisiin, joiden liiketoimintaan sää keskeisesti vaikuttaa, kuten kansalliset ilmatieteenlaitokset, lentokentät, tie- ja rautatieviranomaiset, puolustusvoimat sekä energia- ja merenkulku-toimijat.

Controlled Environment -liiketoiminta-alueen asiakkaat edustavat eri teollisuudenaloja, joilla olosuhdemittaukset ovat tärkeitä toiminnan tehokkuuden, tuotteiden laadun ja energiankulutuksen optimoinnin kannalta.

Konsolidointiperiaatteet

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Vaisala Oyj ja kaikki tytäryhtiöt, joissa se suoraan tai välillisesti omistaa yli 50 % äänimäärästä tai joissa emoyhtiöllä muutoin on määräysvalta. Potentiaalisen äänivallan olemassaolo on otettu huomioon määräysvallan ehtoja arvioitaessa silloin, kun potentiaaliseen määräysvaltaan oikeuttavat instrumentit ovat tarkasteluhetkellä toteutettavissa. Tilikauden aikana hankitut tai perustetut tytäryhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen siitä ajankohdasta lähtien, jona konserni on saanut määräysvallan siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa.

Tytäryritysten hankinta käsitellään hankintamenomenetelmällä. Hankintameno on luovutettujen varojen, liikkeeseen las-

kettujen oman pääoman ehtoisten instrumenttien ja syntyvien tai vastattaviksi otettujen velkojen käypä arvo. Kaikki hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi. Yksilöitävissä olevat hankitut varat sekä vastattaviksi otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan alun perin niiden hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi. Jos hankintameno on pienempi kuin hankitun tytär-yrityksen nettovarallisuus, erotus merkitään suoraan tuloslaskelmaan. Myöhemmin tulosvaikutteisesti kirjattava ehdollisen velan muutos kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, sisäiset saamiset ja velat samoin kuin konsernin sisäinen voitonjako eliminoidaan. Myös konsernin sisäisistä liiketoimista johtuvat realisoitumattomat tappiot eliminoidaan paitsi siinä tapauksessa, että menoja vastaava määrä ei ole kerrytettävissä tai tappio johtuu arvonalentumisesta. Konsernitilinpäätös laaditaan soveltaen yhtenäisiä laatimisperiaatteita samanlaisiin samoissa olosuhteissa toteutuviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin.

Osakkuusyrietykset

Osuus osakkuusyhtiöiden eli sellaisten yhtiöiden tuloksista, joiden osakkeista omistetaan 20–50 % ja joissa Vaisalalla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa, yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Jos Vaisalalla on osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon ja sen ylittäviä tappioita ei huomioida, ellei konsernilla ole veloitteita osakkuusyhtiöön liittyen. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuusyhtiön välillä on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukaisesti. Osakkuusyrietyssijoitus sisältää hankinnasta syntyneen liikearvon.

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista esitetään tuloslaskelmassa rahoitustuottojen ryhmässä. Sijoitus merkitään alun perin kirjanpitoon hankintameno määrällisenä ja kirjanpitoarvoa lisätään tai vähennetään osuudella hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista. Sijoituskohteesta saatu voitonjako vähentää sijoituksen kirjanpitoarvoa.

Valuuttamääräiset erät

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritetään siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrityksen toiminta- ja esittämövaluutta.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan kirjanpitoon tapahtumapäivän kurssiin. Valuuttamääräisten saamisten ja velkojen muuntamisessa on käytetty tilinpäätöspäivän Euroopan keskuspankin noteeraamia kurssseja. Kurssierot, jotka johtuvat monetaaristen erien suorittamisesta tai erien esittämi-

sestä tilinpäätöksessä eri kurssiin kuin mihin ne on alun perin kirjattu tilikauden aikana tai esitetty edellisessä tilinpäätöksessä, kirjataan tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan rahoitustuottojen ja -kulojen ryhmään sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Euroalueen ulkopuolisten konserniyhtiöiden taseet on muunnettu euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän Euroopan keskuspankin virallisia kurssseja. Tuloslaskelmien muuntamisessa on käytetty tilikauden keskikurssia. Kurssiero, joka johtuu tuloslaskelmaerien muuntamisesta keskikurssiin ja taseerien muuntamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin, samoin kuin tytäryhtiöiden omien pääomien eliminoinnissa syntyneet valuuttakurssivoitot ja -tappiot on kirjattu valuuttakurssieroina muihin laajan tuloksen eriin. Kun ulkomainen tytär- tai osakkuusyhtiö myydään, kertynyt valuuttakurssiero kirjataan tuloslaskelmaan myyntivoiton tai -tappion osaksi.

Itsenäisen ulkomaisen yksikön hankinnan yhteydessä syntyvä liikearvo ja käypiä arvoja koskevat oikaisut käsitellään kyseisen yksikön paikallisen valuutan määräisinä varoina ja velkoina ja muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet muodostuvat lähinnä maa-alueista, rakennuksista sekä koneista ja laitteista. Hyödykkeiden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, vähennettynä kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Itsevalmistettujen hyödykkeiden hankintameno sisältää materiaalit ja välittömän työn sekä osuuden valmistustyölle kohdistettavista yleismenoista. Jos hyödyke koostuu useammasta osasta, joilla on eripituiset taloudelliset vaikutusajat, osat käsitellään erillisinä hyödykkeinä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan ja uusimisen yhteydessä jäljelle jäänyt osa kirjataan kuluksi. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen hyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määriteltävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Aineellisten hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot lasketaan tasapoistoina ja ne perustuvat omaisuuden arvioituun taloudelliseen pitoaikaan. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset pitoajat eri hyödykeryhmille ovat:

Rakennukset ja rakennelmat	5–40 vuotta
Koneet ja kalusto	3–8 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–8 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo, poistomenetelmä ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Luovutusvoitot ja -tappiot

määritetään vertaamalla luovutustuottoa kirjanpitoarvoon ja ne sisällytetään liikevoittoon.

Investointeihin saadut julkiset avustukset kirjataan aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen käyttöaikana.

Aineellisten hyödykkeiden poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 *Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankintahetkellä. Liikearvo lasketaan siinä valuutassa, mikä on hankitun yksikön toimintaympäristön valuutta. Jos hankintameno on pienempi kuin hankitun tytäryhtiön nettovarallisuuden arvo, erotus merkitään suoraan tuloslaskelmaan.

Liikearvoa ei poisteta, vaan niiden mahdollinen arvonalentuminen testataan vuosittain. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintamenuon. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Muut aineettomat hyödykkeet

Muita aineettomia hyödykkeitä ovat mm. patentit ja tavaramerkit sekä ohjelmistolisenssit. Ne arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon ja poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusajanaan. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Hankitun tytäryhtiön aineeton omaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon.

Aineettomien hyödykkeiden arvioidut taloudelliset pitoajat ovat:

Aineettomat oikeudet	3–5 vuotta
Ohjelmistot	3–5 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	3–5 vuotta

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu sen tilikauden kuluiksi, jolloin ne ovat syntyneet lukuun ottamatta tutkimus- ja kehittämiskäyttöön hankittuja koneita ja laitteita, jotka poistetaan suunnitelman mukaisesti tasapoistoin. Uusien tuotteiden ja prosessien kehitystoimintaan liittyviä kuluja ei ole aktivoitu, koska niistä saatavat tulevaisuuden tuotot varmistuvat vasta, kun tuotteet tulevat markkinoille. IAS 38 mukaan aineeton hyödyke merkitään taseeseen vain kun on todennäköistä, että hyödyk-

keestä johtuva taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi. Alalle on tyypillistä myös se, että hyödykkeen luomiseen tähtäävän sisäisen projektin tutkimusvaihetta ei pystytä erottamaan sen kehittämisvaiheesta.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot, jotka välittömästi johtuvat ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta, aktivoidaan osana kyseisen omaisuuserän hankintamenoa. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi. Tällä hetkellä konsernilla ei ole aktivoitavia vieraan pääoman menoja.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus esitetään standardikustannusperusteisena hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneiden menojen tai niitä alemman luovutushinnan määräisenä. Vaihto-omaisuuden arvoon on sisällytetty raaka-aine, suora työ ja välillisiä tuotannon kuluja. Vaihto-omaisuuden arvonalentuminen kirjataan ennakoitun kulutuksen ylittävän vaihto-omaisuuden sekä epäkuranttiuden osalta hankintamenuon tai sitä alempaan kerrytettävissä olevaan rahamäärään perustuen.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralleottajana

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimus merkitään taseen aineellisiin hyödykkeisiin vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Leasingmaksut jaetaan pääoman lyhennykseen ja rahoituskuluun siten, että jäljellä olevan velan korkoprosentti pysyy muuttumattomana. Vastaavat vuokravoiotteet sisältyvät rahoitusvelkoihin rahoituskustannuksilla vähennettynä.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Arvonalentumiset

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa ja pitkälle riippumattomia muiden vastaavien yksiköiden rahavirroista.

Jos viitteitä arvonalentumisesta ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa perustuen diskonttauskorkoihin, jotka kuvastavat kyseisen maan ja kyseisen liiketoimialan keskimääräistä pääomakustannusta ennen veroja (WACC = weighted average cost of capital). Diskonttauskoroissa huomioidaan myös kyseisten hyödykkeiden erityinen riski. Yksittäisen omaisuuserän osalta, joka ei itsenäisesti kerrytä vastaisia rahavirtoja, määritetään kerrytettävissä oleva rahamäärä sille rahavirtaa tuottavalle yksikölle, johon kyseinen omaisuuserä kuuluu.

Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio perutaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo (poistoilla vähennettynä) olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

IAS 39 mukaisesti konsernin rahoitusvarat on luokiteltu seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tuloksen kautta. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan selvityspäivänä.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimuserusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle. Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä siitä, että rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai erien ryhmän arvo on alentunut. Jos tällaista näyttöä on, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan rahoituskuluihin.

Rahoitusvarojen kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko käypä arvo tai odotettavissa olevien vastaisten, alkuperäisellä

efektiivisellä korolla diskontattujen rahavirtojen nykyarvo. Lyhytaikaisia saamisia ei diskontata.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat kuten johdannaisinstrumentit, joihin konserni ei sovelle IAS 39 mukaista suojauslaskentaa sekä kassavarojen lyhytaikaisesta sijoittamista muodostuvat korkorahastosijoitukset. Korkorahastosijoitusten käypä arvo on määritetty toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten, eli tilinpäätöspäivän ostonoteerausten pohjalta. Käyvän arvonalentumista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät sekä 12 kuukauden sisällä erääntyvät rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä yhtiö pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Tähän ryhmään sisältyvät konsernin rahoitusvarat, jotka on aikaansaatu luovuttamalla rahaa, tavaroita tai palveluja velallisille. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon ja ne sisältyvät lyhyt- tai pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin; viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua. Jos on olemassa viitteitä arvonalentumisesta, kirjanpitoarvo arvioidaan ja vähennetään kerrytettävissä olevaa rahamäärää vastaavaksi välittömästi.

Myyntisaamiset arvostetaan alunperin käypään arvoon ja jälkepäin niiden odotettuun realisointiarvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä näiden saatavien arvioidulla arvonalentumisella. Myyntisaamisten arvonalentuminen kirjataan, kun on olemassa perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan alkuperäisin ehdoin. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys, maksujen laiminlyönti tai maksusuorituksen viivästyminen yli 180 päivää ovat näyttöä myyntisaamisen arvonalentumisesta. Tuloslaskelmaan kirjattavan arvonalentumistappion suuruus määritetään saamisten kirjanpitoarvon ja arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä tilikaudella ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio peruutetaan tulosvaikutteisesti.

Rahavarat merkitään taseeseen alkuperäiseen määrään. Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta ja vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista.

Rahoitusvelat merkitään kirjanpitoon alun perin saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin.

Johdannaissopimukset ja suojaustoimet

Kaikki johdannaissopimukset kirjataan alun perin käypään arvoon ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Valuuttatermiinit arvostetaan käypään arvoon käyttäen termiinisolupimusten tilinpäätöspäivän markkinahintoja. Johdannaiset sisältyvät taseen muihin saamisiin ja velkoihin. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin ja -kuluihin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Konsernilla on myyntiä useissa ulkomaanvaluutoissa, joista merkittävimmät ovat Yhdysvaltain dollari, Japanin jeni ja Englannin punta. Konserni ei noudata IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa valuuttamääräistä myyntiä suojaaviin valuuttatermiineihin. Konsernilla on useita sijoituksia ulkomaisiin tytäryrityksiin, joiden nettovarallisuus on alttiina valuuttariskille. Konserni ei suojaa tytäryritysten nettovarallisuuden valuuttariskiä.

Myytävänä olevaksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät

Pitkäaikaiset omaisuuserät luokitellaan myytävänä olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokitellun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, kun johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Välittömästi ennen luokittelua myytävänä olevaksi kyseiset omaisuuserät arvostetaan niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi on alempi. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä. Myytävänä olevat omaisuuserät esitetään taseessa erillään muista eristä.

Työsuhde-etuudet

Eläkevastuut

Konsernilla on eri puolilla maailmaa useita eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin. Nämä eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- ja/tai etuus pohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä suoritettavat maksut kirjataan kuluiksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat.

Etuuspohjaisessa järjestelmässä velaksi kirjattava vastuu on eläkevastuiden tilinpäätöshetken nykyarvon ja varojen käyvän arvon nettomäärä oikaistuna kirjaamattomaan takautuvaan työsuoritukseen perustuvan veloitteen poistamattomalla osalla. Eläkevastuun laskevat Väisälästä riippumattomat vakuutusmatemaatikot ja se perustuu ennakoituun etuusyksikkömenetelmään

perustuvan eläkevastuun määrään, joka diskontataan tulevaisuuden rahavirtojen nykyarvoon korkokannalla, joka vastaa yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen korkoa. Eläkemenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi henkilöstön palvelusvuosien mukaan jaksotettuina. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan laajaan tuloslaskelmaan.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varaukset arvostetaan veloitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta ja veloitteeseen liittyviä riskejä. Jos osasta veloitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkastushetkellä. Varaus puretaan, kun taloudellisen suorituksen todennäköisyys on poistunut. Varausten muutos kirjataan tuloslaskelmaan samaan erään, mihin varaus on alun perin kirjattu.

Varauksia voi syntyä toimintojen uudelleenjärjestelyistä, tappiollisista sopimuksista, takuista, riita-asioista tai muista sitoumuksista. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun sitä koskeva yksityiskohtainen ja asianmukainen suunnitelma on laadittu ja yhtiö on aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta. Uudelleenjärjestelyvaraukset käsittävät lähinnä vuokrasopimusten purkamisesta aiheutuvia korvauksia sekä työntekijöiden irtisanomiskustannuksia.

Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun veloitteen täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Takuuvaraukseen sisältyy tuotteiden korjaamisesta tai korvaamisesta syntyvät kulut. Takuuvaraus perustuu aikaisempaan kokemukseen ja arvioon tulevista kustannuksista.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien tilikausien verojen oikaisuista ja laskennallisten verojen muutoksesta. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista, etuus pohjaisista eläkejärjestelyistä ja käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Verotuksessa vähennyskel-

vottomista liikearvon arvonalentumisista ei kirjata laskennallista veroa ja tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja.

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Oma pääoma, osingot ja omat osakkeet

Hallituksen ehdotusta osingonjaosta ei ole kirjattu tilinpäätökseen, vaan osingot kirjataan vasta yhtiökokouksen hyväksynnän perusteella.

Yhtiön liikkeeseen laskemat osakkeet esitetään osakepääomana. Menot, jotka liittyvät omien omanpääoman ehtoisten instrumenttien liikkeellelaskuun tai hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä. Mikäli yhtiö hankkii takaisin omia omanpääoman ehtoisia instrumenttejaan, kirjataan niistä maksettu määrä mukaan lukien välittömät kulut oman pääoman vähennykseksi.

Tuloutusperiaatteet

Myydyt tavarat ja tuotetut palvelut

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotetut tuloutus tapahtuu yleensä toimitusehtojen mukaan. Tuotot palveluista kirjataan silloin kun palvelu on suoritettu. Liikevaihtoa kirjattaessa myyntituotoista on vähennetty mm. välilliset verot ja alennukset. Mahdolliset kurssierot kirjataan rahoitustuotojen ja -kulujen ryhmään.

Pitkäaikaishankkeet

Pitkäaikaishankkeen tulot kirjataan tuotoiksi valmistusasteen perusteella, kun hankkeen lopputulos voidaan arvioida luotettavasti. Valmistusaste määritellään kuhunkin hankkeeseen liittyen tarkasteluhetken mennessä suoritetusta työstä johtuvien menojen osuutena hankkeen arvioiduista kokonaismenoista tai suoritettujen työtuntien osuutena hankkeen arvioiduista kokonaistyötunneista.

Menot, jotka liittyvät vielä tulouttamattomaan hankkeeseen, kirjataan keskeneräisinä pitkäaikaishankkeina vaihto-omaisuuteen. Jos syntyneet menot ja kirjatut voitot ovat suuremmat kuin hankkeesta laskutettu määrä, erotus esitetään taseen erässä "myyntisaamiset ja muut saamiset". Jos syntyneet menot ja kirjatut voitot ovat pienemmät kuin hankkeen laskutus, erotus esitetään erässä "ostovelat ja muut velat".

Silloin kun pitkäaikaishankkeen lopputulosta ei voida arvioida luotettavasti, hankkeesta johtuvat menot kirjataan kuluiksi samalla kaudella, kun ne ovat syntyneet ja hankkeesta saatavia

tuottoja kirjataan vain siihen määrään asti, kun toteutuneita menoja vastaava rahamäärä on saatavissa. Kun on todennäköistä, että hankkeen valmiiksi saattamiseen tarvittavat kokonaismenot ylittävät hankkeesta saatavat kokonaistulot, odotettavissa oleva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

Muut konsernin saamat tuotot

Saadut vuokratuotot tuloutetaan suoriteperusteiden mukaisesti. Korkotuotot kirjataan ajan kulumisen perusteella ottaen huomioon omaisuuserän efektiivinen tuotto ja osinkotuotot tuloutetaan, kun konsernille syntyy oikeus maksun saamiseen.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muina tuottoina kirjataan omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyynniin liittyvät tuotot kuten vuokratuotot.

Liiketoiminnan muina kuluina kirjataan omaisuuden myyntitappiot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyynniin liittyvät kulut sekä arvonalentumistappiot.

Avustukset

Valtiolta tai muulta taholta saadut avustukset tuloutetaan tuloslaskelmaan samaan aikaan kulujen kirjausten kanssa hyvittämään ao. kulujen ryhmää. Investointeihin liittyvät avustukset kirjataan hyödykkeen hankintamenoa oikaisemaan ja ne tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen käyttöaikana.

Osakeperusteiset maksut

Osakeperusteiset maksut kirjataan ansaintajakson aikana tuloslaskelmaan kuluksi IFRS 2 mukaan. Kuluksi kirjattava määrä perustuu arvioon tulevien osakkeina maksettavien etuuksien määrään ansaintajakson lopussa. Oletuksia, joiden pohjalta arviot tehdään, päivitetään jokaisena tilinpäätöspäivänä ja vaikutukset muutoksista kirjataan tuloslaskelmaan.

Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla kauden emoyhtiön omistajille kuuluva voitto (tappio) kauden aikana liikkeellelaskettujen osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos lasketaan oikaisemalla keskimääräistä painotettua osakemäärää potentiaalisten osakeperusteisten maksujen laimennusvaikutuksella.

Johdon harkintaa edellyttävät laa- timisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Tehdyt arviot ja käytetty harkinta perustuvat aikaisempaan kokemukseen ja muihin tekijöihin, kuten oletuksiin tulevaisuuden tapahtumista. Tehtyjä oletuksia ja käytettyä harkintaa tarkastellaan säännöllisesti. Alla on kuvattu tärkeimpiä alueita, joissa arvioita ja harkintaa on käytetty. Näistä suurin vaikutus esitettyihin lukuihin heijastuu arvonalentamistestausten kautta. Muut arviot liittyvät lähinnä ympäristö-, oikeudenkäynti-, takuu- ja veroriskeihin, eläkevastuiden määrittämiseen sekä laskennallisten verosaamisten hyödyntämiseen tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Hankintamenon kohdistaminen

IFRS 3 edellyttää hankkijaa kirjaamaan aineettoman hyödykkeen erikseen liikearvosta, mikäli kirjauskriteerit täyttyvät. Aineettoman oikeuden kirjaaminen käypään arvoon edellyttää johdon arvioita tulevista kassavirroista. Johto on mahdollisuuksien mukaan käyttänyt hankintamenon kohdistamisen perusteena saatavilla olevia markkina-arvoja käypien arvojen määrittämisessä. Kun tämä ei ole mahdollista, mikä on tyypillistä erityisesti aineettomien hyödykkeiden kohdalla, arvostaminen perustuu lähinnä omaisuuserän historialliseen tuottoon ja sen aiottuun käyttöön liiketoiminnassa. Arvostukset perustuvat diskontattuihin kassavirtoihin sekä arvioituihin luovutus- ja jälleenhankintahintoihin ja edellyttävät johdon arvioita ja oletuksia omaisuuserien tulevasta käytöstä ja vaikutuksesta yhtiön taloudelliseen asemaan. Muutokset yhtiön liiketoimintojen painotuksissa ja suuntaamisessa voivat tulevaisuudessa aiheuttaa muutoksia alkuperäiseen arvostukseen.

Tuloutus

Konserni käyttää valmistusasteen mukaista tuloutusta pitkäaikaishankkeille. Valmistusasteen mukainen tuloutus perustuu arvioihin hankkeen odotetuista tuloista ja menoista samoin kuin valmistusasteen etenemisen määrittämiseen. Kirjattuihin tuottoihin ja voittoon voi tulla muutoksia, mikäli arviota projektin kokonaismenoista ja kokonaistuloista tarkistetaan. Tarkistettujen arvioiden kumulatiivinen vaikutus kirjataan kaudella, jolla muutos tulee todennäköiseksi ja se voidaan luotettavasti arvioida. Lisätietoja pitkäaikaishankkeista on annettu liitetietojen kohdassa 5. Pitkäaikaishankkeet.

Arvonalentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain liikearvo mahdollisen arvonalentumisen varalta sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta edellä laatimisperiaatteessa esitetyn mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Vaikka yhtiön johdon näkemyksen mukaan käytetyt oletukset ovat asianmukaisia, saattavat arvioidut kerrytettävissä olevat rahamäärät erota olennaisesti tulevaisuudessa toteutuvista. Lisätietoja kerrytettävissä olevan rahamäärän herkkyydestä käytettyjen oletusten

muutoksille on annettu liitetietojen kohdassa 14. Aineettomat hyödykkeet.

Vaihto-omaisuuden ylijäämä- ja epäkuranttiusvaraus

Vaihto-omaisuuden arvonalentumisvaraus kirjataan mahdollisesta ylijäämästä, epäkuranttisuudesta sekä markkina-arvon mahdollisesta alentumisesta alle hankintamenon. Ylijäämä- ja epäkuranttiusvarauksen arvon määrittely edellyttää arvioiden tekemistä ja harkintaa. Johto analysoi arvioita tuotteiden kysynnästä ja päättää varauksesta. Mahdolliset muutokset oletuksissa voivat aiheuttaa tarkistuksia vaihto-omaisuuden arvostukseen tulevina kausina.

Vuonna 2016 sovelletut uudet ja uudistetut IFRS-standardit

Seuraavat uudet ja uudistetut IFRS-standardit on otettu käyttöön tässä konsernitilinpäätöksessä. Näiden uusien ja uudistettujen standardien käyttöönotolla ei ole ollut merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen ellei alla ole toisin todettu, mutta niillä voi olla vaikutusta tulevien liiketoimien ja tapahtumien tilinpäätöskäsittelyyn.

IFRS 11:n muutos *Kirjanpitokäsittely hankittaessa osuuk-sia yhteisissä toiminnoissa*. Muutos selventää ohjeistusta yhteisten toimintojen osuuskäsitteiden hankinnan kirjanpitokäsittelyssä tilanteissa, joissa yhteinen toiminto muodostaa liiketoiminnan IFRS 3 *Liiketoimintojen yhdistäminen* -standardin mukaisesti. Standardimuutos edellyttää liiketoimintojen yhdistämisen ja muiden standardien asiaankuuluvien kirjanpitoperiaatteiden soveltamista. Samoja vaatimuksia tulee soveltaa yhteisen toiminnon muodostumiseen jos, ja vain jos, yksi yhteisen toiminnon osapuolista luovuttaa olemassa olevan liiketoiminnan yhteiseen toimintoon.

IAS 1:n *Tilinpäätöksessä esitettävää tietoa koskeva hanke*. Muutos selventää, ettei yhteisön tarvitse antaa jonkin IFRS -standardin vaatimaa erityistä liitetietoa tilanteissa, mikäli tieto ei ole olennainen. Muutos antaa myös ohjeistusta tietojen yhdistämisestä liitetietotarkoituksiin.

IAS 16:n ja IAS 38:n muutos *Selvennys hyväksyttävien poistomenetelmiin*. Muutos kieltää yhteisöjä tekemästä aineellisten tai aineettomien hyödykkeiden poistoja myyntituottoihin perustuen. Poikkeuksellisesti poistot voidaan tehdä myyntituottoihin perustuen ainoastaan, mikäli voidaan todentaa, että myyntituottojen ja aineettoman hyödykkeen taloudellisen hyödyn kulumisen korreloivat erittäin paljon keskenään.

IAS 27:n *Erillistilinpäätös* muutos *Pääomaosuusmenetelmä erillistilinpäätöksissä*. Standardimuutos keskittyy erillistilinpäätökseen ja sallii pääomaosuusmenetelmän käyttämisen erillistilinpäätöksissä. Muutos sallii tytäryhtiöiden, osakkuus- ja yhteisyritysten kirjaamisen erillistilinpäätöksissä hankintamenon IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* -standardin mukaisesti (tai IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen*

-standardin mukaisesti mikäli yhteisö ei vielä sovelle IFRS 9:ää) tai käyttäen pääomaosuusmenetelmää IAS 28 *Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin* -standardin mukaisesti.

IFRS-standardeihin tehdyt parannukset 2012–2014. Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutosten luonne vaihtelee standardeittain, mutta muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Muutoskierron sisältää lukuisia parannuksia useisiin IFRS-standardeihin alla olevan yhteenvedon mukaisesti.

- Muutokset IFRS 5:een sisältävät erityistä ohjeistusta tilanteisiin, jossa yhteisö uudelleenluokittelee omaisuuserän (tai luovutettavien erien ryhmän) myytäväksi luokitellusta omistajille luovutettavaksi (tai päinvastoin). Muutokset selventävät, että kyseinen muutos on katsottava alkuperäisen luovutussuunnitelman jatkumiseksi ja täten IFRS 5:n vaatimukset myyntisuunnitelman muutoksesta eivät sovellu. Muutokset selventävät myös ohjeistusta siitä, milloin omistajille luovutettavaksi luokittelu lopetetaan.
- Muutokset IFRS 7:ään tuovat lisäohjeistusta selventämään, onko hoitopalvelusopimus siirrettyyn omaisuuserään säilynyt intressi siirretyistä omaisuuseristä vaadittavia liitetietoja varten.
- Muutokset IAS 19:ssä selventävät työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuiksista johtuvien velvoitteiden diskonttaamiseen käytettävää korkoa, joka määritetään yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen raportointikauden päättymispäivän markkinakorkojen perusteella. Arvio markkinan syvyydestä korkealaatuisten joukkovelkakirjalainoille tulee olla valuuttamääräinen (ts. samassa valuutassa kuin etuudet ovat maksettu). Niille valuutoille, jonka määrälliselle yritysten liikkeelle laskemille korkealaatuisten joukkovelkakirjalainoille ei ole syviä markkinoita, käytetään sen sijaan kyseisen valuutan valtion joukkolainojen raportointikauden päättymispäivän markkinakorkoa.

IAS 19:n muutos *Etusopijaiset järjestelyt: Työntekijän maksamat maksut*. Muutokset selventävät, miten yhtiön tulisi käsitellä kirjanpidossa työntekijöiden tai kolmansien osapuolten maksuja etusopijaiseen järjestelyyn silloin, kun nämä maksut on kytketty työntekijän palvelusvuosien määrään. Lisäksi, muutos sallii käytännön apukeinon tilanteissa, joissa maksujen määrä on riippumaton palvelusvuosien määrästä. Tällöin maksut voidaan, mutta ei velvoiteta, kirjata työsuoritukseen perustuvan menon oikaisuksi kaudella, jolloin työsuoritus vastaanotetaan.

Myöhemmin sovellettavat uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat

IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit*

IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* (voimaan EU:ssa 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi korvaa nykyisen IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardin. IFRS 9 tuo uusia vaatimuksia rahoitusvarojen luokitteluun ja arvostamiseen sekä sisältää uuden, odotettuihin luototappioihin perustuvan arvonalentumismallin rahoitusvaroilta. Rahoitusvelkojen luokittelua ja arvostamista koskevat säännöt perustuvat pitkälti nykyisiin IAS 39 vaatimuksiin. Uudet yleisen suojauslaskennan vaatimukset säilyttävät nykyisen IAS 39:n mukaiset kolme suojauslaskentatyyppiä. Standardi tuo kuitenkin joustavuutta suojauslaskentaan oikeuttaviin transaktiotyyppeihin, erityisesti lisäämällä ehdot täyttäviä suojausinstrumentteja ja suojauslaskentaan oikeuttavien muiden kuin rahoituserien riskikomponenttityyppejä.

Vaisalalla ei ole rahavarojen tai valuuttatermiinien lisäksi muita rahoitusinstrumentteja eikä Vaisala sovelle suojauslaskentaa. Vaisalalla ei ole myöskään ollut merkittäviä määriä luototappioita. Näiden asioiden vuoksi IFRS 9 vaikutukset Vaisalan tilinpäätökseen ovat vähäiset.

IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista*

IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* (voimaan EU:ssa 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 15 sisältää yhden kattavan tuloutusmallin asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen kirjaamiseen. IFRS 15 korvaa nykyiset IAS 18 *Tuotot* ja IAS 11 *Pitkäaikaishankkeet* -standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15:n pääperiaatteena on, että myyntituotot kirjataan siten, että ne kuvaavat luvattujen tavaroiden tai palveluiden luovuttamista asiakkaalle sellaiseen rahamäärään, joka kuvastaa vastiketta johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluita vastaan. IFRS 15:n mukaan yhteisö kirjaa myyntituoton silloin kun (tai sitä mukaa kuin) suoritevelvoite täytetään, toisin sanoen silloin kun asiakas saa määräysvallan suoritevelvoitteen perusteena olevaan tavaraan tai palveluun. Lisäksi IFRS 15 sisältää laajat liitetietovaatimukset.

Vaisala siirtyy tulottamaan asiakassopimuksensa IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* -standardin mukaisesti 1.1.2018 alkaen. IFRS 15 standardin vaikutukset kohdistuvat Vaisalassa enimmäkseen Weather-liiketoiminta-alueen projektiliiketoimintaan, jonka liikevaihto vuonna 2016 oli 65,0 miljoonaa euroa. Uuden standardin vaikutusten uskotaan olevan vähäisempiä Weather-liiketoiminta-alueen tuote- ja palveluliiketoimintaan sekä Controlled Environment -liiketoiminta-alueeseen.

IFRS 15 mukaisesti Vaisala tulee tulottamaan Weather-liiketoiminta-alueen integroidut projektit osatuloutusta käyttäen. Integroiduissa projekteissa asiakkaille toimitetaan tuotteista, palveluista ja ohjelmistoista koostuva säähavaintoratkaisu, joka

yleensä kytketään/yhdistetään asiakkaan järjestelmiin asiakkaan antamien vaatimusten mukaisesti. Muut projektit tuloutetaan suoritevelvoitteittain, jotka ovat useimmissa projekteissa 1) laitetoimitus ja 2) kenttätyöt.

Ennen vuotta 2018 osatuloutusta on käytetty harvoin ja vain erittäin pitkäkestoisissa projekteissa. Muissa projekteissa tuloutus on tehty erikseen laitteille ja kenttätoille näiden myyntihintojen suhteessa.

IFRS 15 mukainen osatuloutus tulee aikaistamaan sekä myynnin että tuloksen kertymistä. Suoritevelvoitepohjainen tuloutus aikaistaa tuloksen kertymistä, koska laitetoimituksen kannattavuus on usein korkeampi kuin kenttätöiden ja laitetoimitus suoritetaan pääosin ennen kenttätöitä. Kokonaisvaikutus siirtymähetkellä on riippuvainen avoinna olevista projekteista.

Tuotetoimitukset tuloutetaan jatkossakin toimitusehtolausekkeiden mukaan ja palvelut tuloutetaan palvelun hyötyjen siirtyessä asiakkaille.

Vaisala tulee käyttämään siirtymisessä kumulatiivista menetelmää, jonka mukaan avoinna olevat sopimukset tuloutetaan IFRS 15 mukaisesti 1.1.2018 alkaen mutta loppuunsaatettujen projektien osalta vertailutietoja ei muuteta. Vaisala tulee kertomaan lisätietoja IFRS 15 käyttöönoton vaikutuksista 2017 puolivuositarkastuksissa sekä Q3 2017 osavuositarkastuksissa.

Selvennykset IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Selvennykset standardiin julkaistiin 12.4.2016 ja ne sisältävät ohjeistusta a) suoritevelvoitteiden yksilöimiseen; b) päämies-agentti pohdintaan c) lisensointiin. Selvennyksiä ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Muut standardit

IFRS 16 Vuokrasopimukset (voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 16 sisältää kattavan mallin vuokrajärjestelyiden tunnistamiseen ja tilinpäätöskäsittelyyn sekä vuokralle ottajille että vuokralle antajille. Standardi korvaa nykyisen *IAS 17 Vuokrasopimukset* -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16 mukaan vuokrasopimuksen ja palvelusopimuksen ero perustuu siihen, onko asiakkaalla määräysvalta yksilöityyn omaisuuserään. Vuokralle ottajat eivät jatkossa erottele operatiivisia (taseen ulkopuolisia) ja rahoitusleasingejä (taseessa), vaan näiden sijaan kaikista vuokralle ottajien vuokrasopimuksista kirjataan käyttöoikeusomaisuuserä ja vuokrasopimusvelka (ts. kaikki taseeseen), lyhytaikaisia ja vähäarvoisia vuokrasopimuksia lukuun ottamatta. Toisin kuin vuokralle ottajien kirjanpitokäsittely, IFRS 16:n vuokralle antajien vuokrasopimusten kirjaamista koskevat vaatimukset perustuvat pitkälti nykyisen IAS 17 -standardin vaatimuksiin, ja jatkossakin vuokralle antajien vaaditaan luokittelevan vuokrasopimukset operatiivisiin vuokrasopimuksiin ja rahoitusleasingeihin. Lisäksi IFRS 16 sisältää kattavat liitetietovaatimukset. Standardia ei ole

vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa. Vaisala arvioi standardin vaikutusta tilinpäätökseen.

IFRS 2 muutos *Osakeperusteisten maksujen luokittelu ja arvostaminen* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). 20.6.2016 julkaistu muutos selvittää seuraavaa: a) käteisvaroina maksettavan osakeperusteisen liiketoimen käyvän arvon arvioinnissa oikeuden syntymisehtojen vaikutuksien tulisi seurata samaa lähestymistapaa kuin omana pääomana maksettavan osakeperusteisen liiketoimen; b) mikäli verolaki tai sääntely vaatii yhteisöä pidättämään tietyn määrän oman pääoman ehtoisia instrumentteja, joka täsmää työntekijöiden verovelvollisuuksien veroviranomaiselle toimitettavaan verovelan määrään (ts. nettosuoritusominaisuus), on tällainen järjestely luokiteltava kokonaisuudessaan omana pääomana maksettavaksi liiketoimeksi edellyttäen, että osakeperusteinen maksu olisi luokiteltu omana pääomana maksettavaksi liiketoimeksi ilman sen sisältämää nettosuoritusominaisuutta; ja c) kuinka kirjata muutos, joka muuttaa liiketoimen käteisvaroina maksettavasta omana pääomana maksettavaan. Muutosten soveltamisella ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IAS 12 muutos *Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen realisoitumattomista tappioista* (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). 19.1.2016 julkaistu muutos IAS 12:een tehtiin selventämään laskennallisten verosaamisten kirjaamista silloin kun kiinteäkorkoinen velkainstrumentti arvostetaan käypään arvoon ja kyseinen käypä arvo on pienempi kuin omaisuuserän verotuksellinen arvo. Muutoksella ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IAS 7 muutos *Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoa koskeva hanke* (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). 29.1.2016 julkaistu muutos vaatii yhteisöjä esittämään liitetietoja, jotka mahdollistavat tilinpäätösten käyttäjien arvioinnin yhteisön rahoitustoiminnoista johtuvista velkojen muutoksista. Tämä kattaa sekä rahavirroista syntyvät muutokset (esimerkiksi velkojen nostot ja takaisinmaksut), että muutokset joihin ei liity rahavirtaa (esimerkiksi hankinnat, luovutukset, kertyneet korot ja realisoitumattomat valuuttakurssierot). Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS-standardeihin tehdyt parannukset 2014–2016 (sovellettava tilikausilla alla olevan mukaisesti). Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutosten luonne vaihtelee standardeittain, mutta muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Muutokset sisältää lukuisia parannuksia useisiin IFRS-standardeihin alla olevan yhteenvedon mukaisesti. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

- Muutos IFRS 1:n *Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöön-otto* poistaa seuraavat lyhytaikaiset helpotukset liitteessä E (E3–E7) tarpeettomina: (a) rahoitusinstrumentteja koskevat tiedot; (b) työsuhte-etuudet; ja (c) sijoitusyhteisöt. Muutoksia on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla.
- Muutokset IFRS 12 *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* selventävät standardin soveltamisalaa täsmentämällä että standardin liitetietovaatimukset, lukuun ottamatta vaatimuksia kappaleissa B10–B16, soveltuvat yhteisön kappaleessa 5 olevan listan mukaisissa osuuksissa, jotka on luokiteltu myytävänä oleviksi, jaettavaksi omistajille tai lopetetuiksi toiminnoksi IFRS 5 *Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti. Muutoksia on sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla.
- Muutos IAS 28 *Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin* selventää, että valintaa arvostaa pääomasijoitusyhtiön, tai muun ehdot täyttävän yhteisön, omistama osuus osakkuus- tai yhteisyrityksessä alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tuloksen kautta voidaan soveltaa sijoitus kerrallaan. Muutoksia on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla.

IAS 40 muutos *Sijoituskiinteistöjen siirrot* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). 8.12.2016 julkaistu muutos selventää vaatimuksia liittyen sijoituskiinteistöjen siirtämisestä sijoitusomaisuuteen tai pois sijoitusomaisuudesta silloin, ja vain silloin, kun on näyttöä siitä että kiinteistön käyttötarkoituksessa on tapahtunut muutos. Tämän mukaisesti, IAS 40:ää on muutettu vastaamaan periaatetta, että muutos käyttötarkoituksessa sisältää (a) arvioinnin siitä että kiinteistö täyttää, tai on lakannut täyttämästä, sijoituskiinteistön määritelmän; ja (b) näyttöä siitä että käyttötarkoituksen muutos on tapahtunut. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRIC 22 tulkinta *Ulkomaanrahan määräiset liiketoimet ja ennakkovastikkeet* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). 8.12.2016 julkaistu tulkinta sisältää ohjeistusta ”liiketoimen toteutumispäivään” liittyen silloin kun yhteisö maksaa tai saa ulkomaan rahan määräisen vastikkeen ennakkoon. IAS 21 *Valuuttakurssien muutosten vaikutukset* vaatii yhteisöä kirjaamaan ulkomaanrahan määräisen liiketoimen alun perin kirjanpitoon toimintavaluutan määräisenä siten, että ulkomaan rahan määräinen erä muutetaan käyttäen avistakurssia. IAS 21 määrittelee liiketoimen toteutumispäivän ”päivänä, jona liiketoimi täyttää IFRS-standardien mukaiset kirjausedellytykset”. Tulkinta selventää, että ”liiketoimen toteutumispäivä” on ennakkoon maksetun tai saadun vastikkeen päivä. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

2 RISKIENHALLINTA

Vaisalan riskienhallinnan tavoite on tunnistaa ja hallita konsernin strategian toteuttamiseen ja liiketoimintaan liittyvät olennaiset riskit. Vaisalassa on käytössä konsernin hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka, jossa on kartoitettu yhtiön strategia-, operatiiviset, vahinko- ja rahoitusriskit. Poliitiikan tavoitteena on varmistaa henkilöstön, toiminnan ja tuotteiden turvallisuus sekä liiketoiminnan määräystenmukaisuus ja jatkuvuus. Hallitus vahvistaa ja määrittelee konsernin riskienhallintaperiaatteet ja -politiikan sekä arvioi riskienhallinnan tehokkuutta. Tarkastusvaliokunta valvoo riskienhallintapolitiikan ja -prosessien toteutumista.

Vaisalan riskienhallinnan valmisteluryhmä koostuu tärkeimpien sisäisten sidosryhmien edustajista. Ryhmä vastaa riskienhallintaprosessin operatiivisesta valvonnasta ja siitä, että kaikki merkittävät riskit tunnistetaan ja raportoidaan sekä siitä, että riskeihin reagoidaan kaikilla tarvittavilla organisaatiotasolla ja maantieteellisillä alueilla.

Riskienhallinta on integroitu merkittävimpiin liiketoimintaprosesseihin ja toimintoihin. Tämän mahdollistaa riskien tunnistamisen, arvioinnin, hallintatoimenpiteiden ja raportoinnin toimenpiteiden sisällyttämisen ydinprosesseihin. Merkittävimmät riskit raportoidaan Vaisalan johtoryhmälle ja tarkastusvaliokunnalle vuosittain.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Epävarma globaali talouden ja poliittinen tilanne sekä muutokset asiakaskäyttäytymisessä voivat hidastaa kysyntää tai viivästyttää asiakasprojekteja. Yhdysvalloissa poliittisilla päätöksillä voi olla sekä positiivisia että negatiivisia vaikutuksia julkiselle sektorille suunnattujen Vaisalan tuotteiden ja palveluiden kysyntään.

Weather-liiketoiminta-alue tarjoaa sääasiakkailleen suuria infrastruktuurihankkeita. Tällaisissa hankkeissa sopimukseen pääsemiseen liittyy yleensä budjettirajoituksia ja pitkäaikaisia neuvotteluja koskien toimituksien laajuutta, projektien ajoitusta ja rahoitusta. Tämän seurauksena Vaisalan taloudellinen suoritus saattaa vaihdella merkittävästi yli ajan. Myös lisääntyvä kilpailu sekä hintatason ja valuuttakurssien muutokset saattavat vaikuttaa Vaisalan liikevaihtoon ja kannattavuuteen.

Meneillään oleva liiketoiminnan laajentaminen uusiutuvan energian markkinoilla voi viivästyä, koska lupa- ja hyväksyntäprosessit ovat pitkiä, liiketoimintamallit vielä kehittyvät ja asiakkaiden päätöksenteko on hidasta. Viivästykset uusien tuotteiden valmistuksen käynnistymisessä ja markkinoiden tuotehyväksynnässä voivat viivästyttää Vaisalan kasvusuunnitelmien toteutumista.

Toimittajien ja alihankkijoiden toimituskyky ja toimintaympäristö sekä tuotteiden laatu voivat vaikuttaa Vaisalan liikevaihtoon ja kannattavuuteen. Kyberriski ja tietojärjestelmien toimivuus voivat vaikuttaa liiketoimintaan, informaatiopalvelu-

jen tai internetpohjaisten palvelujen toimittamiseen tai aiheuttaa taloudellisia menetyksiä.

Vaisalan kykyyn toteuttaa menestyksekkäästi ja oikea-aikaisesti investointeja, divestointeja ja uudelleenjärjestelyjä sekä saavuttaa niihin liittyvät taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet liittyy riskejä, jotka saattavat toteutuessaan vaikuttaa liikevaihtoon ja kannattavuuteen.

Lisää tietoa Vaisalan riskienhallinnasta löytyy yrityksen internetsivuilta, www.vaisala.fi/sijoittajat, Hallinnointi ja www.vaisala.fi/sijoittajat, Vaisala sijoituskohteena.

Korkoriski

Korolliset velat ja saatavat altistavat Vaisalan korkoriskille. Rahavarojen lisäksi Vaisalalla ei ole merkittäviä korollisia velkoja tai saamia, minkä vuoksi korkoriski ei ole olennainen. Yhden prosentin korkomuutoksella ei olisi materiaalista vaikutusta Vaisalan tulokseen tai omaan pääomaan.

Valuuttariski

Vaisalan liiketoiminta on maailmanlaajuisista ja Vaisala altistuu transaktio- ja translaatoriskille useassa valuutassa. Transaktioriski liittyy myynnin ja kulujen valuuttavirtoihin. Lisäksi translaatoriski liittyy tytäryhtiöiden tuloslaskelmien ja taseiden muuntamiseen euroksi.

Vaisala myy tuotteitaan useassa valuutassa. Konsernin myynnistä 41 % on USD:ssa, 39 % EUR:ssa, 6 % JPY:ssä, 4 % GBP:ssä ja 4 % CNY:ssä. Kulut ja ostot syntyvät suurilta osin EUR:ssa ja USD:ssa. Konsernin politiikkana on suojata valuuttatermiineillä maksimissaan positio, joka koostuu tilauskannasta, ostositoumuksista ja nettosaamisista. Vaisala ei sovelle IFRS:n mukaista suojauslaskentaa.

Tytäryhtiöiden sisäiset velat ja talletukset ovat tytäryhtiöiden kotivaluutoissa. Vaisala ei suojaa sisäisiä lainoja, talletuksia tai tytäryhtiöiden omia pääomia. Tytäryhtiöiden omien pääomien muuntamisesta euroiksi aiheutui 0,0 (3,1) miljoonaa euroa muuntoeroa. Olennaisimmat translaatoriskit ovat USD:ssa.

IFRS 7 mukainen valuuttariskin herkkyyksianalyysi on laskettu konserniyhtiöiden vieraanvaluutan määräisille saataville, rahavaroille ja veloille. Laskelmassa ei ole mukana sisäisiä lainoja, tilauskantaa tai ennustettuja rahavirtoja, mutta se sisältää valuuttatermiinit nimellisarvossaan. 10 % valuuttakurssin vahvistumisen vaikutus Vaisalan tulokseen verojen jälkeen ja omaan pääomaan olisi ollut -2,0 (-0,5) miljoonaa euroa. Seuraavassa taulukossa on esitelty suurimmat valuuttapositiot euroa vastaan:

Milj. euroa	2016	2015
USD	-31,1	-9,0
CAD	2,1	-1,6

Uudelleenrahoitus ja likviditeettiriski

Vaisalalla oli rahavaroja tilinpäätöspäivänä 72,4 (59,2) miljoonaa euroa. Emoyhtiöllä on myös 20 miljoonan euron komittomaton luottolimiitti. Tämän lisäksi tytäryhtiöillä on luottolimiittejä yhteensä 1,4 miljoonan euron arvosta ja ne voidaan nostaa takauksina. Limiitistä on nostettu 0,0 (0,0) miljoonaa euroa. Vaisalalla ei ole muita olennaisia rahoitusvelkoja.

Rahoitukseen liittyvät luottoriskit

Vaisalalla on rahavaroja tilinpäätöspäivänä 72,4 (59,2) miljoonaa euroa, joista aiheutuu vastapuoliriski. Vaisala tallettaa varansa pankkeihin, joilla on hyvä luottokelpoisuus ja jotka hallitus on arvioinut. Pankkien luottokelpoisuutta arvioidaan jatkuvasti. Kassatalletuksien maturiteetti on alle yhden kuukauden tilinpäätöspäivänä.

Luottoriski

Luottoriskejä vastaan suojaudutaan käyttämällä maksuehtoina reimbursia, ennakkomaksua ja pankkitakausta sekä seuraamalla asiakkaiden maksuvalmiutta. Konsernin johdon näkemyksen mukaan yrityksellä ei ole merkittäviä luottoriskikeskittymiä, koska globaalisti jakautuneen asiakaskunnan vuoksi yksittäinen asiakas tai asiakasryhmä ei muodosta liian merkittävää riskiä. Tilikauden aikana myyntisaamisista tulosvaikutteisesti kirjattujen luottotappioiden määrä oli 1,2 (0,5) miljoonaa euroa. Epävarma myyntisaaminen kirjataan lopullisesti menetetyksi, kun likvidaatiosta tai konkurssista on saatu virallinen ilmoitus, jonka mukaan saamista ei tulla maksamaan.

3 TOIMINTASEGMENTIT

2016 Milj. euroa	WEA *	CEN *	Muu toiminta	Konserni
Tuotteiden myynti	115,5	93,0		208,5
Projektien myynti	65,0			65,0
Palveluiden myynti	34,9	10,7		45,6
Liikevaihto	215,4	103,7	0,0	319,1
Liikevoitto	3,4	21,6	-2,7	22,3
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta				0,1
Rahoitustuotot ja -kulut				-0,3
Voitto ennen veroja				22,1
Tuloverot				-3,3
Tilikauden voitto				18,8

* WEA = Weather

* CEN = Controlled Environment

2015 Milj. euroa	WEA *	CEN *	Muu toiminta	Konserni
Tuotteiden myynti	116,2	83,5		199,7
Projektien myynti	71,0			71,0
Palveluiden myynti	38,3	9,5		47,8
Liikevaihto	225,5	93,0	0,0	318,5
Liikevoitto	15,2	18,3	-4,0	29,6
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta				-0,1
Rahoitustuotot ja -kulut				3,5
Voitto ennen veroja				33,0
Tuloverot				-5,5
Tilikauden voitto				27,5

* WEA = Weather

* CEN = Controlled Environment

4 MAANTIETEELLISIÄ ALUEITA KOSKEVAT TIEDOT

Konsernin kaksi segmenttiä toimivat maantieteellisillä alueilla, jotka ovat EMEA, Americas ja APAC.

2016 Milj. euroa	Liikevaihto, kohdemaan mukaan ¹⁾	Liikevaihto, sijaintimaan mukaan ²⁾	Pitkäaikaiset varat ²⁾
EMEA	92,0	244,3	35,3
josta Suomi	7,5	214,5	35,0
Americas	140,9	135,5	26,1
josta Amerikan Yhdysvallat	110,5	129,0	25,9
APAC	86,2	47,1	1,6
Konsernieliminoinnit		-107,8	
Yhteensä	319,1	319,1	63,0

¹⁾ Liikevaihtona kohdemaan mukaan on esitetty myynti konsernin ulkopuolelle.

²⁾ Liikevaihto ja pitkäaikaiset varat on esitetty konserni- tai osakkuusyhtiön sijaintimaan mukaan.

2015 Milj. euroa	Liikevaihto, kohdemaan mukaan ¹⁾	Liikevaihto, sijaintimaan mukaan ²⁾	Pitkäaikaiset varat ²⁾
EMEA	105,1	248,2	39,0
josta Suomi	7,3	218,0	38,7
Americas	132,0	127,1	39,7
josta Amerikan Yhdysvallat	103,5	120,0	39,5
APAC	81,3	38,2	1,0
Konsernieliminoinnit		-95,0	
Yhteensä	318,5	318,5	79,8

¹⁾ Liikevaihtona kohdemaan mukaan on esitetty myynti konsernin ulkopuolelle.

²⁾ Liikevaihto ja pitkäaikaiset varat on esitetty konserni- tai osakkuusyhtiön sijaintimaan mukaan.

5 PITKÄAIKAISHANKKEET

Milj. euroa	2016	2015
Valmistusasteen mukainen liikevaihto (tilikaudella kirjattu)	0,6	2,5
Valmistusasteen mukaan tuloutettujen, mutta asiakkaille luovuttamatta olevien pitkäaikaishankkeiden osalta tuotoksi tilikaudella ja aikaisempina tilikausina kirjattu määrä	8,8	9,1
Keskeneräisinä olevista pitkäaikaishankkeista kertyneet toteutuneet menot kauden loppuun mennessä	6,7	6,6
Keskeneräisinä olevista pitkäaikaishankkeista kirjatut voitot (kirjatuilla tappioilla vähennettynä) kauden loppuun mennessä	1,9	2,0
Tilaukanta	0,6	1,3
Erittely vastaavien ja vastattavien eristä		
Vaihto-omaisuuden aineet ja tarvikkeet	0,0	0,5
Valmistusasteen mukaisia tuottoja vastaavat siirtosaamiset	0,7	0,6
Valmistusasteen mukaisia tuottoja vastaavat siirtovelat	0,1	0,6
Hankkeiden tilaajilta saadut ennakot	0,0	0,2

Pitkäaikaishankkeiden kirjausperiaatteet on esitetty tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa kohdassa Pitkäaikaishankkeet.

6 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT JA KULUT

Liiketoiminnan muut tuotot Milj. euroa	2016	2015
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	0,0	0,1
Transportation-liiketoimintayksikön myyntivoitto	1,0	-
Muut	0,2	0,4
Yhteensä	1,1	0,5
Liiketoiminnan muut kulut Milj. euroa	2016	2015
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot	0,0	0,0
Uudelleenjärjestelykulut	2,1	1,8
Yhteensä	2,1	1,8
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut, netto	-1,0	-1,3

7 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Milj. euroa		
Toimintokohtaiset poistot ja arvonalentumiset		
	2016	2015
Hankinta ja valmistus	4,5	4,9
Myynti, markkinointi ja hallinto	19,0	9,6
Tutkimus ja tuotekehitys	0,6	0,6
Yhteensä	24,1	15,1
Poistot hyödykeryhmittäin		
	2016	2015
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	4,3	4,5
Muut aineettomat hyödykkeet	1,1	1,5
Yhteensä	5,4	6,0
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
	2016	2015
Rakennukset ja rakennelmat	2,4	2,2
Koneet ja kalusto	5,7	6,5
Yhteensä	8,1	8,7
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
	2016	2015
Aineettomat oikeudet	2,2	0,0
Muut aineettomat hyödykkeet	8,3	-
Rakennukset ja rakennelmat	0,0	0,1
Koneet ja kalusto	0,1	0,0
Keskeneräiset investoinnit	-	0,2
Yhteensä	10,6	0,4
Yhteensä	24,1	15,1

Vuonna 2016 Vaisala teki 10,5 miljoonan euron arvonalentumiskirjauksen aineettomista oikeuksista. Ne syntyivät Second Wind Systems Inc.:n ja 3TIER Inc.:n yritysostojen yhteydessä vuonna 2013. Alaskirjaus tehtiin, koska Vaisalan odotettua hitaampi pääsy uusiutuvan energian markkinoille on heikentänyt Vaisalan Energy-liiketoimintaan tehtyjen investointien tuottoa.

8 TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

Milj. euroa	2016	2015
Palkat	102,8	105,5
Osakeperusteinen palkkio	2,3	1,0
Sosiaalikulut	11,3	11,7
Eläkkeet		
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	0,0	0,0
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	11,9	11,7
Yhteensä	128,4	130,0
Henkilöstökulut toiminnoittain	2016	2015
Hankinta ja valmistus	44,2	44,0
Myynti, markkinointi ja hallinto	54,4	55,6
Tutkimus ja tuotekehitys	29,8	30,4
Yhteensä	128,4	130,0
Konsernin henkilökunta keskimäärin tilikauden aikana toimintasegmenteittäin	2016	2015
Weather	693	672
Controlled Environment	293	269
Muu toiminta	604	670
Yhteensä	1 590	1 611
Henkilöstö vuoden aikana keskimäärin (henkilöä)	2016	2015
Suomessa	961	930
Suomen ulkopuolella	629	681
Yhteensä	1 590	1 611

Osakepalkkiojärjestelmät

Vaisalan hallitus päätti 6.2.2013 osakepalkkiojärjestelmän perustamisesta vuodelle 2013. Järjestelmä oli suunnattu konsernin avainhenkilöille ja se perustui konsernin kannattavuuden kehittymiseen kalenterivuonna 2013. Järjestelmästä ei maksettu palkkiota, koska ansaintajaksolle asetetut tavoitteet eivät toteutuneet.

Vaisalan hallitus päätti 10.2.2014 osakepalkkiojärjestelmän perustamisesta vuodelle 2014. Järjestelmä on suunnattu konsernin avainhenkilöille ja se perustui konsernin kannattavuuden kehittymiseen kalenterivuonna 2014. Palkkio maksetaan osin yhtiön A-sarjan osakkeilla, ja osin rahavaroilla keväällä 2017. Rahavaroilla katetaan avainhenkilöiden palkitsemiseen liittyvät verot ja veroluonteiset maksut. Alkuperäinen osakepalkkiojärjestelmässä luovutettava palkkio vastasi enintään 160 000 osaketta. Palkkiota ei makseta, mikäli avainhenkilön työ- tai palvelusuhde päättyy ennen palkkion maksupäivää. Osakepalkkiojärjestelmän kustannus jaksotetaan ansaintajaksolle vuoden 2014 toukokuusta vuoden 2017 maaliskuuhun. Osakkeina maksettavan osuuden kustannus arvostetaan osakepalkkiojärjestelmän voimaantulopäivän osakkeen päätöskurssiin 23,69 euroa ja rahana maksettavan osuuden kustannus arvostetaan tilinpäätöspäivän osakkeen päätöskurssiin. 31.12.2016 osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 20 henkilöä. Tämän osakepalkkiojärjestelmän perusteella maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään 43 412 Vaisala Oyj:n A-sarjan osaketta sisältäen rahaosuuden.

Vaisalan hallitus päätti 18.12.2014 osakepalkkiojärjestelmän perustamisesta vuodelle 2015. Järjestelmä on suunnattu konsernin avainhenkilöille ja se perustui konsernin kannattavuuden kehittymiseen kalenterivuonna 2015. Palkkio maksetaan osin yhtiön A-sarjan osakkeilla ja osin rahavaroilla keväällä 2018. Rahavaroilla katetaan avainhenkilöiden palkitsemiseen liittyvät verot ja veroluonteiset maksut. Alkuperäinen osakepalkkiojärjestelmässä luovutettava palkkio vastasi enintään 160 000 osaketta. Palkkiota ei makseta, mikäli avainhenkilön työ- tai palvelusuhde päättyy ennen palkkion maksupäivää. Osakepalkkiojärjestelmän kustannus jaksotetaan ansaintajaksolle vuoden 2015 toukokuusta vuoden 2018

maaliskuuhun. Osakkeina maksettavan osuuden kustannus arvostetaan osakepalkkiojärjestelmän voimaantulopäivän osakkeen päätöskurssiin 24,16 euroa ja rahana maksettavan osuuden kustannus arvostetaan tilinpäätöspäivän osakkeen päätöskurssiin. 31.12.2016 osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 30 henkilöä. Tämän osakepalkkiojärjestelmän perusteella maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään 101 791 Vaisala Oyj:n A-sarjan osaketta sisältäen rahaosuuden.

Vaisalan hallitus päätti 16.12.2015 osakepalkkiojärjestelmän perustamisesta vuodelle 2016. Järjestelmä on suunnattu konsernin avainhenkilöille ja se perustui konsernin kannattavuuden kehittymiseen kalenterivuonna 2016. Palkkio maksetaan osin yhtiön A-sarjan osakkeilla ja osin rahavaroilla keväällä 2019. Rahavaroilla katetaan avainhenkilöiden palkitsemiseen liittyvät verot ja veroluonteiset maksut. Alkuperäinen osakepalkkiojärjestelmässä luovutettava palkkio vastasi enintään 200 000 osaketta. Palkkiota ei makseta, mikäli avainhenkilön työ- tai palvelusuhde päättyy ennen palkkion maksupäivää. Osakepalkkiojärjestelmän kustannus jaksotetaan ansaintajaksolle vuoden 2016 toukokuusta vuoden 2019 maaliskuuhun. Osakkeina maksettavan osuuden kustannus arvostetaan osakepalkkiojärjestelmän voimaantulopäivän osakkeen päätöskurssiin 23,13 euroa ja rahana maksettavan osuuden kustannus arvostetaan tilinpäätöspäivän osakkeen päätöskurssiin. 31.12.2016 osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 30 henkilöä. Tämän osakepalkkiojärjestelmän perusteella maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään 95 060 Vaisala Oyj:n A-sarjan osaketta sisältäen rahaosuuden.

Vaisalan hallitus päätti 10.2.2016 osakepalkkiojärjestelmän perustamisesta. Järjestelmän ansaintakriteerinä on tietyn ajan jatkuva työ- tai toimisuhte. Palkkio maksetaan osin Vaisalan A-sarjan osakkeilla, ja osin rahavaroilla kolmessa yhtä suuressa erässä järjestelmän voimassaoloaikana. Rahavaroilla katetaan avainhenkilöiden palkitsemiseen liittyvät verot ja veroluonteiset maksut. Alkuperäinen osakepalkkiojärjestelmässä luovutettava palkkio vastasi enintään 9 000 osaketta. Palkkiota ei makseta, mikäli avainhenkilön työ- tai palvelusuhde päättyy ennen palkkion maksupäivää. Osakepalkkiojärjestelmän kustannus jaksotetaan ansaintajaksolle vuoden 2016 toukokuusta vuoden 2018 maaliskuuhun. Osakkeina maksettavan osuuden kustannus arvostetaan osakepalkkiojärjestelmän voimaantulopäivän osakkeen päätöskurssiin 23,13 euroa ja rahana maksettavan osuuden kustannus arvostetaan tilinpäätöspäivän osakkeen päätöskurssiin. Tämän osakepalkkiojärjestelmän perusteella maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään 6 000 Vaisalan A-osaketta sisältäen rahaosuuden.

Vaisalan hallitus päätti 15.12.2016 uuden osakepalkkiojärjestelmän perustamisesta vuodelle 2017. Järjestelmä on suunnattu konsernin avainhenkilöille ja se perustuu konsernin kannattavuuden kehittymiseen kalenterivuonna 2017. Palkkio maksetaan osin yhtiön A-sarjan osakkeilla ja osin rahavaroilla keväällä 2020. Rahavaroilla katetaan avainhenkilöiden palkitsemiseen liittyvät verot ja veroluonteiset maksut. Osakepalkkiojärjestelmässä luovutettava palkkio vastaa enintään 200 000 osaketta. Palkkiota ei makseta, mikäli avainhenkilön työ- tai palvelusuhde päättyy ennen palkkion maksupäivää. Osakepalkkiojärjestelmän kustannus jaksotetaan ansaintajaksolle vuoden 2017 toukokuusta vuoden 2020 maaliskuuhun.

Osakepalkkiojärjestelmistä kirjatut kulut Milj. euroa

	2012	2013	2014	2015	2016	Yhteensä
Osakepalkkiojärjestelmä 2012	0,4	0,6	0,7	0,2		1,9
Osakepalkkiojärjestelmä 2013	-	-	-	-	-	-
Osakepalkkiojärjestelmä 2014			0,2	0,3	0,6	1,1
Osakepalkkiojärjestelmä 2015				0,5	1,1	1,6
Osakepalkkiojärjestelmät 2016					0,7	0,7
Yhteensä	0,4	0,6	0,9	1,0	2,4	5,3

9 TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

Tuloslaskelmaan sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja kehittämismenoja 38,0 miljoonaa euroa vuonna 2016 (36,1 miljoonaa euroa vuonna 2015).

10 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Milj. euroa	2016	2015
Rahoitustuotot		
Korko- ja rahoitustuotot	0,2	0,4
Johdannaissopimusten käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet kurssivoitot	0,6	1,8
Muut kurssivoitot	4,5	12,0
Yhteensä	5,3	14,3
Rahoituskulut		
Korkokulut		
Lyhyt- ja pitkäaikaiset velat	0,1	0,0
Rahoitusleasingsopimukset	0,0	0,0
Muut rahoituskulut	0,2	0,2
Johdannaissopimusten käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet kurssitappiot	2,1	4,5
Muut kurssitappiot	3,2	6,0
Yhteensä	5,6	10,8
Rahoitustuotot ja kulut, netto	-0,3	3,5

Muut kurssivoitot ja -tappiot sisältävät saatavien ja velkojen arvostuksien tulosvaikutuksen.

11 TULOVEROT

Milj. euroa	2016	2015
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	7,7	8,3
Verot edellisiltä tilikausilta	0,3	-1,0
Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos	-4,7	-1,8
Yhteensä	3,3	5,5

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma

Milj. euroa	2016	2015
Tulos ennen veroja	22,1	33,0
Tulovero Suomen verokannalla	4,4	6,6
Ulkomaisten tytäryhtiöiden verokantojen vaikutus	-1,0	0,2
Vähennyskelvottomat kulut ja verovapaat tuotot	-0,1	-0,1
Verot edellisiltä tilikausilta	0,3	-1,0
Muut välittömät verot	0,0	0,0
Laskennallisten verosaamisten uudelleenarviointi	-0,2	-0,2
Muut erät	-0,1	0,0
Verot tuloslaskelmassa	3,3	5,5
Efektiiivinen verokanta	14,8 %	16,6 %

Laskennalliset verot taseessa

Milj. euroa	2016	2015
Laskennalliset verosaamiset	10,8	10,2
Laskennalliset verovelat	-0,0	-4,5
Laskennallinen verosaaminen, netto	10,8	5,7

Taseeseen kirjattujen laskennallisten verojen bruttomuutos

Milj. euroa	2016	2015
Laskennalliset verot 1.1.	5,7	3,7
Tuloslaskelmaan kirjatut erät	4,7	1,8
Valuuttakurssierot	0,3	0,2
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut erät	0,1	0,1
Laskennalliset verot 31.12.	10,8	5,7

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2016 aikana

Milj. euroa	1.1.2016	Kirjattu tulos- laskelmaan	Valuutta- kurssierot	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2016
Laskennalliset verosaamiset					
Vaihto- ja käyttöomaisuuden sisäinen kate	1,4	-0,3			1,1
Työsuhde-etuudet	1,1	0,7			1,8
Käyttämättömät verotukselliset tappiot	2,9	-0,0			2,9
Aineettomien erien poistojen ajoitusero	0,7	0,0	0,0		0,8
Muut väliaikaiset ajoituserot	4,1	-0,1	0,2	0,1	4,2
Yhteensä	10,2	0,2	0,3	0,1	10,8
Laskennalliset verovelat					
Kertyneet poistoerot	0,2	-0,2			0,0
Aineettomien erien poistojen ajoitusero	4,3	-4,3	-0,0		0,0
Muut	0,0	0,0			0,0
Yhteensä	4,5	-4,5	-0,0		0,0
Laskennallinen verosaaminen, netto	5,7	4,7	0,3	0,1	10,8

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2015 aikana

Milj. euroa	1.1.2015	Kirjattu tulos- laskelmaan	Valuutta- kurssierot	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2015
Laskennalliset verosaamiset					
Vaihto- ja käyttöomaisuuden sisäinen kate	0,6	0,8			1,4
Työsuhde-etuudet	1,2	-0,1			1,1
Käyttämättömät verotukselliset tappiot	3,1	-0,2			2,9
Aineettomien erien poistojen ajoitusero	0,6	0,0	0,1		0,7
Muut väliaikaiset ajoituserot	3,4	-0,0	0,6	0,1	4,1
Yhteensä	8,9	0,5	0,7	0,1	10,2
Laskennalliset verovelat					
Kertyneet poistoerot	0,7	-0,5			0,2
Aineettomien erien poistojen ajoitusero	4,6	-0,8	0,6		4,3
Muut	0,0	0,0	-0,0		0,0
Yhteensä	5,3	-1,3	0,5		4,5
Laskennallinen verosaaminen, netto	3,7	1,8	0,2	0,1	5,7

12 OSAKEKOHTAINEN TULOS

	2016	2015
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, milj. euroa	18,8	27,5
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	17 955	18 103
Osakekannustimet	248	156
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä laimennusvaikutuksella, 1 000 kpl	18 203	18 259
Osakekohtainen tulos, euroa	1,05	1,52
Osakekohtainen tulos, laimennusvaikutuksella oikaistu, euroa	1,03	1,51

13 OSAKEKOHTAINEN OSINKO

Vuodelta 2015 osinkoa maksettiin 0,95 euroa osakkeelta.

Hallitus ehdottaa 28.3.2017 pidettävälle yhtiökokoukselle, että päätettäisiin jakaa osinkoa 1,00 euroa osaketta kohden, jolloin osinko olisi kokonaisuudessaan noin 17,9 miljoonaa euroa. Ehdotettua osinkoa ei ole kirjattu osinkovelaksi tässä tilinpäätöksessä.

14 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Milj. euroa Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	16,1	65,3	81,4
Valuuttakurssierot	0,5	1,2	1,7
Lisäykset		1,5	1,5
Vähennykset	-0,1	-18,2	-18,3
Siirrot erien välillä		0,4	0,4
Hankintameno 31.12.2016	16,5	50,1	66,6
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2016		47,4	47,4
Valuuttakurssierot		1,4	1,4
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-18,1	-18,1
Tilikauden poistot		5,4	5,4
Tilikauden arvonalentumiset		10,5	10,5
Kertyneet poistot 31.12.2016		46,6	46,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	16,5	3,5	20,0

Milj. euroa Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	14,4	64,0	78,4
Valuuttakurssierot	1,7	4,3	6,0
Lisäykset		0,5	0,5
Vähennykset		-0,6	-0,6
Siirrot erien välillä		-3,0	-3,0
Hankintameno 31.12.2015	16,1	65,3	81,4
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2015		41,3	41,3
Valuuttakurssierot		2,7	2,7
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-2,7	-2,7
Tilikauden poistot		6,0	6,0
Tilikauden arvonalentumiset		0,1	0,1
Kertyneet poistot 31.12.2015		47,4	47,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	16,1	17,9	34,0

Arvonalentumistestaus

Vaisala arvioi liikearvon arvonalentumistarvetta vuosittain tai useammin, jos viitteitä arvonalentumisesta on. Arvonalentumistestauksessa käytetään tulevien rahavirtojen diskonttausmenetelmää ja ne perustuvat johdon hyväksymiin viiden vuoden suunnitelmiin. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevat varat perustuvat käyttöarvolaskelmiin.

Weather rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää kirjanpitoarvon 365 miljoonalla eurolla. Weather-liiketoiminnan myynnin arvioidaan kasvavan keskimäärin 2-6 % seuraavat viisi vuotta. Jäännösarvon kasvuvauhti on 2 % ja pääoman tuottovaatimus ennen veroja on 8,7 %. Laskelmat osoittavat että muiden oletusten pysyessä ennallaan rahavirtaa tuottavaan yksikköön ei tule alaskirjausta, jos myynti ei laske yli 17 %, kannattavuus laske yli 11 % tai diskonttokorko nouse yli 36 %.

15 AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Milj. euroa Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomak- sut ja kesken- eräiset inv.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	3,1	54,4	76,3	0,0	6,0	139,9
Valuuttakurssierot	0,1	0,0	0,5		0,0	0,6
Lisäykset		0,7	2,1		3,4	6,2
Vähennykset		-1,0	-5,9			-6,9
Siirrot erien välillä		0,7	4,6		-5,9	-0,7
Hankintameno 31.12.2016	3,2	54,8	77,6	0,0	3,5	139,1
Kertyneet poistot ja arvonlennukset 1.1.2016		32,7	63,1			95,8
Valuuttakurssierot		-0,0	0,4			0,4
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-1,0	-5,6			-6,6
Tilikauden poistot		2,4	5,7			8,1
Tilikauden arvonalentumiset		0,0	0,1			0,1
Kertyneet poistot 31.12.2016		34,1	63,7			97,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	3,2	20,8	13,9	0,0	3,5	41,4

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin kuuluvien tuotannollisessa käytössä olevien koneiden ja laitteiden poistamaton hankintameno 31.12.2016 oli 9,4 miljoonaa euroa (8,6 miljoonaa euroa 31.12.2015).

Milj. euroa Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomak- sut ja kesken- eräiset inv.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	2,9	50,1	74,8	0,0	3,2	131,1
Valuuttakurssierot	0,2	0,5	1,9		0,1	2,6
Lisäykset		0,6	1,8		4,7	7,1
Vähennykset		-0,1	-3,6		-0,2	-4,0
Siirrot erien välillä		3,4	1,4		-1,8	3,0
Hankintameno 31.12.2015	3,1	54,4	76,3	0,0	6,0	139,9
Kertyneet poistot ja arvonlennukset 1.1.2015		28,0	58,9			86,9
Valuuttakurssierot		0,2	1,5			1,7
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		2,1	-3,8		-0,2	-1,8
Tilikauden poistot		2,2	6,5			8,7
Tilikauden arvonalentumiset		0,1	0,0		0,2	0,4
Kertyneet poistot 31.12.2015		32,7	63,1			95,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	3,1	21,7	13,2	0,0	6,0	44,1

16 OSUUS OSAKKUUSYHTIÖSSÄ

Milj. euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	0,8	0,8
Osuus tuloksesta	0,1	-0,1
Valuuttakurssierot	-0,0	0,0
Yhteensä 31.12.	0,9	0,8

Konsernilla on yksi osakkuusyhtiö, Meteorage SA, joka ylläpitää ukkoshavaintoverkkoja ja myy ukkoshavaintoihin liittyvää tietoa. Osakkuusyhtiön kirjanpitoarvoon ei sisälly liikearvoa.

Tiedot konsernin osakkuusyhtiöstä sekä varat, velat, liikevaihto ja voitto/tappio

2016 Milj. euroa	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio	Omistus- osuus
Meteorage SA, Ranska	Cedex	4,6	2,2	3,1	0,2	35 %

2015 Milj. euroa	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio	Omistus- osuus
Meteorage SA, Ranska	Cedex	4,5	2,2	2,8	0,2	35 %

Taulukoissa esitetyt tiedot perustuvat uusimpiin saatavilla oleviin tilinpäätöksiin.

17 PITKÄAIKAISET SAAMISET

Milj. euroa	2016 Tasearvot	Käyvät arvot	2015 Tasearvot	Käyvät arvot
Pitkäaikaiset talletukset	0,7	0,7	0,8	0,8
Yhteensä	0,7	0,7	0,8	0,8

18 VAIHTO-OMAISUUS

Milj. euroa	2016	2015
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	27,6	33,8
Projektivaihto-omaisuus	4,5	5,2
Yhteensä	32,1	39,0

Tilikaudella tuloslaskelmaan kirjattiin vaihto-omaisuudesta myyntiä vastaavaksi kuluksi 89,6 miljoonaa euroa (88,8 miljoonaa euroa vuonna 2015).

Tilikaudella kirjattiin kuluksi 6,3 miljoonaa euroa alaskirjauksia ja arvonalentumisvähennyksiä hitaasti liikkuvasta ja vanhentuneesta vaihto-omaisuudesta, jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa (6,4 miljoonaa euroa vuonna 2015).

19 MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

Milj. euroa	2016	2015
Myyntisaamiset	60,0	58,5
Lainasaamiset	0,0	0,0
Maksetut ennakot	0,2	0,4
Arvonlisäverosaamiset	2,8	4,7
Muut saamiset	1,3	1,0
Saamiset pitkäaikaishankkeista asiakkailta	0,7	0,6
Johdannaissopimukset	0,3	0,1
Muut siirtosaamiset	10,1	9,2
Yhteensä	75,4	74,6

Myyntisaamisten ja muiden saamisten käyvät arvot vastaavat olennaisilta osiltaan niiden kirjanpitoarvoja.

Myyntisaamisten ikäjakauma

Milj. euroa	2016	Varaus	Netto 2016	2015	Varaus	Netto 2015
Erääntymättömät	38,7		38,7	40,3		40,3
Erääntyneet alle 30 päivää	12,6		12,6	8,3		8,3
Erääntyneet 31–90 päivää	7,6		7,6	7,8		7,8
Erääntyneet yli 90 päivää	3,5	2,4	1,0	3,6	1,6	2,0
Yhteensä	62,4	2,4	60,0	60,1	1,6	58,5

Tehdyt nettoarvonlennukset tilikaudella 2016 olivat 1,2 miljoonaa euroa kuluja (0,5 miljoonaa euroa kuluja vuonna 2015).

Myyntisaamiset valuutoittain

Milj. euroa	2016	2015
EUR	18,3	21,3
USD	30,6	27,8
GBP	2,4	4,3
JPY	2,9	2,2
AUD	1,4	0,5
CNY	1,0	0,5
Muut	3,3	2,0
Yhteensä	60,0	58,5

20 RAHAVARAT

Milj. euroa	2016	2015
Käteinen raha ja pankkitilit	72,4	59,2

Rahavarojen käyvät arvot vastaavat niiden kirjanpitoarvoja.

21 OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Vaisala noudattaa Helsingin Pörssin sisäpiiriohjetta.

Vaisalalla on 18 218 364 osaketta, joista 3 389 351 kuuluu sarjaan K ja 14 829 013 sarjaan A. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Yhtiön enimmäispääoma on 28 800 000 euroa. Osakkeista enintään 68 490 017 kappaletta on K-osakkeita ja enintään 68 490 017 kappaletta A-osakkeita, kuitenkin siten, että osakkeita on yhteensä vähintään 17 122 505 ja enintään 68 490 017 kappaletta. K- ja A-osakkeet eroavat toisistaan siten, että jokainen K-osake tuottaa oikeuden yhtiökokouksessa äänestää kahdellakymmenellä (20) äänellä ja jokainen A-osake yhdellä (1) äänellä. Osakkeet tuottavat yhtäläisen oikeuden osinkoon. Yhtiöjärjestyksen mukaan K-sarjan osake voidaan muuntaa A-sarjan osakkeeksi yhtiöjärjestyksestä tarkemmin ilmenevällä tavalla.

Konsernin oma pääoma koostuu osakepääomasta, vararahastosta, sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta, muuntoeroista sekä kertyneistä voittovaroista.

Osakepääoma ja rahastot

Milj. euroa	Osakkeiden lukumäärä 1 000 kpl	Osakepääoma	Muut rahastot	Omat osakkeet	Yhteensä
31.12.2014	18 059	7,7	2,5	-2,5	7,6
Osakeperusteiset maksut	64		-1,4		-1,4
Omien osakkeiden osto	-160			-3,9	-3,9
Omien osakkeiden myynti	64			2,1	2,1
Siirto			0,0		0,0
Muuntoerot			0,0		0,0
31.12.2015	18 026	7,7	1,1	-4,3	4,4
Osakeperusteiset maksut	2		0,8	0,0	0,9
Omien osakkeiden osto	-177			-5,3	-5,3
Siirto			0,0		0,0
Muuntoerot			-0,0		-0,0
31.12.2016	17 851	7,7	2,0	-9,6	0,0
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet	367				
Yhteensä	18 218				

Muut rahastot -erä koostuu vararahastosta ja sijoitetun vapaan pääoman rahastosta.

Vararahasto 0,5 miljoonaa euroa (31.12.2015: 0,5 miljoonaa euroa) sisältää muiden konserniyhtiöiden paikallisiin säännöksiin perustuvia eriä. Vararahaston jakokelpoisuuteen liittyy paikallisiin säännöksiin perustuvia rajoituksia.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää ylikurssirahastosta siirrettyjä varoja. Tasearvo 31.12.2016 oli 0,1 miljoonaa euroa (31.12.2015: 0,1 miljoonaa euroa).

Muihin rahastoihin kirjataan myös osakeperusteiset maksut.

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Tilikauden voitto kirjataan kertyneisiin voittovaroihin.

Omat osakkeet

Omat osakkeet -rahasto sisältää konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintamenon ja se esitetään oman pääoman vähennyksenä.

	Osakkeiden lukumäärä, kpl	Hankintahinta, milj. euroa
Omia osakkeita 31.12.2015	191 550	4,3
Omien osakkeiden luovutus	-1 500	-0,0
Omien osakkeiden osto	176 827	5,3
Omia osakkeita 31.12.2016	366 877	9,6

Yhtiön hallussa oli 31.12.2016 omia A-osakkeita 366 877 kappaletta (31.12.2015: 191 550 kappaletta), joiden suhteellinen osuus osakepääomasta on 2,0 % (31.12.2015: 1,0 %) ja äänimäärästä 0,4 % (31.12.2015: 0,2 %). Yhtiön hallussa olevista osakkeista suoritettu vastike on 9 618 997,22 euroa.

Omat osakkeet on tarkoitus käyttää osakeperusteiseen palkitsemisjärjestelmään (liitetieto 8).

22 ELÄKEVELVOITTEET

Konsernilla on useita eläkejärjestelyjä, jotka on luokiteltu joko maksu- tai etuuspohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisista järjestelyistä suoritettavat maksut on kirjattu kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat. Vakuutusyhtiössä hoidetut TyEL-eläkevakuutukset ovat maksupohjaisia järjestelyjä.

Etuuspohjaiset järjestelyt ovat Suomessa. Vaisalan Eläkesäätiö on suljettu 1.1.1983, säätiön vastuut on siirretty eläkevakuutusyhtiölle 31.12.2005 ja säätiö on purettu vuonna 2006. Yhtiöllä säilyy kuitenkin IAS 19 mukainen vastuu tulevista indeksi- ja palkankorotuksista yhtiön palveluksessa olevien eläkesäätiön piiriin kuuluvien henkilöiden osalta. Lisäeläkkeet on käsitelty etuuspohjaisina järjestelyinä.

Eläkevelvoitelaskelmassa siirryttiin vuonna 2015 käyttämään bruttomenetelmää, eli eläkkeensaajien ja vapaakirjan saaneiden omaisuus ja velvoite esitetään laskelmalla erillisinä. Laskentamenetelmän muutoksella ei ollut tulosvaikutusta.

Taseen etuuspohjainen eläkevelka määräytyy seuraavasti: Milj. euroa

	2016	2015
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	5,7	5,7
Varojen käypä arvo	-4,9	-5,0
Ali-/Ylijäämä	0,8	0,7
Eläkevelka taseessa	0,8	0,7

Tuloslaskelman ja laajan tuloslaskelman etuuspohjainen eläkekulu määräytyy seuraavasti: Milj. euroa

	2016	2015
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	0,0	0,0
Korkomenot	0,0	0,0
Tuloslaskelman eläkekulu	0,0	0,0
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	0,1	-0,5
Tuloslaskelman ja laajan tuloslaskelman eläkekulu	0,1	-0,4

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt on kirjattu tuloslaskelmaan hallinnon toiminnolle.

Velvoitteen nykyarvon muutokset ovat seuraavat: Milj. euroa	2016	2015
Velvoite tilikauden alussa	5,7	6,9
Työsuorituksesta johtuvat menot	0,0	0,0
Korkomenot	0,1	0,1

Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:

Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	0,3	-0,4
Kokemusperusteiset voitot (-) ja tappiot (+)	-0,1	-0,3
Maksetut etuudet	-0,4	-0,6
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	5,7	5,7

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset ovat seuraavat:
Milj. euroa

	2016	2015
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden alussa	5,0	5,7
Varojen korkotuotto	0,1	0,1
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto	0,1	-0,2
Maksetut etuudet	-0,4	-0,6
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	0,0	0,0
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	4,9	5,0

Taseessa esitetyn velan muutokset
Milj. euroa

	2016	2015
Tilikauden alussa	0,7	1,2
Eläkekulut tuloslaskelmassa	0,0	0,0
Eläkekulut laajassa tuloslaskelmassa	0,1	-0,5
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	-0,0	-0,0
Tilikauden lopussa	0,7	0,7

Käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset

	2016	2015
Diskonttokorko	1,45 %	1,90 %
Tuleva palkankorotusolettama	2,30 %	2,20 %
Inflaatio-olettama	1,34 %	1,20 %
Eläkkeiden muutos	1,58 %	1,44 %

Etuuspohjaisen veloitteen herkkyyden painotetuissa keskeisissä oletuksissa tapahtuville muutoksille:

Oletus	Oletuksen muutos	Oletuksen kasvun vaikutus	Oletuksen vähentymisen vaikutus
Diskonttokorko	0,25 %	2,39 %:n vähennys	2,50 %:n lisäys
Tuleva palkankorotusolettama	0,25 %	0,35 %:n lisäys	0,35 %:n vähennys
Eläkkeiden muutos	0,25 %	18,22 %:n lisäys	17,79 %:n vähennys
		Yhden vuoden lisäys oletuksessa	Yhden vuoden vähennys oletuksessa
Odotettavissa oleva elinikä		4,22 %:n lisäys	4,05 %:n vähennys

Edellä esitetyt herkkyyksanalyysit perustuvat siihen, että yhden oletuksen muuttuessa kaikki muut oletukset säilyvät ennallaan. Käytännössä tämä ei ole todennäköistä, ja joissakin oletuksissa tapahtuvat muutokset saattavat korreloida keskenään. Etuuspohjaisen veloitteen herkkyyden merkittävien vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksille on laskettu käyttäen samaa menetelmää kuin on käytetty taseeseen merkittävää eläkevelvoitetta laskettaessa.

23 VARAUKSET

Milj. euroa

Pitkäaikainen	2016	2015
Varaukset 1.1.	0,2	0,2
Varausten lisäys	0,0	-
Siirto lyhytaikaisiin varauksiin	-0,2	-
Varaukset 31.12.	0,0	0,2
Lyhytaikainen	2016	2015
Varaukset 1.1.	0,4	1,4
Siirto pitkäaikaisista varauksista	0,2	-
Varausten lisäys	2,5	0,6
Käytetyt varaukset	-1,3	-1,6
Varaukset 31.12.	1,8	0,4

Vuonna 2015 kirjattiin 0,4 miljoonan euron varaus tutkan lahjoittamisesta Colorado State University'n CHILL RADAR -yksikölle. Tämä varaus on purettu vuonna 2016. Vuoden 2016 varaukset sisältävät lahjoitusvarauksen Helsinkiin rakennettavalle lastensairaallalle, uudelleenjärjestelyihin liittyvän kuluvarauksen sekä takuuvarauksen.

24 OSTOVELAT JA MUUT VELAT

Milj. euroa	2016	2015
Ostovelat	10,7	13,6
Palkka- ja henkilösivukulujaksotukset	22,9	23,6
Johdannaissopimukset	1,5	0,8
Muut siirtovelat	25,7	22,9
Muut lyhytaikaiset velat	5,7	8,3
Yhteensä	66,6	69,2

Ostovelkojen ja muiden velkojen käyvät arvot vastaavat olennaisilta osiltaan niiden kirjanpitoarvoja.

25 RAHOITUSVARAT JA -VELAT

Rahoitusvarojen ja -velkojen ryhmitellyt kirjanpitoarvot 2016

Milj. euroa	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja suojaavat johdannaiset	Lainat ja saamiset	Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo tase-erän mukaan	Käypä arvo	Liitetieto
Rahoitusvarat						
Pitkäaikaiset saamiset		0,7		0,7	0,7	17
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,3	75,1		75,4	75,4	19
Rahavarat		72,4		72,4	72,4	20
Yhteensä	0,3	148,2		148,5	148,5	
Rahoitusvelat						
Pitkäaikainen koroton velka			1,3	1,3	1,3	25
Korollinen lyhytaikainen velka			0,0	0,0	0,0	25
Ostovelat ja muut korottomat velat	1,5		65,1	66,6	66,6	24
Yhteensä	1,5		66,4	67,9	67,9	

Rahoitusvarojen ja -velkojen ryhmitellyt kirjanpitoarvot 2015

Milj. euroa	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja suojaavat johdannaiset	Lainat ja saamiset	Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo tase-erän mukaan	Käypä arvo	Liite-tieto
Rahoitusvarat						
Pitkäaikaiset saamiset		0,8		0,8	0,8	17
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,1	74,4		74,6	74,6	19
Rahavarat		59,2		59,2	59,2	20
Yhteensä	0,1	134,4		134,5	134,5	
Rahoitusvelat						
Korollinen pitkäaikainen velka			0,0	0,0	0,0	25
Korollinen lyhytaikainen velka			0,0	0,0	0,0	25
Ostovelat ja muut korottomat velat	0,8		68,4	69,2	69,2	24
Yhteensä	0,8		68,4	69,2	69,2	

Vuoden 2016 ja 2015 lopussa yhtiöllä ei ollut korollisia lainoja. Yhtiöllä ei ole lainoja, jotka erääntyisivät viiden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua.

Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat
Milj. euroa

	2016	2015
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Yhden vuoden kuluessa	0,0	0,0
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	-	0,0
	0,0	0,0
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	0,0	0,0
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo	0,0	0,0
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	0,0	0,0
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	-	0,0
Yhteensä	0,0	0,0

Johdannaissopimukset
Milj. euroa

	2016	2015
Valuutta- ja korkoriskien suojaamiseksi tehtyjen johdannaissopimusten pääoma-arvot		
Valuuttatermiinit	50,2	36,5
Nimellisarvot yhteensä	50,2	36,5

Nimellisarvo valuutassa	2016 Valuutta- arvo Milj.	Milj. euroa	2015 Valuutta- arvo Milj.	Milj. euroa
USD	51,0	46,3	34,5	30,9
AUD	1,4	1,0	2,2	1,4
JPY	350,0	3,0	215,0	1,6
CAD	-	-	3,8	2,6
Yhteensä		50,2		36,5

Maturiteettijakauma Milj. euroa	2016	2015
Alle 90 päivää	12,2	14,7
Yli 90 päivää ja alle 120 päivää	6,0	5,1
Yli 120 päivää ja alle 180 päivää	11,2	9,6
Yli 180 päivää ja alle 360 päivää	20,8	7,0
Yhteensä	50,2	36,5

Valuuttariskien suojaamiseksi tehtyjen johdannaissopimusten netotetut käyvät arvot Milj. euroa	2016	2015
Valuuttatermiinit	-1,2	-0,7
Yhteensä	-1,2	-0,7

Johdannaisten käyvät arvot perustuvat tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle ovat todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuna). Vastapuolen hintanoteerauksen lisäksi konserni laatii oman tarkistuslaskelman yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä käyttäen. Näin ollen konsernin johdannaissopimukset kuuluvat IFRS 7 mukaiselle käyvän arvon hierarkian tasolle 2. Käyvän arvon hierarkian arvostustasojen välillä ei ole tapahtunut siirtoja tilikauden aikana.

26 VASTUUSITOUUMUKSET JA ANNETUT PANTIT

Milj. euroa	2016	2015
Omasta velasta/sitoumuksesta		
Vastuiden vakuutena olevat pankkitakaukset	11,9	10,7
Muut omat vastuut		
Annetut pantit	-	0,1
Muut vuokrasopimukset	9,3	7,8
Vastuusitoumukset ja annetut pantit yhteensä	21,3	18,6

Leasing- ja vuokrasopimukset noudattavat markkinaehtoja kussakin maassa.

27 LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Vaisala-konsernin lähipiiriin kuuluvat tytäryhtiöt, osakkuusyhtiöt, hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja sekä johtoryhmä.

Konsernin emo ja tytäryhtiöt tilinpäätöspäivänä 31.12.2016

Yhtiö		Konsernin omistusosuus %	Osuus äänivallasta %
Emoyritys Vaisala Oyj	Suomi		
Vaisala Holding Oy	Suomi	100	100
Vaisala Limited	Iso-Britannia	100	100
Vaisala Pty Ltd.	Australia	100	100
Vaisala GmbH	Saksa	100	100
Vaisala KK	Japani	100	100
Vaisala Inc.	USA	100	100
Vaisala China Ltd	Kiina	100	100
Vaisala Canada Inc.	Kanada	100	100
Tycho Technology Inc.	USA	100	100
Vaisala S.A.	Argentiina	100	100
Vaisala SAS	Ranska	100	100
Vaisala Sdn Bhd	Malesia	100	100
Vaisala Servicos De Marketing Ltda	Brasilia	100	100
3TIER R&D India Pvt Ltd	Intia	100	100
Vaisala East Africa Limited	Kenia	100	100

Konsernin osakkuusyhtiö

Meteorage SA	Ranska	35	35
--------------	--------	----	----

Lähipiirin kanssa toteutuneet tavaroiden ja palveluiden myynnit perustuvat markkinahintoihin ja yleisiin markkinaehtoihin.

Lähipiiritietona on esitetty vain tapahtumat, jotka eivät eliminoidu konsernitilinpäätöksessä.

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä lähipiirisaamiset ja -velat

2016 Milj. euroa	Myynnit	Saamiset
Osakkuusyhtiö	0,3	-
2015 Milj. euroa	Myynnit	Saamiset
Osakkuusyhtiö	0,6	-

Johdon työsuhde-etuudet
Milj. euroa

2016

2015

Toimitusjohtajan palkat ja palkkiot

Forsén Kjell		
Palkka	0,5	0,5
Palkkiot	0,2	0,3
Osakeperusteiset palkkiot	0,3	0,1
Lakisääteinen eläke	0,1	0,1
Lisäeläke	0,1	0,1
Yhteensä	1,2	1,1

Muu johtoryhmä

Palkka	1,1	1,2
Palkkiot	0,4	0,4
Osakeperusteiset palkkiot	0,8	0,3
Lakisääteinen eläke	0,3	0,2
Lisäeläke	0,2	0,2
Yhteensä	2,8	2,3

Hallituksen jäsenten palkkiot 2016 1 000 euroa		Vuosipalkkio	Palkkiot, tarkastus- valiokunta	Palkkiot, palkitsemis- ja henkilöstö- valiokunta	Yhteensä
Lundström Petra	hallituksen jäsen	35	6		41
Neuvo Yrjö	hallituksen varapuheenjohtaja	35		5	40
Niinivaara Mikko	hallituksen jäsen	35	6	3	44
Ståhlberg Kaarina (5.4.2016 alkaen)	hallituksen jäsen	26	8		34
Torkko Maija (5.4.2016 asti)	hallituksen jäsen	9	2	1	11
Torstila Pertti	hallituksen jäsen	35			35
Voipio Raimo	hallituksen puheenjohtaja	45		5	50
Voipio Ville	hallituksen jäsen	35			35
Yhteensä		255	21	14	290

Hallituksen jäsenten palkkiot 2015 1 000 euroa		Vuospalkkio	Palkkiot, tarkastus- valiokunta	Palkkiot, palkitsemis- ja henkilöstö- valiokunta	Yhteensä
Lundström Petra	hallituksen jäsen	35	5		40
Neuvo Yrjö	hallituksen varapuheenjohtaja	35		5	40
Niinivaara Mikko	hallituksen jäsen	35	5		40
Torkko Maija	hallituksen jäsen	35	8	5	48
Torstila Pertti	hallituksen jäsen	35			35
Voipio Mikko (31.3.2015 asti)	hallituksen jäsen	9			9
Voipio Raimo	hallituksen puheenjohtaja	45		5	50
Voipio Ville (31.3.2015 alkaen)	hallituksen jäsen	26			26
Yhteensä		255	18	15	288

Toimitusjohtajan eläkeikä ja eläkkeen määräytymisperuste on 62 vuotta.

Toimitusjohtajalla on maksupohjainen lisäeläkejärjestely. Toimitusjohtajan irtisanoutuessa maksetaan 6 kuukauden palkka ja työnantajan irtisanoessa 12 kuukauden irtisanomisajan palkka.

Johdon osakkeenomistus

Vaisala Oyj:n hallituksen jäsenten omistamien ja hallitsemien osakkeiden lukumäärä 31.12.2016 oli 786 631 kpl (2015: 816 083 kpl) ja osuus kokonaisuäänimäärästä 7,8 % (2015: 7,8 %).

Yhtiön toimitusjohtaja omistaa 10 720 kpl A-osakkeita (2015: 10 720 A-osakkeita).

Vaisala Oyj:n muiden johtoryhmän jäsenten omistamien ja hallitsemien osakkeiden lukumäärä 31.12.2016 oli 17 963 kpl ja osuus kokonaisuäänimäärästä 0,0 % (2015: 13 463 kpl, 0,0 %).

Toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille ei ole myönnetty rahalainoja eikä heidän puolestaan ole annettu vakuuksia tai vastuusitoumuksia.

28 TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

Milj. euroa	2016	2015
Tilintarkastuspalkkiot	0,3	0,3
Veroneuvonta	0,0	0,0
Lausunnot ja todistukset	0,0	0,0
Muut palkkiot	0,1	0,1
Yhteensä	0,4	0,3

Emoyhtiön tuloslaskelma

Milj. euroa	Liite	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liikevaihto	2	214,5	218,1
Hankinnan ja valmistuksen kulut	5, 6	-110,9	-113,0
Bruttokate		103,6	105,1
Myynnin ja markkinoinnin kulut	5, 6	-25,4	-26,4
Hallinnon kulut			
Kehitystoiminnan kulut	5, 6	-28,0	-25,7
Muut hallinnon kulut	5, 6	-25,1	-53,1
Liiketoiminnan muut tuotot	4	0,0	0,2
Liiketoiminnan muut kulut	4	-	-1,4
Liikevoitto		25,1	25,7
Rahoitustuotot ja -kulut	7	4,6	9,5
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		29,7	35,2
Tilinpäätössiirtojen kertymä	8	1,0	2,4
Voitto ennen veroja		30,7	37,5
Välittömät verot	9	-6,8	-6,6
Tilikauden voitto		23,9	30,9

Emoyhtiön tase

Milj. euroa Vastaavaa	Liite	31.12.2016	31.12.2015
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	10		
Aineettomat oikeudet		3,0	4,8
Muut pitkävaikutteiset menot		0,1	0,1
		3,1	4,9
Aineelliset hyödykkeet	10		
Maa- ja vesialueet		1,3	1,3
Rakennukset ja rakennelmat		23,3	24,5
Koneet ja kalusto		9,8	7,9
Muut aineelliset hyödykkeet		0,0	0,0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		3,2	5,7
		37,5	39,4
Sijoitukset	10		
Tytäryhtiöosakkeet		19,0	19,0
Muut osakkeet ja osuudet		0,1	0,1
		19,1	19,1
Pysyvät vastaavat yhteensä		59,7	63,4
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset			
Muut saamiset		0,0	0,0
		0,0	0,0
Vaihto-omaisuus			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		22,6	28,2
Projektivaihto-omaisuus		3,1	3,0
		25,7	31,2
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	19	32,4	41,6
Lainasaamiset	19	37,0	35,8
Muut saamiset	11	1,5	1,7
Siirtosaamiset	12, 19	13,8	8,7
		84,9	87,8
Rahat ja pankkisaamiset	13	61,1	49,1
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		171,6	168,1
Vastaavaa yhteensä		231,3	231,5

Emoyhtiön tase

Milj. euroa Vastattavaa	Liite	31.12.2016	31.12.2015
Oma pääoma	16		
Osakepääoma		7,7	7,7
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		0,1	0,1
Voitto edellisiltä tilikausilta		135,4	126,8
Tilikauden voitto		23,9	30,9
		167,0	165,5
Oma pääoma yhteensä		167,0	165,5
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Kertynyt poistoero	8, 14	0,0	1,0
Pakolliset varaukset	15	0,0	0,2
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen			
Muut pitkäaikaiset velat	17	0,5	0,0
Lyhytaikainen			
Saadut ennakot		2,3	3,4
Ostovelat	19	10,2	12,6
Lyhytaikaiset lainat	19	13,5	9,8
Muut lyhytaikaiset velat		2,2	3,3
Lyhytaikainen pakollinen varaus	15	1,0	0,0
Siirtovelat	18, 19	34,6	35,8
		63,8	64,8
Vieras pääoma yhteensä		64,3	64,8
Vastattavaa yhteensä		231,3	231,5

Emoyhtiön rahoituslaskelma

Milj. euroa	Liite	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirta			
Myynnistä saadut maksut		224,8	208,0
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut		0,0	0,2
Maksut liiketoiminnan kuluista		-183,2	-182,2
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		41,6	26,0
Maksetut rahoituserät, netto	7	1,1	-0,6
Saadut osingot liiketoiminnasta	7	1,4	4,8
Maksetut tuloverot	9	-7,9	-6,5
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä (A)		36,3	23,6
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	10	-1,5	-1,1
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	10	-4,2	-4,7
Käyttöomaisuuden myynnit	10	0,1	0,1
Lainasaamisten takaisinmaksut	19	0,0	2,7
Investointien rahavirta yhteensä (B)		-5,6	-3,1
Rahoituksen rahavirta			
Saadut lainat	19	3,7	10,3
Omien osakkeiden ostot	16	-5,3	-3,9
Maksetut osingot ja muu voitonjako	16	-17,1	-16,4
Rahoituksen rahavirta yhteensä (C)		-18,7	-9,9
Rahavarojen muutos (A + B + C) lisäys (+) / vähennys (-)		12,0	10,6
Rahavarat tilikauden alussa	13	49,1	38,5
Rahavarat tilikauden lopussa	13	61,1	49,1

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1 TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Vaisala Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti (FAS). Tilinpäätösten erät on arvostettu alkuperäisen hankintamenon perusteella, ellei alla olevissa laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottu.

Pysyvät vastaavat

Käyttöomaisuuden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, vähennettynä kertyneillä poistoilla, lukuun ottamatta Vantaan toimisto- ja tehdaskiinteistöä, johon on tehty arvonorotuksia vuosina 1981–1988 yhteensä 5,7 miljoonaa euroa. Tehtyjen arvonorotusten jälkeenkin kiinteistöjen kirjanpitoarvo alittaa merkittävästi kiinteistöjen käyvän markkina-arvon. Itse valmistetun käyttöomaisuuden hankintamenoön sisältyy myös osuus valmistustyölle kohdistettavista kiinteistä menoista. Käyttöomaisuuden hankintamenoön ei sisälly korkomenoja. Käyttöomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot lasketaan tasapoistoina ja ne perustuvat omaisuuden arvioituun taloudelliseen pitoaikaan. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset pitoajat eri hyödykeryhmille ovat:

Aineettomat oikeudet	3–5 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	5–40 vuotta
Koneet ja kalusto	3–8 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–8 vuotta

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus esitetään standardikustannus-perusteisena hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneiden menojen tai niitä alemman luovutushinnan määräisenä. Vaihto-omaisuuden arvoon on sisällytetty raaka-aine, suora työ ja välillisiä tuotannon kuluja. Vaihto-omaisuuden arvonalentuminen kirjataan ennakoitujen kulutuksen ylittävän vaihto-omaisuuden sekä epäkuranttiuden osalta hankintamenoön tai sitä alemmaan kerrytettävissä olevaan rahamäärään perustuen.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan kirjanpitoon tapahtumapäivän kurssiin. Valuuttamääräisten saamisten ja velkojen muuntamisessa on käytetty tilinpäätöspäivän Euroopan keskuspankin noteeraamia kurssseja. Myyntisaamisten ja ostovelkojen muuntamisesta syntyvät kurssierot, samoin kuin muut kurssivoitot ja -tappiot, kirjataan kurssieroiksi rahoitustuottojen ja -kulujen ryhmään.

Johdannaisopimukset ja suojaustoimet

Kaikki johdannaisopimukset kirjataan alun perin käypään arvoon ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon

tulosvaikutteisesti. Valuuttatermiinit arvostetaan käypään arvoon käyttäen termiinisopimusten tilinpäätöspäivän markkinahintoja. Johdannaiset sisältyvät taseen muihin saamisiin ja velkoihin. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin ja -kuluihin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Vaisalalla on myyntiä useissa ulkomaanvaluutoissa, joista merkittävimmät ovat Yhdysvaltain dollari, Japanin jeni ja Englannin punta. Vaisala ei noudata suojauslaskentaa valuuttamääräistä myyntiä suojaaviin valuuttatermiineihin.

Eläkekulut

Eläkekulut on esitetty noudattaen Suomen lainsäädäntöä. Emoyhtiön henkilöstön lisäeläketurva oli vakuutettu Vaisalan Eläkesäätiössä, joka on suljettu 1.1.1983. Säätiön vastuu on siirretty eläkevakuutusyhtiölle 31.12.2005 ja säätiö purettu vuonna 2006. Säätiön eläkevastuu on katettu täysimääräisesti.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu sen tilikauden kuluiksi, jolloin ne ovat syntyneet.

Tuloverot

Tuloverot koostuvat tilikauden veroista. Tilikauden verot sisältävät tilikauden tulosta vastaavat arvioidut verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut.

Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet

Myydyt tavarat ja tuotetut palvelut

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Yleensä tuloutus tapahtuu luovutettaessa suorite. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu. Liikevaihtoa kirjattaessa myyntituotoista on vähennetty mm. välilliset verot ja alennukset. Mahdolliset kurssierot kirjataan rahoitustuottojen ja -kulujen ryhmään.

Pitkäaikaishankkeet

Pitkäaikaishankkeen tulot kirjataan tuotoiksi valmistusasteen perusteella, kun hankkeen lopputulos voidaan arvioida luotettavasti. Valmistusaste määritellään kuhunkin hankkeeseen liittyen tarkasteluhetken mennessä suoritetusta työstä johtuvien menojen osuutena hankkeen arvioiduista kokonaismenoista tai suoritettujen työtuntien osuutena hankkeen arvioiduista kokonaistyötunneista.

Kun pitkäaikaishankkeen lopputulosta ei voida arvioida luotettavasti, hankkeesta johtuvat menot kirjataan kuluiksi

samalla kaudella, kun ne ovat syntyneet ja hankkeesta saatavia tuottoja kirjataan vain siihen määrään asti, kun toteutuneita menoja vastaava rahamäärä on saatavissa. Kun on todennäköistä, että hankkeen valmiiksi saattamiseen tarvittavat kokonaismenot ylittävät hankkeesta saatavat kokonaistulot, odotettavissa oleva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muina tuottoina kirjataan omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyniin liittyvät tuotot kuten vuokratuotot.

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät omaisuuden myyntitappiot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyniin liittyvät kulut.

2 LIIKEVAIHTO

Liikevaihto markkina-alueittain Milj. euroa	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
EMEA	77,9	91,2
josta Suomi	7,5	7,4
Americas	67,8	62,1
josta Amerikan Yhdysvallat	45,7	41,2
APAC	68,9	64,7
Yhteensä	214,5	218,1

Liikevaihto toiminnoittain Milj. euroa	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Weather	91,5	110,3
Controlled Environment	23,7	24,4
Konsernin sisäinen liikevaihto	99,3	83,4
Yhteensä	214,5	218,1

3 PITKÄAIKAISHANKKEET

Milj. euroa	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Valmistusasteen mukainen liikevaihto (tilikaudella kirjattu)	0,6	2,7
Valmistusasteen mukaan tuloutettujen, mutta asiakkaille luovuttamatta olevien pitkäaikaishankkeiden osalta tuotoksi tilikaudella ja aikaisempina tilikausina kirjattu määrä	8,8	9,1
Keskeneräisinä olevista pitkäaikaishankkeista kertyneet toteutuneet menot kauden loppuun mennessä	6,7	6,6
Keskeneräisinä olevista pitkäaikaishankkeista kirjatut voitot (kirjatuilla tappioilla vähennettynä) kauden loppuun mennessä	1,9	2,0
Tilaukanta	0,6	1,3
Erittely vastaavien ja vastattavien eristä		
Vaihto-omaisuuden aineet ja tarvikkeet	0,0	0,5
Valmistusasteen mukaisia tuottoja vastaavat siirtosaamiset	0,7	0,6
Valmistusasteen mukaisia tuottoja vastaavat siirtovelat	0,1	0,6
Hankkeiden tilaajilta saadut ennakot	0,0	0,2

Pitkäaikaishankkeiden kirjausperiaatteet on esitetty tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa kohdassa Pitkäaikaishankkeet.

4 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT JA KULUT

Milj. euroa Liiketoiminnan muut tuotot	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	0,0	0,0
Liiketoiminnan muut tuotot		
Vahingonkorvaukset	0,0	0,2
Muut	-	0,0
Yhteensä	0,0	0,2

Liiketoiminnan muut kulut

Uudelleenjärjestelykulut	-	1,4
Yhteensä	-	1,4

5 HENKILÖSTÖ

Henkilöstökulut Milj. euroa	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Palkat	56,2	55,3
Eläkekulut	9,7	9,8
Muut henkilösivukulut	3,3	3,0
Yhteensä	69,2	68,1

Henkilöstö keskimäärin vuoden aikana (henkilöä)

Suomessa	961	930
Suomen ulkopuolella	6	10
Yhteensä	967	940

Henkilöstö 31.12.

Suomessa	971	930
Suomen ulkopuolella	5	9
Yhteensä	976	939

Johdon palkat ja palkkiot Milj. euroa

Toimitusjohtajan palkat ja palkkiot	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Forsén Kjell		
Palkka	0,5	0,5
Bonus	0,2	0,3
Osakepalkkiot	0,3	0,1
Lakisääteinen eläke	0,1	0,1
Lisäeläke	0,1	0,1
Yhteensä	1,2	1,1

Hallituksen jäsenten palkkiot 2016 1 000 euroa		Vuosi- palkkio	Palkkiot, tarkastus- valiokunta	Palkkiot, palkitsemis- ja henkilöstö- valiokunta	Yhteensä
Lundström Petra	hallituksen jäsen	35	6		41
Neuvo Yrjö	hallituksen varapuheenjohtaja	35		5	40
Niinivaara Mikko	hallituksen jäsen	35	6	3	44
Ståhlberg Kaarina (5.4.2016 alkaen)	hallituksen jäsen	26	8		34
Torkko Maija (5.4.2016 asti)	hallituksen jäsen	9	2	1	11
Torstila Pertti	hallituksen jäsen	35			35
Voipio Raimo	hallituksen puheenjohtaja	45		5	50
Voipio Ville	hallituksen jäsen	35			35
Yhteensä		255	21	14	290

Hallituksen jäsenten palkkiot 2015 1 000 euroa		Vuosi- palkkio	Palkkiot, tarkastus- valiokunta	Palkkiot, palkitsemis- ja henkilöstö- valiokunta	Yhteensä
Lundström Petra	hallituksen jäsen	35	5		40
Neuvo Yrjö	hallituksen varapuheenjohtaja	35		5	40
Niinivaara Mikko	hallituksen jäsen	35	5		40
Torkko Maija	hallituksen jäsen	35	8	5	48
Torstila Pertti	hallituksen jäsen	35			35
Voipio Mikko (31.3.2015 asti)	hallituksen jäsen	9			9
Voipio Raimo	hallituksen puheenjohtaja	45		5	50
Voipio Ville (31.3.2015 alkaen)	hallituksen jäsen	26			26
Yhteensä		255	18	15	288

Toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille ei ole myönnetty rahalainoja eikä heidän puolestaan ole annettu vakuuksia tai vastuusitoumuksia.

Toimitusjohtajan eläkeikä ja eläkkeen määräytymisperuste on 62 vuotta.

Toimitusjohtajalla on maksupohjainen lisäeläkejärjestely. Toimitusjohtajan irtisanoutuessa maksetaan 6 kuukauden palkka ja työnantajan irtisanoessa 12 kuukauden irtisanomisajan palkka.

6 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Milj. euroa	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Poistot aineettomista hyödykkeistä	3,5	3,6
Poistot aineellisista hyödykkeistä	5,3	5,3
Arvonalentumiset aineellisista hyödykkeistä	0,0	0,0
Yhteensä	8,8	8,9

7 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Milj. euroa	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Osinkotuotot		
Konserniyhtiöiltä	1,4	4,8
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Konserniyhtiöiltä	-	1,0
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Konserniyhtiöiltä	2,6	-
Muilta	0,8	2,1
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Konserniyhtiöille	-0,0	-0,0
Muille	-2,2	-4,6
Kurssivoitot ja -tappiot	2,0	6,2
Yhteensä	4,6	9,5

8 TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Tilinpäätössiirtojen kertymä muodostuu kertyneestä poistoerosta.

9 VÄLITTÖMÄT VEROT

Milj. euroa	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Tilikauden verot	6,7	6,6
Verot aikaisemmilta vuosilta	0,0	0,0
Yhteensä	6,8	6,6

10 PYSYVÄT VASTAAVAT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET

Emoyhtiö 2016

Milj. euroa Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	32,3	0,1	32,4
Lisäykset	1,4		1,4
Vähennykset	-0,9		-0,9
Siirrot erien välillä	0,3		0,3
Hankintameno 31.12.	33,1	0,1	33,2
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	27,5	0,0	27,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,9		-0,9
Tilikauden poistot	3,5		3,5
Kertyneet poistot 31.12.	30,1	0,0	30,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	3,0	0,1	3,1

Emoyhtiö 2015

Milj. euroa Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	32,2	1,0	33,2
Lisäykset	0,5		0,5
Vähennykset	-0,5		-0,5
Siirrot erien välillä	0,2	-0,9	-0,7
Hankintameno 31.12.	32,3	0,1	32,4
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	24,3	0,8	25,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,5		-0,5
Tilikauden poistot	3,6		3,6
Arvonalennukset	0,0		0,0
Siirrot erien välillä	0,1	-0,8	-0,7
Kertyneet poistot 31.12.	27,5	0,0	27,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	4,8	0,1	4,9

Emoyhtiö 2016						
Milj. euroa Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödyk- keet	Ennako- maksut ja kesken- eräiset inv.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1,2	46,8	51,8	0,0	5,7	105,5
Lisäykset		0,0	0,9		3,3	4,2
Vähennykset		-0,1	-2,8		-0,4	-3,3
Siirrot erien välillä		0,7	4,4		-5,3	-0,3
Hankintameno 31.12.	1,2	47,4	54,2	0,0	3,2	106,0
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.		28,0	43,8			71,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-0,1	-2,8			-2,9
Tilikauden poistot		1,9	3,4			5,3
Arvonalennukset			0,0			0,0
Kertyneet poistot 31.12.		29,7	44,4			74,2
Arvonkorotukset	0,1	5,6				5,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	1,3	23,3	9,8	0,0	3,2	37,5

Emoyhtiö 2015						
Milj. euroa Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödyk- keet	Ennako- maksut ja kesken- eräiset inv.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1,2	45,7	53,5	0,0	2,6	102,9
Lisäykset		0,0	1,0		3,7	4,7
Vähennykset			-3,0			-3,0
Siirrot erien välillä		1,1	0,2		-0,6	0,7
Hankintameno 31.12.	1,2	46,8	51,8	0,0	5,7	105,5
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.		25,4	43,3			68,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			-3,0			-3,0
Tilikauden poistot		1,8	3,6			5,3
Siirtojen poistot		0,8	-0,1			0,7
Kertyneet poistot 31.12.		28,0	43,8			71,8
Arvonkorotukset	0,1	5,6				5,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	1,3	24,5	7,9	0,0	5,7	39,4

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin kuuluvien tuotannollisten koneiden ja laitteiden poistamaton hankintameno 31.12.2016 oli 7,6 miljoonaa euroa (6,2 miljoonaa euroa 31.12.2015).

Emoyhtiö 2016

Milj. euroa Sijoitukset	Tytäryhtiö- osakkeet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	19,0	0,1	19,1
Lisäykset	0,0		0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	19,0	0,1	19,1

Emoyhtiö 2015

Milj. euroa Sijoitukset	Tytäryhtiö- osakkeet	Muut osakkeet ja osuudet	Pitkäaikaiset saamiset konserniyhtiöiltä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	19,0	0,1	24,5	43,6
Vähennykset			-24,5	-24,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	19,0	0,1	-	19,1

11 MUUT SAAMISET

Milj. euroa	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Maksetut ennakkomaksut	0,1	0,0
Arvonlisäverosaamiset	1,1	1,2
Muut	0,4	0,5
Yhteensä	1,5	1,7

12 SIIRTOSAAMISET

Milj. euroa	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Versaamiset	0,2	0,4
Myynnin jaksotukset	9,3	6,0
Johdannaissopimukset	0,3	0,1
Muut siirtosaamiset	4,0	2,2
Yhteensä	13,8	8,7

Johdannaissopimusten käyvän arvon muutos on kirjattu tuloslaskelmaan rahoitustuottojen ja -kuluja ryhmään.

13 RAHAVARAT

Milj. euroa Rahat ja pankkisaamiset	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Käteinen raha ja pankkitilien saldot	61,1	49,1
Yhteensä	61,1	49,1

14 LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

Milj. euroa Laskennalliset verosaamiset	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Hyllypoistot	0,3	0,1
Osakepalkkiot	0,7	0,2
Pakollinen varaus	0,2	-
Yhteensä	1,1	0,3

Laskennalliset verovelat	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Poistoero	-	0,2

Laskennallisia verosaamia ja -velkoja ei ole kirjattu emoyhtiön taseeseen. Arvonkorotusten laskennallista verovelkaa ei ole huomioitu. Realisoituessaan arvonkorotusten verovaikutus nykyisen verokannan 20 % vallitessa olisi 1,1 miljoonaa euroa.

15 PAKOLLISET VARAUKSET

Milj. euroa	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Varaukset 1.1.	0,2	-
Lisäykset	0,9	0,2
Vähennykset	-0,0	-
Varaukset 31.12.	1,0	0,2

Vuoden 2015 varaus sisältää lahjoitusvarauksen Helsinkiin rakennettavalle lastensairaalalle. Vuoden 2016 varaukset sisältävät pääasiassa lastensairaalahjoitusvarauksen sekä takuuvarauksen.

16 OMA PÄÄOMA

Emoyhtiön osakkeet jakautuvat osakelajeittain siten, että K-sarjan osakkeita (20 ääntä/osake) on 3 389 351 kpl ja A-sarjan osakkeita (1 ääni/osake) 14 829 013 kpl. Yhtiöjärjestyksen mukaan K-sarjan osake voidaan muuntaa A-sarjan osakkeeksi yhtiöjärjestyksestä tarkemmin ilmenevällä tavalla.

Milj. euroa	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Osakepääoma		
Sarja A	6,4	6,4
Sarja K	1,3	1,3
Osakepääoma 31.12.	7,7	7,7
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	0,1	0,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	0,1	0,1
Voittovarar edellisiltä tilikausilta 1.1.	157,8	145,2
Osingonjako	-17,1	-16,4
Omien osakkeiden osto	-5,3	-3,9
Omien osakkeiden myynti ja luovutus	0,0	1,9
Voittovarar edellisiltä tilikausilta 31.12.	135,4	126,8
Tilikauden tulos	23,9	30,9
Oma pääoma yhteensä	167,0	165,5
Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta Milj. euroa	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Voittovarar edellisiltä tilikausilta	135,4	126,8
Tilikauden voitto	23,9	30,9
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	0,1	0,1
Yhteensä	159,4	157,8

17 PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikaiset korottomat velat, 0,5 miljoonaa euroa, erääntyvät vuosina 2018 ja 2019. Yhtiöllä ei ole pitkäaikaisia lainoja, jotka erääntyvät yli 5 vuoden kuluttua.

18 SIIRTOVELAT

Milj. euroa	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Palkka- ja sosiaalikulovelat	15,5	14,1
Myynnin jaksotukset	14,3	15,6
Johdannaissopimukset	1,5	0,8
Muut siirtovelat	3,3	5,2
Yhteensä	34,6	35,8

Johdannaissopimusten käyvän arvon muutos on kirjattu tuloslaskelmaan rahoitustuottojen ja -kuluja ryhmään.

19 SAAMISET JA VELAT MUILTA VAISALA-KONSERNIN YHTIÖILTÄ

Milj. euroa	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Lyhytaikaiset lainasaamiset	37,0	35,8
Myyntisaamiset	10,5	18,0
Siirtosaamiset	8,5	4,2
Saamiset yhteensä	56,1	58,0
Lyhytaikaiset lainat	13,5	9,8
Ostovelat	1,1	2,2
Siirtovelat	1,4	4,9
Velat yhteensä	15,9	16,9

20 VASTUUSITOUKSET JA ANNETUT PANTIT

Milj. euroa	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Omasta velasta/sitoumuksesta		
Vastuiden vakuutena olevat pankkitakaukset	11,9	10,7
Konserniyhtiöiden puolesta		
Takaukset	0,9	1,8
Muut omat vastuut		
Annetut pantit	-	0,1
Leasingvastuut		
Tilikaudella maksettavat	0,1	0,2
Myöhemmin maksettavat	0,1	0,2
Leasingvastuut yhteensä	0,2	0,4
Vastuusitoumukset ja annetut pantit yhteensä	13,1	12,9

Johdannaissopimukset Milj. euroa	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Valuutta- ja korkoriskien suojaamiseksi tehtyjen johdannaissopimusten pääoma-arvot		
Valuuttatermiinit	50,2	36,5
Pääoma-arvot yhteensä	50,2	36,5

21 TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

Milj. euroa	Emoyhtiö 2016	Emoyhtiö 2015
Tilintarkastuspalkkiot	0,2	0,2
Lausunnot ja todistukset	0,0	0,0
Veroneuvonta	0,0	0,0
Muut palkkiot	0,1	0,1
Yhteensä	0,3	0,3

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Vaisala Oyj:llä on kaksi osakelajia: listattu A-sarjan osake ja listaamaton K-sarjan osake. Vaisalan A-sarjan osake on ollut listattuna Nasdaq Helsingin pörssissä vuodesta 1994 lähtien.

Vuoden 2016 lopussa Vaisalalla oli 18 218 364 osaketta, joista 3 389 351 kuului sarjaan K ja 14 829 013 sarjaan A. K- ja A-sarjan osakkeet eroavat toisistaan siten, että jokainen K-osake tuottaa

oikeuden äänestää yhtiökokouksessa 20 äänellä ja jokainen A-osake 1 äänellä.

A-sarjan osakkeet muodostavat 81,4 % kaikista osakkeista ja 17,9 % äänimäärästä. K-sarjan osakkeet puolestaan muodostavat 18,6 % kaikista osakkeista ja 82,1 % äänimäärästä. Osakekohtaiset tunnusluvut löytyvät sivulta 20.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2016	A-osake	K-osake	Osakkeita	% osakkeista	% äänistä
Novamator Oy	1 389 000	476 592	1 865 592	10,24	13,22
Suomalainen Tiedekatemia Ry	237 586	878 880	1 116 466	6,13	21,56
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	629 250	137 400	766 650	4,21	4,09
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	735 000	0	735 000	4,03	0,89
Weisell-säätiö	720 000	0	720 000	3,95	0,87
Voipio Mikko	333 000	301 156	634 156	3,48	7,69
Nordea Nordic Small Cap Fund	505 982	0	505 982	2,78	0,61
Caspers Anja	203 280	281 468	484 748	2,66	7,06
Voipio Raimo Hannes	255 580	227 148	482 728	2,65	5,81
Voipio Tauno	295 760	157 652	453 412	2,49	4,17
Vaisala Oyj	366 277	0	366 277	2,01	0,44
Voipio Lauri	280 846	41 688	322 534	1,77	1,35
Voipio Riitta Johanna	280 846	41 688	322 534	1,77	1,35
Voipio Ville Sakari	196 943	48 356	245 299	1,35	1,41
Voipio Mari Leena Johanna	195 743	48 356	244 099	1,34	1,41
Hallintarekisteröidyt		2 654 542			

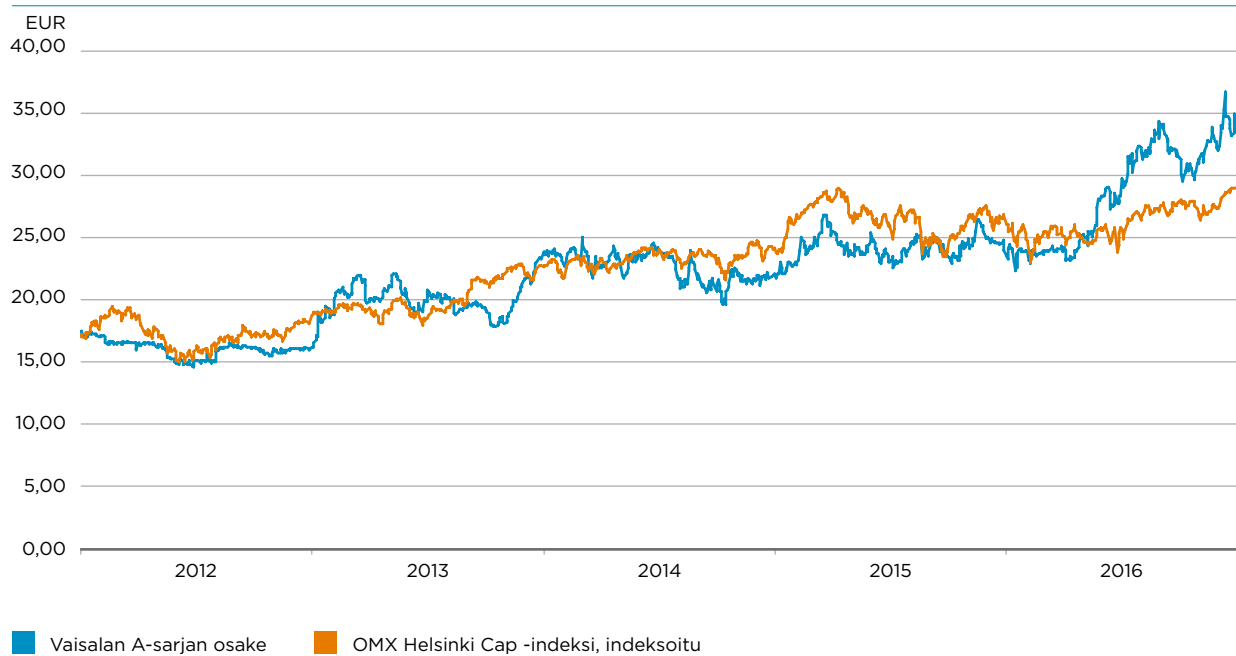
Omistusjakauma listatun A-sarjan osakkeen ja listaamattoman K-sarjan osakkeen mukaan 31.12.2016

	Osakkeita	% osakkeista
Kotitaloudet	7 425 622	40,76
Hallintarekisteröidyt ja suora ulkomaalaisomistus	2 673 828	14,68
Yritykset	2 603 041	14,29
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	2 350 146	12,90
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2 072 484	11,38
Julkisyhteisöt	1 088 423	5,97
Yhteistilillä	4 820	0,03
Yhteensä	18 218 364	100,00

Omistusmääräjakauma listatun A-sarjan osakkeen ja listaamattoman K-sarjan osakkeen mukaan 31.12.2016

Osakkeita	Omistajia	% omistajista	Osakkeita	% osakkeista
1-100	3 747	48,69	198 528	1,09
101-500	2 828	36,75	714 613	3,92
501-1 000	558	7,25	430 791	2,37
1 001-5 000	429	5,57	898 632	4,93
5 001-10 000	45	0,59	310 903	1,71
10 001-50 000	52	0,68	1 295 467	7,11
50 001-100 000	9	0,12	719 786	3,95
100 001-500 000	19	0,25	4 805 417	26,38
500 001-	9	0,12	8 839 407	48,52
Omistusryhmät yhteensä	7 696	100,00	18 213 544	99,98
Yhteistilillä			4 820	0,03
Yhteensä			18 218 364	100,00
Hallintarekisteröidyt	9		2 654 542	14,57

A-sarjan osakkeen kurssikehitys

Lisää tietoa Vaisalan osakkeista ja osakkeenomistajista on yhtiön internetsivuilla, www.vaisala.fi/sijoittajat.

Hallituksen ehdotus osingonjaosta

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 159 362 162,56 euroa, josta tilikauden tulos on 23 915 369,53 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että jakokelpoisista varoista jaetaan osinkona 1,00 euroa/osake eli yhteensä noin 17,9 miljoonaa euroa ja loppuosa jätetään omaan pääomaan.

Yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Hallituksen näkemyksen mukaan ehdotettu voitonjako ei vaaranna yhtiön taloudellista asemaa.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaalla helmikuun 8. päivänä 2017

Petra Lundström

Yrjö Neuvo
varapuheenjohtaja

Mikko Niinivaara

Kaarina Ståhlberg

Pertti Torstila

Raimo Voipio
puheenjohtaja

Ville Voipio

Kjell Forsén
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Vantaalla helmikuun 8. päivänä 2017

Deloitte & Touche Oy
Tilintarkastusyhteisö

Merja Itäniemi
KHT

Tilintarkastuskertomus

Vaisala Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Vaisala Oyj:n (y-tunnus 0124416-2) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää konsernin tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, taseen, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Tuote- ja projektimyynnin tuloutus

Katso liitetieto 3, 4 ja 5 tilinpäätöksessä.

- Vaisala-konsernin liikevaihto, 319 miljoonaa euroa, muodostuu tuote-, palvelu- ja projektimyynnistä. Tuote- ja projektimyynnin osuus liikevaihdosta on 273,5 miljoonaa euroa.
- Tuotot tuotteiden myynnistä kirjataan, kun omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajille. Myyntiin liittyvien sopimusten suuri määrä ja toisistaan poikkeavat sopimusehdot lisäävät riskiä myynnin tuloutuksen ajallisen kohdistuksen virheelle.
- Projektimyyniin sisältyy pitkäaikaishankkeita, joiden tulot kirjataan tuotoksi valmistusasteen perusteella. Nämä hankkeet, joihin sovelletaan osatuloutusta, edellyttävät jatkuvaa arviointia projektin edistymisestä, projektin kustannuksista ja tuloksesta sekä sopimuksen täyttämiseen liittyvistä riskeistä.

- Tilintarkastustoimenpiteisiimme on kuulunut Vaisalan myyntiprosessin ja myynnin ajalliseen tuloutuksen liittyvien kontrollien arviointi.
- Olemme käyneet läpi Vaisalan tuloutusta koskevaa laskentaohjeistusta ja käytäntöä erilaisten sopimustyyppien osalta sen arvioimiseksi, että vastaako myynnin tuloutusmenettely kansainvälisten tilinpäätösstandardien vaatimuksia.
- Olemme tarkastaneet tuloutuksen oikea-aikaisuutta ja määrällistä oikeellisuutta sekä tuotemyynnin että valmistusasteen perusteella tuloutettavien pitkäaikaisprojektien osalta.
- Osana tuotemyynnin tuloutusperusteiden tarkastusta olemme verranneet kirjanpidon myyntitapahtumia näitä vastaavaan sopimus- ja toimitusdokumentaatioon.
- Osatuloutusprojektien osalta olemme verranneet projektilaskelmia olemassa oleviin sopimuksiin ja niihin mahdollisesti tehtyihin muutoksiin.
- Olemme tarkastaneet johdon laatimia kustannusarvioita, niiden seuranta ja ennusteiden toteumaa sekä arvioineet valmistusastetta saadun dokumentaation perusteella.
- Olemme arvioineet esittämistavan asianmukaisuutta tilinpäätöksessä.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Katso liitetieto 18 tilinpäätöksessä.

- Vaisala-konsernin vaihto-omaisuus, 32 miljoonaa euroa, muodostuu pääosin tuotekehityksen kohteena olevista korkean teknologian tuotteista, joihin liittyy ylijäämä- ja epäkuranttiusriski.
- Riskiä lisää se, että osalla tuotteista on pitkä elinkaari.
- Kuten liitetiedosta 18 ilmenee, yhtiö on tehnyt alaskirjauksia sekä arvonalennusvähenyksiä hitaasti liikkuvasta ja vanhentuneesta vaihto-omaisuudesta.
- Ylijäämä- ja epäkuranttiusriskin alaisen varaston arvon määrittämiseen liittyy merkittävästi johdon oletuksia ja tulevan kysynnän arviointia.

- Tilintarkastustoimenpiteisiimme on kuulunut Vaisalan vaihto-omaisuusprosessin sekä vaihto-omaisuuden arvostukseen liittyvien kontrollien arviointi.
- Olemme arvioineet konsernissa noudatettavaa vaihto-omaisuuden arvostuskäytäntöä ja olemme analysoineet hitaasti kiertäviä nimikkeitä arvonalentumisten laskentaperusteiden varmentamiseksi.
- Olemme tarkastaneet vaihto-omaisuuteen sisältyvien tuotteiden arvostusta vertaamalla kirjanpidon arvoja hankinnan ja valmistuksen kustannuksiin sekä luovutushintoihin sen arvioimiseksi, että arvostus ei ylitä hankinnan ja valmistuksen menoja tai sitä alhaisempaa luovutushintaa.
- Olemme arvioineet johdon oletuksia ja arvioita liittyen tuotteiden elinkaareen ja kysyntään.
- Olemme arvioineet esittämistavan asianmukaisuutta tilinpäätöksessä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisäänteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin

riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomukseemme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidemme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä mer-

kittäivistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikatsaukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksen. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikatsauksen käyttöömme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonamme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Vantaalla, 8. helmikuuta 2017

Deloitte & Touche Oy

Tilintarkastusyhteisö

Merja Itäniemi

KHT

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2016

Vaisalan yleiset hallinnointiperiaatteet

Vaisalan hallinto- ja ohjausjärjestelmä perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön ja Vaisalan yhtiöjärjestykseen. Yhtiö noudattaa Nasdaq Helsinki Oy:n ja Finanssivalvonnan antamia, listattuja yhtiöitä koskevia sääntöjä, määräyksiä ja ohjeita sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance) 2015.

Vaisalan hallitus on hyväksynyt tämän selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 8.2.2017 pidetyssä kokouksessaan. Yhtiön tilintarkastajana toimiva Tilintarkastusyhteisö Deloitte & Touche Oy on tarkastanut, että selvitys on annettu, ja että selvityksen ja tilinpäätöksen tiedot yhtiön taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä ovat yhdenmukaisia.

Lisätietoa

Selvitys on laadittu toimintakertomuksesta erillisenä asiakirjana ja on saatavilla yhtiön internetsivuilla www.vaisala.fi/sijoittajat. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi on luettavissa internetsivuilla www.cgfinland.fi/.

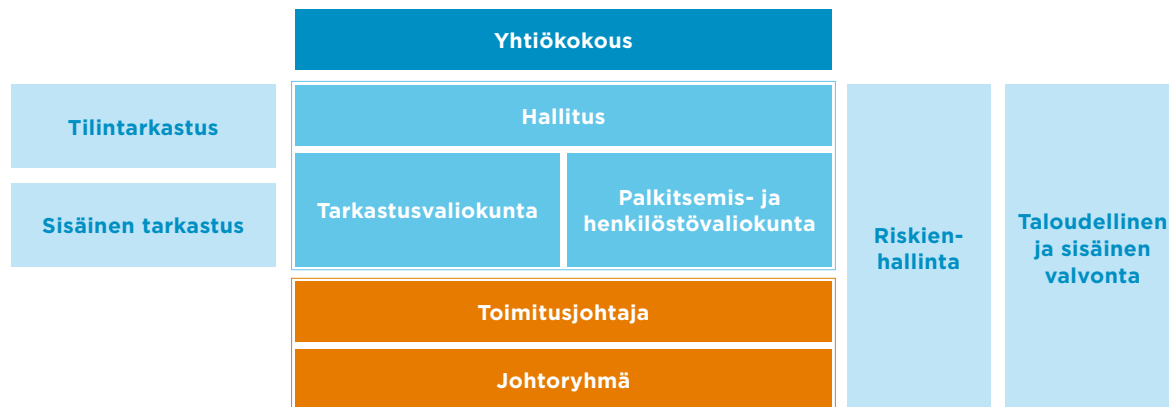
Poikkeaminen hallinnointikoodin suosituksista ja perustelut poikkeamille

Vaisalan hallituksen jäsenten toimikausi poikkeaa hallinnointikoodin suosituksen 6 mukaisesta yhden vuoden toimikaudesta. Vaisalan hallituksen jäsenten toimikausi määräytyy yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Yhtiöjärjestyksen mukaan jäsenen toimikausi on kolme vuotta siten, että toimikausi alkaa vaalin suorittaneen yhtiökokouksen päätyttyä ja päättyy kolmanneksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallituksen jäsenten yhtä vuotta pidempi toimikausi on perusteltua yhtiön liiketoiminnan pitkäjänteisen kehittämisen sekä liiketoiminnan luonteen kannalta. Vaisala on kokenut mallin hyvin toimivaksi ja yhtiön osakkeenomistajat ovat sitoutuneet siihen.

Vaisalan hallinnointi

Vaisalan toiminnasta vastaavat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja apunaan johtoryhmä.

Yhtiökokous

Yhtiökokous on Vaisalan ylin päättävä elin, jossa kaikki yhtiön osakkeenomistajat voivat osallistua yhtiön ohjaukseen ja valvontaan sekä käyttää ääni-, puhe- ja kyselyoikeuttaan. Varsinainen yhtiökokous pidetään kerran vuodessa ennen kesäkuun loppua hallituksen määrittelemänä päivänä. Yhtiökokous päättää osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan sille kuuluvista asioista.

Hallituksen puheenjohtaja, hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja ovat läsnä yhtiökokouksessa. Tilintarkastaja on läsnä varsinaisessa yhtiökokouksessa. Hallituksen jäseneksi ehdolla oleva henkilö on läsnä valinnasta päättävässä yhtiökokouksessa. Jos yllämainitut läsnäolot eivät toteudu yhden tai useamman yksittäisen henkilön kohdalla, Vaisala ilmoittaa poissaolosta yhtiökokoukselle. Vaisalan johtoryhmä osallistuu mahdollisuuksien mukaan.

Yhtiökokoukseen osallistuminen edellyttää, että osakkeenomistaja on merkitty Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään Vaisalan osakasluetteloon yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä ja että hän ilmoittautuu kokoukseen viimeistään kokouskutsussa mainittuna päivänä.

Osakkeenomistajalla on oikeus saada yhtiökokoukselle osakeyhtiölain mukaan kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun. Vaisala ilmoittaa internetsivuillaan päivämäärän, johon mennessä osakkeenomistajan on esitettävä yhtiön hallitukselle varsinaisen yhtiökokouksen käsiteltäväksi vaatimansa asia. Päivämäärä ilmoitetaan viimeistään varsinaista yhtiökokousta edeltävän tilikauden loppuun mennessä.

Vaisala julkaisee kokouskutsun aikaisintaan kaksi kuukautta ennen täsmäytyspäivää ja viimeistään kolme viikkoa ennen kokousta yhtiön internetsivuilla tai muulla hallituksen päättämällä tavalla tai toimittaa kokouskutsun suoraan osakkeenomistajille lain niin vaatiessa. Lisäksi Vaisala julkaisee kokouskutsun pörssitiedotteena hallituksen päätettyä yhtiökokouksen koollekutsumisesta. Yhtiökokouksen esityslista, päätöksentekoesitykset ja kokousaineisto ovat saatavilla Vaisalan internetsivuilla viimeistään kolme viikkoa ennen yhtiökokousta. Yhtiökokousasiakirjat pidetään internetsivuilla vähintään viiden vuoden ajan yhtiökokouksesta. Yhtiökokouksen pöytäkirja julkaistaan yhtiön internetsivuilla kahden viikon kuluessa yhtiökokouksesta.

Lisätietoa

Kokouspöytäkirja ja muut yhtiökokoukseen liittyvät asiakirjat löytyvät Vaisalan internetsivuilla www.vaisala.fi/yhtiokokous.

Hallitus, monimuotoisuusperiaatteet ja hallituksen työjärjestys

Hallituksen kokoonpano ja valinta

Hallitus huolehtii Vaisalan hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus toimii Vaisalan yhtiöjärjestyksen ja voimassaolevan lainsäädännön sekä Finanssivalvonnan ja Nasdaq Helsinki Oy:n antamien ohjeiden ja suosituksien mukaisesti. Vaisala Oyj:n hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään neljä ja enintään kahdeksan jäsentä. Yhtiökokous valitsee kaikki hallituksen jäsenet. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksen jäsenen toimikausi on yhtiöjärjestyksen mukaisesti kolme vuotta. Toimikausi alkaa vaalin suorittaneen yhtiökokouksen päätyttyä ja päättyy kolmanneksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallituksen jäsenten valintaperusteet, monimuotoisuus ja riippumattomuus

Hallituksen jäsenten valinnassa ensisijaisena tavoitteena on koota hallitukseen yhtiön kannalta mahdollisimman monipuolista osaamista, kokemusta ja kyvykkyyttä teknologioista, kansainvälisistä suhteista, globaalista liiketoiminnasta ja strategisesti merkittävistä toimialoista. Hallitus tulee nähdä kokonaisuutena, joka pystyy hoitamaan sille asetetut tehtävät parhaalla mahdollisella tavalla. Hallituksen jäsenten valinnassa tavoitteena on varmistaa, että hallitus tukee yhtiön nykyisen ja tulevan liiketoiminnan kehittämistä. Lisäksi hallituksessa tulee olla molempia sukupuolia ja jäsenillä tulee olla mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävänsä hoitamiseen. Tavoitteena on, että hallituksessa on kumpaakin sukupuolta vähintään 25 %.

Hallituksen jäsenten enemmistön on oltava riippumattomia yhtiöstä. Vähintään kahden yhtiöstä riippumattoman hallituksen jäsenen on oltava riippumattomia myös yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Hallitus arvioi jäsentensä riippumattomuuden vuosittain henkilökohtaisen yleisarvion perusteella, jossa otetaan huomioon jäsenen itsensä antamat tiedot sekä analyysi, jossa arvioidaan, voidaanko jäsentä pitää riippumattomana.

Hallitus arvioi vuosittain toimintaansa, työskentelytapojaan sekä monimuotoisuustavoitteidensa toteutumista itsearviointikeskustelussa.

Hallituksen jäseniä sitovat liikesalaisuuksia ja yrityssalaisuuksia koskevat veloitteet sekä markkinoiden väärinkäyttöasetuksen (EU) N:o 596/2014 (MAR) säätämät rajoitukset ja veloitteet. Hallituksen ja sen jäsenten on päätöksenteossaan ja muutoin toiminnassaan toimittava yhtiön ja sen kaikkien osakkeenomistajien edun mukaisesti sekä huolellisuusveloitetta noudattaen.

Valintansa jälkeen uudet hallituksen jäsenet perehdytetään Vaisalan toimintaan. Perehdytykseen sisältyy ylimmän johdon esityksiä ja muuta tutustumista yhtiön toimintaan, joissa vasta-

valitulle hallituksen jäsenelle kerrotaan muun muassa yhtiön liiketoiminnasta, strategiasta ja pitkän aikavälin tavoitteista sekä merkittävistä taloudellisista, kirjanpidollisista ja riskienhallintaan liittyvistä seikoista.

Hallituksen kokoukset ja tehtävät

Vaisalan hallitus kokoontuu vähintään kahdeksan kertaa vuodessa sekä aina tarvittaessa. Kokouksiin osallistuvat myös toimitusjohtaja ja talousjohtaja. Muut Vaisalan johtoryhmän jäsenet osallistuvat kokouksiin tarpeen mukaan hallituksen kutsusta. Mikäli hallituksen työn tehokas organisoiminen sitä yksittäistapauksessa vaatii, hallitus voi puheenjohtajan päätöksellä perustaa keskuudestaan työryhmän valmistelemaan sille osoitettua asiaa.

Hallitus toimii vahvistetun kirjallisen työjärjestyksen mukaisesti. Kokoukset voidaan pitää tarpeen vaatiessa puhelin- tai sähköpostikokouksina. Kokouksista pidetään vuosittain juoksevasti numeroitua päätöspöytäkirjaa. Lakiasianjohtaja toimii hallituksen sihteerinä.

Hallitus on päätösvaltainen, kun yli puolet sen jäsenistä on läsnä. Päätökset tehdään enemmistöpäätöksin, ja äänestystilanteessa äänten mennessä tasan se kanta tulee päätökseksi, johon puheenjohtaja yhtyy. Puheenjohtajan vaalin mennessä tasan arpa ratkaisee.

Toimitusjohtaja huolehtii hallituksen päätösten toimeenpanosta, valvoo niiden toteutumista ja raportoi hallitukselle toimeenpanossa havaitsemistaan puutteista tai ongelmista.

Säännönmukaiset kokoukset ovat

- tilinpäätöskokous
- yhtiökokousta edeltävä kokous
- järjestäytymiskokous
- osavuositarkastuskokoukset (2 kpl)
- puolivuositarkastuskokous
- liiketoimintatarkastus- ja strategiakokous
- toimintasuunnitelma-, budjetti- ja palkitsemisasiakokous.

Hallituksen tärkeimpiä tehtäviä ovat

- päättää toimitusjohtajan valinnasta ja erottamisesta
- päättää toimitusjohtajan toimitusuhde ehtoista
- varmistaa, että yhtiö on järjestänyt kirjanpidon ja varainhoidon sisäisen valvonnan sekä seurata valvonnan toimivuutta
- määrittää yhtiön strategia ja seurata sen toteuttamista sekä hyväksyä liiketoiminta-alueiden strategiset suunnitelmat
- määrittää yhtiön pitkän aikavälin tavoitteet ja seurata niiden toteutumista sekä hyväksyä liiketoiminta-alueiden pitkän aikavälin tavoitteet
- arvioida yhtiön ja liiketoiminta-alueiden vuosittaisia toimintasuunnitelmia
- hyväksyä yhtiön ja liiketoiminta-alueiden vuosittaisen taloudelliset tavoitteet

- tehdä tärkeimmät liiketoimintapäätökset kuten hyväksyä yrityskaupat, divestoinnit, merkittävät sopimukset ja vastuut, investoinnit ja rahoitusjärjestelyt
- asettaa investoinneille ja sitoumuksille hyväksymisrajat, joita ei saa ylittää ilman hallituksen lupaa
- käsitellä ja hyväksyä tilinpäätöstiedote, tilinpäätös ja hallituksen toimintakertomus sekä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä
- tehdä yhtiökokoukselle ehdotus osingosta
- käsitellä ja hyväksyä osavuosisikatsaukset sekä puolivuosisikatsaus
- valvoa yhtiön strategiaan ja liiketoimintaan liittyvien riskien arviointia ja hallintaa
- päättää johdon palkitsemis- ja kannustinjärjestelmästä.

Hallituksen jäsenten velvollisuutena hallituksen (tai valiokunnan) jäsenen tehtäviä hoitaessaan on aina toimia huolellisesti ja vilpittömässä mielessä sekä käyttää harkintaansa riittävien tietojen pohjalta tavalla, jonka he kohtuudella uskovat olevan yhtiön etujen mukaista.

Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan ohjeistamana muut johdon jäsenet edustavat yhtiötä osakkeenomistajiin, sijoittajiin, tiedotusvälineisiin ja muihin sidosryhmiin nähden. Hallituksen jäsenet ohjaavat kolmansien osapuolien tiedustelut yleensä toimitusjohtajalle. Hallitusta edustaa hallituksen puheenjohtaja.

Puheenjohtajan tehtävät

Hallituksen puheenjohtajan tehtävänä on toimia hallituksen kokousten puheenjohtajana ja hallinnoida hallituksen työtä siten, että hallitukselle asetetut velvoitteet tulevat täytetyksi.

Puheenjohtajan tulee

- huolehtia siitä, että aikataulun mukaiset kokoukset pidetään
- huolehtia hallituksen koolle kutumisesta ylimääräisiin kokouksiin tarvittaessa
- huolehtia, että esitykset ja esityksiä tukeva materiaali toimitetaan hallituksen jäsenille sovituksessa ajassa ja riittävän ajoissa ennen kokousta
- hyväksyä toimitusjohtajan valmisteleva asialista
- huolehtia kokousten ja päätösten dokumentoinnista
- pitää yhteyttä toimitusjohtajaan ja seurata yhtiön liiketoiminnan hoitamista
- vastata hallituksen työn arvioinnista.

Hallituksen jäsenet vuonna 2016

Vaisalan hallitukseen kuului seitsemän jäsentä 1.1.–5.4.2016. Hallituksen puheenjohtajana toimi Raimo Voipio, varapuheenjohtajana Yrjö Neuvo ja jäseninä Petra Lundström, Mikko Niinivaara, Maija Torkko, Pertti Torstila ja Ville Voipio. Hallituksen sihteerin tehtäviä hoiti lakiasianjohtaja Katriina Vainio.

5.4.2016 pidetty yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi seitsemän. Hallituksen jäseninä jatkoivat Yrjö Neuvo, Petra Lundström, Mikko Niinivaara, Pertti Torstila, Raimo Voipio ja Ville Voipio. Hallituksen uudeksi jäseneksi valittiin Kaarina Ståhlberg. Hallituksen puheenjohtaja on Raimo Voipio ja varapuheenjohtaja Yrjö Neuvo. Hallituksen sihteerin tehtäviä hoitaa lakiasianjohtaja Katriina Vainio.

Hallituksen jäsenet 31.12.2016		Toimikauden päättyminen
Petra Lundström	Jäsen	2018
Yrjö Neuvo	Varapuheenjohtaja	2019
Mikko Niinivaara	Jäsen	2017
Kaarina Ståhlberg	Jäsen	2019
Pertti Torstila	Jäsen	2017
Raimo Voipio	Puheenjohtaja	2017
Ville Voipio	Jäsen	2018

Suosituksessa 10 annettujen kriteerien mukaan kaikki hallituksen jäsenet ovat yhtiöstä ja osakkeenomistajista riippumattomia.

Raimo Voipio

Hallituksen puheenjohtaja

s. 1955, Suomen kansalainen, Dipl.ins.

- Palkitsemis- ja henkilöstövaliokunnan puheenjohtaja
- Yhtiöstä riippumaton, merkittävistä osakkeenomistajista riippuvainen hallituksen jäsen vuodesta 1989 ja hallituksen puheenjohtaja vuodesta 1994

Keskeinen työkokemus

- Nokia Oyj, eri tuotemerkkinointi-tehtävissä 1988–1998
- Markkinointi- ja kehitystehtävissä yksityisissä teleyrityksissä 1983–1988

Muut luottamustoimet

- Helkama Bica Oy, hallituksen jäsen
- Munkkiniemen koulutussäätiö, hallituksen varapuheenjohtaja
- Munkkiniemen yhteiskoulun kannatusosakeyhtiö, hallituksen varapuheenjohtaja

Yrjö Neuvo

Hallituksen varapuheenjohtaja

s. 1943, Suomen kansalainen

Ph.D. Cornell University

- Palkitsemis- ja henkilöstövaliokunnan jäsen
- Riippumaton hallituksen jäsen vuodesta 1989, ja varapuheenjohtaja vuodesta 1994

Keskeinen työkokemus

- Professori, tutkimusjohtaja, Aalto-yliopisto
- Nokia Oyj, teknologianeuvonantaja 2006
- Nokia Oyj, johtokunnan jäsen 1993–2005 erityisalueena matkapuhelimien tuotekehitys
- Suomen Akatemia, Tutkijaprofessori 1984–1992

- Tampereen teknillinen yliopisto, Elektroniikan ja signaalinkäsittelyn professori 1976–1992
- University of California, Santa Barbara, Vieraileva professori 1981–1982

Muut luottamustoimet

- Tekniikan Akatemia -säätiön hallituksen jäsen
- Tekniikan edistämissäätiö (TES), hallituksen jäsen
- Tiedekeskus Heureka, valtuuskunnan jäsen
- Tampereen teknillinen yliopisto, Advisory Boardin jäsen

Petra Lundström

Hallituksen jäsen

s. 1966, Suomen kansalainen,

DI (teknillisen fysiikan DI)

- Tarkastusvaliokunnan jäsen
- Riippumaton hallituksen jäsen vuodesta 2014

Keskeinen työkokemus

- Fortum Power and Heat Oy, Johtaja, ydinvoimapalveluliiketoiminta 2016–
- Fortum Power and Heat Oy, Johtaja, ydinvoima, 2014–2016
- Fortum Oyj, Johtaja, aurinkoenergia-liiketoiminnan kehittäminen 2012–2014
- Fortum Oyj, Teknologiajohtaja 2008–2012

- Fortum Oyj, Teknologiapäällikkö 2005–2007
- Fortum Oyj, Thermalhydraulics-tiimin vetäjä, ydinvoimapalvelut 2002–2005
- IVO/Fortum Oyj, Suunnitteluinsinööri ja pääsuunnitteluinsinööri, ydintekniikan yksikkö 1990–2001

Muut luottamustoimet

- Teknologian tutkimuskeskus VTT, hallituksen jäsen
- Posiva Solutions Oy, hallituksen jäsen
- Strategisen tutkimuksen neuvoston jäsen

Mikko Niinivaara Hallituksen jäsen

s. 1950, Suomen kansalainen,
DI, Tekniikan kunniatohtori

- Tarkastusvaliokunnan jäsen
- Palkitsemis- ja henkilöstövaliokunnan jäsen
- Riippumaton hallituksen jäsen vuodesta 2002

Keskeinen työkokemus

- ABB Oy, toimitusjohtaja 2001–2011
- ABB Industry Oy, toimitusjohtaja 1999–2001
- ABB Ltd, Zurich, liiketoiminta-alueen johtaja 1993–1998
- ABB yhtymä, useita johtotehtäviä 1984–1993

Kaarina Ståhlberg Hallituksen jäsen

s. 1966, Suomen kansalainen,
oik.kand. LL.M (Columbia University,
New York)

- Riippumaton hallituksen jäsen vuodesta 2016
- Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja

Keskeinen työkokemus

- Lakiasiaintohtaja, Posti Group Oyj, 2016–
- Itsenäinen ammatinharjoittaja, Kaarina Ståhlberg Law Consulting Oy, 2014–2016
- Juridinen neuvonantaja ydinvoimalatoiminnassa, Fortum Oyj, 2014

- Lakiasiaintohtaja ja johtoryhmän jäsen, Fortum Oyj, 2013–2014
- Lakimies, White & Case, 2012–2013
- Vice President, Assistant General Counsel, Nokia Oyj, 2005–2012
- Vice President, Mobile Phones legal, Nokia Oyj, 2004–2005
- Eri tehtäviä Nokia Oyj, 1999–2004

Muut luottamustoimet

- Markkinatapalautakunnan jäsen, Arvopaperimarkkinayhdistys
- Policy-valiokunnan jäsen, DIF Hallitusammattilaiset ry

Pertti Torstila Hallituksen jäsen

s. 1946, Suomen kansalainen, VTK

- Riippumaton hallituksen jäsen vuodesta 2014

Keskeinen työkokemus

- Ulkoasiainministeriö, Helsinki, valtiosihteeri 2006–2014
- Suurlähettiläs, Tukholma 2002–2006
- Ulkoasiainministeriö, Helsinki, alivaltiosihteeri 2000–2002

- Ulkoasiainministeriö, Helsinki, poliittisen osaston päällikkö 1996–2000
- Suurlähettiläs, Itävalta/ETYK, Unkari ja Kroatia, 1989–1996

Muut luottamustoimet

- Suomen Punaisen Risti, hallituksen puheenjohtaja
- John Nurminen Säätiö, hallituksen jäsen

Ville Voipio Hallituksen jäsen

s. 1974, Suomen kansalainen,
Tekniikan tohtori, mittaustekniikka

- Riippumaton hallituksen jäsen vuodesta 2015

Keskeinen työkokemus

- Kehitysjohtaja, Si-Tecno Oy, yritysstrategia ja T&K-johtaminen 2014–
- Dosentti, Tampereen teknillinen yliopisto, Signaalinkäsittelyn laitos 2013–
- Toimitusjohtaja, K-Patents Oy, yrityksen operatiivinen ja strateginen johtaminen 2012–2013

- Toimitusjohtaja, Janesko Oy, T&K-johtaminen 2008–2013
- Projektipäällikkö, K-Patents Oy, Tuotekehitysprojektien johtaminen, teknologiajohtaminen 1996–2008

Muut luottamustoimet

- Si-Tecno Oy, hallituksen jäsen
- Weisell-säätiö sr, hallituksen jäsen

Vaisalan hallitus kokoontui vuonna 2016 yhteensä yksitoista kertaa ja jäsenten osallisuusprosentti oli 97 %. Jäsenten osallistuminen kokouksiin on esitetty erillisessä taulukossa sivulla 92.

Hallituksen asettamat valiokunnat

Hallituksella on kaksi pysyvää valiokuntaa: tarkastusvaliokunta sekä palkitsemis- ja henkilöstövaliokunta. Valiokuntien jäsenet nimitetään hallituksen jäsenten joukosta vuosittain kunkin valiokunnan työjärjestyksen mukaisesti. Hallitus voi lisäksi asettaa valiokuntia ja työryhmiä nimeämiinsä tehtäviin. Hallitus vahvistaa valiokuntien työjärjestykset. Valiokunnat avustavat hallitusta valmistelemalla hallitukselle kuuluvia asioita. Valiokunnat eivät ole päättäviä tai toimeenpanevia elimiä, vaan hallitus on vastuussa niille antamistaan tehtävistä, ellei valiokunnan työjärjestyksessä ole toisin päätetty. Valiokunnat pitävät kokouksistaan pöytäkirjaa, jotka ovat hallituksen jäsenten saatavilla. Hallituksen sihteeri toimii valiokuntien sihteerinä.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonnassa, riskienhallinnassa sekä ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen järjestämisessä. Tarkastusvaliokunta hoitaa tehtäviään hallituksen hyväksymän työjärjestyksen, Arvopaperimarkkinayhdistyksen hallinnointikoodin sekä sovellettavien lakien ja määräysten mukaisesti.

Tarkastusvaliokunnassa on kolme jäsentä, jotka hallitus nimittää vuosittain keskuudestaan. Valiokunnan jäsenten on oltava yhtiöstä riippumattomia, ja ainakin yhden heistä on myös oltava riippumaton yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Tarkastusvaliokunnan jäsen ei saa osallistua yhtiön tai sen konsernitilinpäätökseen yhdisteltävän yhteisön päivittäiseen johtamiseen. Valiokunta kokoontuu vähintään viisi kertaa vuodessa. Kokouksiin osallistuvat myös toimitusjohtaja ja talousjohtaja. Muut Vaisalan vastuulliset henkilöt osallistuvat kokouksiin tarpeen mukaan valiokunnan kutsusta.

Tarkastusvaliokunnan tärkeimpiä tehtäviä ovat

- seurata ja arvioida taloudellista raportointiprosessia ja ennusteprosessia
- hyväksyä Vaisalan kirjanpito- ja laskentaperiaatteet sekä niiden muutokset
- käsitellä osavuosikatsaukset, puolivuositarkastus, tilinpäätöstiedote ja tilinpäätös
- arvioida lakien ja määräysten noudattamista
- tarkistaa hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskeva selvitys
- hyväksyä liikearvotestaukset
- hyväksyä tilinpäätökseen, puolivuositarkastuksiin ja osavuositarkastuksiin sisältyvät olennaiset johdon arviot
- seurata ja arvioida yhtiön sisäisen valvonnan ja tarkastuksen riskienhallintajärjestelmän ja laatuauditoinnin tehokkuutta
- hyväksyä tilintarkastussuunnitelma ja tilintarkastuksen kustannusarvio

- hyväksyä sisäisen tarkastuksen suunnitelma ja kustannusarvio
- hyväksyä yrityksen rahoituspolitiikka ja seurata rahoitus-tilannetta
- seurata yrityksen verotilannetta
- seurata tilintarkastusta
- seurata sisäistä tarkastusta
- seurata ja arvioida lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja etenkin tämän harjoittamaa muiden kuin tilintarkastuspalveluiden tarjoamista yhtiölle
- valmistella tilintarkastajan valintaa koskeva päätösehdotus
- seurata yrityksen toimintaohjetta (code of conduct).

Tarkastusvaliokunnan jäsenet vuonna 2016

1.1.–5.4.2016 tarkastusvaliokunnan jäseniä olivat Maija Torkko (puheenjohtaja), Petra Lundström ja Mikko Niinivaara. Tarkastusvaliokunnan kaikki jäsenet olivat yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia.

5.4.–31.12.2016 tarkastusvaliokunnan jäseniä olivat Kaarina Ståhlberg (puheenjohtaja), Petra Lundström ja Mikko Niinivaara. Tarkastusvaliokunnan kaikki jäsenet olivat yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia.

Vaisalan tarkastusvaliokunta kokoontui vuonna 2016 yhteensä kuusi kertaa ja jäsenten osallisuusprosentti oli 100 %. Jäsenten osallistuminen kokouksiin on esitetty erillisessä taulukossa sivulla 92.

Palkitsemis- ja henkilöstövaliokunta

Palkitsemis- ja henkilöstövaliokunta vastaa sellaisten henkilöstöasioiden valmistelusta, jotka liittyvät toimitusjohtajan ja ylimmän johdon palkkaukseen, toimitusjohtajan ja johtoryhmän arviointiin sekä palkkio- ja kannustinjärjestelmiin.

Palkitsemis- ja henkilöstövaliokunnassa on kolme jäsentä, jotka hallitus nimittää vuosittain keskuudestaan. Jäsenten enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia. Valiokunta kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa. Kokouksiin osallistuvat myös toimitusjohtaja, henkilöstöjohtaja ja talousjohtaja, lukuun ottamatta kohtia, jolloin käsitellään heitä itseään koskevia asioita. Muut Vaisalan vastuulliset henkilöt osallistuvat kokouksiin tarpeen mukaan valiokunnan kutsusta.

Palkitsemis- ja henkilöstövaliokunnan tärkeimpiä tehtäviä ovat

- toimitusjohtajan palkkauksen ja muiden taloudellisten etuuksien valmistelu
- muun johdon palkkauksen ja muiden taloudellisten etuuksien valmistelu
- yhtiön palkitsemisjärjestelmiä koskevien asioiden valmistelu
- toimitusjohtajan ja muun johdon palkitsemisen arviointi sekä palkkiojärjestelmien tarkoituksenmukaisuuden varmistaminen
- henkilöstön kehittämisen seuranta
- henkilöstön työhyvinvoinnin, työterveyden ja turvallisuuden kehittämisen seuranta.

Palkitsemis- ja henkilöstövaliokunnan jäsenet vuonna 2016

1.1.–5.4.2016 palkitsemis- ja henkilöstövaliokunnan jäseniä olivat Raimo Voipio (puheenjohtaja), Yrjö Neuvo ja Maija Torkko. Valiokunnan kaikki jäsenet ovat yhtiöstä riippumattomia.

5.4.–31.12.2016 palkitsemis- ja henkilöstövaliokunnan jäseniä olivat Raimo Voipio (puheenjohtaja), Yrjö Neuvo ja Mikko Niinivaara. Valiokunnan kaikki jäsenet ovat yhtiöstä riippumattomia.

Vaisalan palkitsemis- ja henkilöstövaliokunta kokoontui vuonna 2016 yhteensä viisi kertaa ja jäsenten osallistumisprosentti oli 93 %. Jäsenten osallistuminen kokouksiin on esitetty erillisessä taulukossa alla.

Hallituksen ja valiokuntien jäsenten osallistuminen kokouksiin vuonna 2016

	Asema hallituksessa	Hallituksen kokoukset	Tarkastusvaliokunta	Palkitsemis- ja henkilöstövaliokunta
Raimo Voipio	Puheenjohtaja	11/11		5/5
Yrjö Neuvo	Varapuheenjohtaja	11/11		5/5
Petra Lundström	Jäsen	11/11	6/6	
Mikko Niinivaara	Jäsen	10/11	6/6	3/5
Kaarina Ståhlberg (5.4.2016 alkaen)	Jäsen	9/11	5/6	
Maija Torkko (5.4.2016 asti)	Jäsen	2/11	1/6	1/5
Pertti Torstila	Jäsen	10/11		
Ville Voipio	Jäsen	11/11		

Toimitusjohtaja

Vaisala Oyj:n hallitus nimittää toimitusjohtajan. Toimitusjohtajan tehtävänä on hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti sekä informoida

hallitusta yhtiön liiketoiminnan ja taloudellisen tilanteen kehityksestä. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä.

Kjell Forsén

Toimitusjohtaja

s. 1958, Suomen kansalainen, TkL

- Vaisalan toimitusjohtaja ja johtoryhmän puheenjohtaja 2006–

Keskeinen työkokemus

- Ericsson, 1986–2006, useita johtotehtäviä Suomessa ja ulkomailla
- Suomen Ericssonin toimitusjohtaja 2003–2006

Luottamustoimet

- Valamo säätiö, valtuuskunnan jäsen
- John Morton -keskus, valtuuskunnan jäsen

Johtoryhmä

Toimitusjohtaja on Vaisalan johtoryhmän puheenjohtaja. Johtoryhmään kuuluu kuusi henkilöä. Kerran kuukaudessa kokoontuva johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa yrityksen strategian suunnittelussa, strategian toteuttamisessa, operatiivisessa johtamisessa sekä hallituksessa käsiteltävien asioiden valmistelussa. Se laatii vuosittaiset toiminta- ja taloussuunnitelmat sekä niihin liittyvän tavoiteasetannan, valvoo suunnitelmien toteutumista sekä valmistelee merkittäviä investointeja ja yrityskauppoja. Johtoryhmän tekemistä päätöksistä vastaa toimitusjohtaja. Johtoryhmän jäsenten tehtävänä on toteuttaa päätökset omalla vastuualueellaan.

Johtoryhmän jäseniä ovat liiketoiminta-alueiden johtajat, talousjohtaja, Operations-yksikön johtaja ja henkilöstöjohtaja. Lakiasianjohtaja toimii johtoryhmän sihteerinä.

Johtoryhmän jäsenet 31.12.2016

- Kjell Forsén, toimitusjohtaja, johtoryhmän puheenjohtaja vuodesta 2006
- Marja Happonen, henkilöstöjohtaja vuodesta 1994
- Sampsa Lahtinen, Controlled Environment -liiketoiminta-alueen johtaja vuodesta 2013
- Kaarina Muurinen, talousjohtaja vuodesta 2011
- Vesa Pylvänäinen, Operations -yksikön johtaja vuodesta 2011
- Jarkko Sairanen, Weather-liiketoiminta-alueen johtaja 1.2.2016 alkaen*

* Weather Offering -johtaja Ilkka Mannonen toimi Weather-liiketoiminta-alueen johtajana 15.12.2015–31.1.2016.

Lisätietoa

Lisätietoa Vaisalan johtoryhmästä löytyy yrityksen internetsivuilta, osoitteesta www.vaisala.fi/sijoittajat.

Palkat ja palkkiot

Vaisalan yhtiökokous päättää hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten sekä tilintarkastajan palkkioista.

Palkitsemisella kannustetaan työntekijöitä yksilöille ja tiimeille asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseen. Palkkoja ja palkkioita määriteltäessä otetaan huomioon yhtiön taloudellinen tulos, yritysten yleisesti käyttämä tehtävien vaatavuusluokitus sekä ulkoiset palkka- ja palkkioreferenssit. Kaikki työntekijät ovat bonusjärjestelmässä, jonka tavoitteena on liikevaihdon, liiketuloksen ja kassavirran kehittäminen.

Vaisalan ylimmän johdon palkitsemiseen sisältyvät kilpailukykyinen palkka ja henkilöstöedut paikallisen markkinakäytännön mukaan sekä vuosittaisiin tulostavoitteisiin sidotut bonukset, joiden tavoitteena on liikevaihdon, liiketuloksen ja kassavirran kehittäminen. Ylin johto on lisäksi mukana liiketuloksen kehitykseen perustuvissa pitkän aikavälin osakepalkkiojärjestelmissä.

Vaisalan hallitus hyväksyy vuosittain palkitsemisjärjestelmät ja niiden kohderyhmät. Hallitus päättää myös toimitusjohtajan palkitsemisesta ja vahvistaa toimitusjohtajalle suoraan raportoitujen johtoryhmän jäsenten palkat ja palkkiot.

Hallituksen palkkiot

5.4.2016 pidetty yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenille maksetaan vuoden 2017 varsinaiseen yhtiökokoukseen päättyvältä toimikaudelta vuosipalkkiot seuraavasti: hallituksen puheenjohtajalle 45 000 euroa ja muille hallituksen jäsenille kullekin 35 000 euroa. Vuosipalkkiosta noin 40 % maksetaan markkinoilta hankittavina Vaisala Oyj:n A-sarjan osakkeina ja loput rahana.

Lisäksi yhtiökokous päätti, että tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle maksetaan kokouspalkkiona 1 500 euroa per osallistuttu kokous ja kullekin tarkastusvaliokunnan jäsenelle 1 000 euroa per osallistuttu kokous toimikaudelta, joka päättyy vuoden 2017 varsinaiseen yhtiökokoukseen. Palkitsemis- ja henkilöstövaliokunnan tai muun hallituksen perustaman valiokunnan puheenjohtajalle ja kullekin jäsenelle maksetaan kokouspalkkiona 1 000 euroa per osallistuttu kokous toimikaudelta, joka päättyy vuoden 2017 varsinaiseen yhtiökokoukseen.

Hallituksen jäsenille maksetut palkkiot
1 000 euroa

	2016	2015
Petra Lundström	41	40
Yrjö Neuvo	40	40
Mikko Niinivaara	44	40
Kaarina Ståhlberg (5.4.2016 alkaen)	34	
Maija Torkko (5.4.2016 asti)	11	48
Pertti Torstila	35	35
Mikko Voipio (31.3.2015 asti)		9
Raimo Voipio	50	50
Ville Voipio (31.3.2015 alkaen)	35	26
Yhteensä	290	288

Hallituksen jäsenten osakeomistukset 31.12.2016
Kappaletta

	A-osakkeet *	K-osakkeet	Yhteensä
Petra Lundström	600		600
Yrjö Neuvo	34 240	18 664	52 904
Mikko Niinivaara	1 800		1 800
Kaarina Ståhlberg	1 500		1 500
Pertti Torstila	1 800		1 800
Raimo Voipio	255 580	227 148	482 728
Ville Voipio	196 943	48 356	245 299
Yhteensä	492 463	294 168	786 631

* Osakeomistukset sisältävät hallituksen jäsenten lähipiirin sekä määräysvaltayhteisöjen omistamat osakkeet.

Vaisalan johdon palkkiot

Toimitusjohtaja

Vaisalan hallitus päättää Vaisalan toimitusjohtajan palkitsemisesta. Toimitusjohtajan kokonaispalkka koostuu kuukausipalkasta, luontoiseduista, ryhmäeläkevakuutuksesta, suoritukseen perustuvasta bonuksesta sekä vuosien 2014, 2015 ja 2016 osakepalkkiojärjestelmästä. Vuosittainen bonus voi olla enintään 72 prosenttia vuosipalkasta. Toimitusjohtajan eläkeikä on 62 vuotta.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on hänen itsensä irtisanoutuessa kuusi kuukautta ja työnantajan irtisanoessa 12 kuukautta. Irtisanomisajalta maksetaan toimitusjohtajan kokonaispalkan mukaiset korvaukset.

Johtoryhmä

Vaisalan hallitus vahvistaa toimitusjohtajalle suoraan raportoitujen johtoryhmän jäsenten palkkiot.

Johtoryhmän jäsenen kokonaispalkka koostuu kuukausipalkasta, luontoiseduista, ryhmäeläkevakuutuksesta, suoritukseen perustuvasta bonuksesta sekä vuosien 2014, 2015 ja 2016 osakepalkkiojärjestelmästä. Vuosittainen bonus voi olla enintään 60 prosenttia vuosipalkasta. Ryhmäeläkevakuutus määrittää johtoryhmän vaihtoehtoiseksi eläkeikäksi 62 vuotta.

Toimitusjohtajan palkat ja palkkiot, suoriteperuste 1 000 euroa	2016	2015
Palkka	494	491
Palkkiot	178	298
Osakekohtaiset palkkiot	315	126
Lakisääteinen eläke	135	99
Lisäeläke	116	116
Yhteensä	1 238	1 131

Muun johtoryhmän palkat ja palkkiot, suoriteperuste 1 000 euroa	2016	2015
Palkka	1 129	1 231
Palkkiot	355	375
Osakeperusteiset palkkiot	846	272
Lakisääteinen eläke	275	244
Lisäeläke	195	178
Yhteensä	2 800	2 300

Johtoryhmän palkat ja palkkiot 2016, suoriteperuste

1 000 euroa	Palkka	Palkkiot	Osake- perusteiset palkkiot	Laki- sääteinen eläke	Lisäeläke	Yhteensä
Toimitusjohtaja	494	178	315	135	116	1 238
Muu johtoryhmä	1 129	355	846	275	195	2 800
Yhteensä	1 623	533	1 161	410	311	4 038

Johtoryhmän osakeomistukset 31.12.2016 Kappaletta

	A-osakkeet
Kjell Forsén, toimitusjohtaja	10 720
Marja Happonen	3 963
Sampsa Lahtinen	1 000
Kaarina Muurinen	5 000
Vesa Pylvänäinen	3 500
Jarkko Sairanen	4 500
Yhteensä	28 683

Osakepalkkiojärjestelmät

Vaisalan hallitus päätti 6.2.2013 osakepalkkiojärjestelmän perustamisesta vuodelle 2013. Järjestelmä oli suunnattu konsernin avainhenkilöille ja se perustui konsernin kannattavuuden kehittymiseen kalenterivuonna 2013. Järjestelmästä ei maksettu palkkiota, koska asetetut tavoitteet eivät toteutuneet vuonna 2013.

Vaisalan hallitus päätti 10.2.2014 osakepalkkiojärjestelmän perustamisesta vuodelle 2014. Järjestelmä on suunnattu konsernin avainhenkilöille ja se perustui konsernin kannattavuuden kehittymiseen kalenterivuonna 2014. Palkkio maksetaan osin Vaisalan A-sarjan osakkeilla, ja osin rahavaroilla keväällä 2017. Rahavaroilla katetaan avainhenkilöiden palkitsemiseen liittyvät verot ja veroluonteiset maksut. Alkuperäinen osakepalkkiojärjestelmässä luovutettava palkkio vastasi enintään 160 000 osaketta. Palkkiota ei makseta, mikäli avainhenkilön työ- tai palvelusuhde päättyy ennen palkkion maksupäivää. Osakepalkkiojärjestelmän

kustannus jaksotetaan vuoden 2014 toukokuusta vuoden 2017 maaliskuuhun.

Osakkeina maksettavan osuuden kustannus arvostetaan osakepalkkiojärjestelmän voimaantulopäivän osakkeen päätöskurssiin 23,69 euroa ja rahana maksettavan osuuden kustannus arvostetaan tilinpäätöspäivän osakkeen päätöskurssiin. 31.12.2016 osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuului noin 20 henkilöä. Tämän osakepalkkiojärjestelmän perusteella maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään 43 412 Vaisalan A-osaketta sisältäen rahaosuuden.

Vaisalan hallitus päätti 18.12.2014 osakepalkkiojärjestelmän perustamisesta vuodelle 2015. Järjestelmä on suunnattu konsernin avainhenkilöille ja se perustui konsernin kannattavuuden kehittymiseen kalenterivuonna 2015. Palkkio maksetaan osin Vaisalan A-sarjan osakkeilla, ja osin rahavaroilla keväällä 2018. Rahavaroilla katetaan avainhenkilöiden palkitsemiseen liittyvät verot ja veroluonteiset maksut. Alkuperäinen osakepalkkiojärjestelmässä luovutettava palkkio vastasi enintään 160 000 osaketta. Palkkiota ei makseta, mikäli avainhenkilön työ- tai palvelusuhde päättyy ennen palkkion maksupäivää. Osakepalkkiojärjestelmän kustannus jaksotetaan vuoden 2015 toukokuusta vuoden 2018 maaliskuuhun. Osakkeina maksettavan osuuden kustannus arvostetaan osakepalkkiojärjestelmän voimaantulopäivän osakkeen päätöskurssiin 24,16 euroa ja rahana maksettavan osuuden kustannus arvostetaan tilinpäätöspäivän osakkeen päätöskurssiin. 31.12.2016 osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuului noin 30 henkilöä. Tämän osakepalkkiojärjestelmän perusteella maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään 101 791 Vaisalan A-osaketta sisältäen rahaosuuden.

Vaisalan hallitus päätti 16.12.2015 osakepalkkiojärjestelmän perustamisesta vuodelle 2016. Järjestelmä on suunnattu konsernin avainhenkilöille ja se perustui konsernin kannattavuuden kehittymiseen kalenterivuonna 2016. Palkkio maksetaan osin Vaisalan A-sarjan osakkeilla, ja osin rahavaroilla keväällä 2019. Rahavaroilla katetaan avainhenkilöiden palkitsemiseen liittyvät verot ja veroluonteiset maksut. Alkuperäinen osakepalkkiojärjestelmässä luovutettava palkkio vastasi enintään 200 000 osaketta. Palkkiota ei makseta, mikäli avainhenkilön työ- tai palvelusuhde päättyy ennen palkkion maksupäivää. Osakepalkkiojärjestelmän kustannus jaksotetaan vuoden 2016 toukokuusta vuoden 2019

maaliskuuhun. Osakkeina maksettavan osuuden kustannus arvostetaan osakepalkkiojärjestelmän voimaantulopäivän osakkeen päätöskurssiin 23,13 euroa ja rahana maksettavan osuuden kustannus arvostetaan tilinpäätöspäivän osakkeen päätöskurssiin. 31.12.2016 osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuului noin 30 henkilöä. Tämän osakepalkkiojärjestelmän perusteella maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään 95 060 Vaisalan A-osaketta sisältäen rahaosuuden.

Vaisalan hallitus päätti 10.2.2016 osakepalkkiojärjestelmän perustamisesta. Järjestelmän ansaintakriteerinä on tietyn ajan jatkuva työ- tai toimisuhte. Palkkio maksetaan osin Vaisalan A-sarjan osakkeilla, ja osin rahavaroilla kolmessa yhtäsuuressa erässä järjestelmän voimassaoloaikana. Rahavaroilla katetaan avainhenkilöiden palkitsemiseen liittyvät verot ja veroluonteiset maksut. Alkuperäinen osakepalkkiojärjestelmässä luovutettava palkkio vastasi enintään 9 000 osaketta. Palkkiota ei makseta, mikäli avainhenkilön työ- tai palvelusuhde päättyy ennen palkkion maksupäivää. Osakepalkkiojärjestelmän kustannus jaksotetaan vuoden 2016 toukokuusta vuoden 2018 maaliskuuhun. Osakkeina maksettavan osuuden kustannus arvostetaan osakepalkkiojärjestelmän voimaantulopäivän osakkeen päätöskurssiin 23,13 euroa ja rahana maksettavan osuuden kustannus arvostetaan tilinpäätöspäivän osakkeen päätöskurssiin. Tämän osakepalkkiojärjestelmän perusteella maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään 6 000 Vaisalan A-osaketta sisältäen rahaosuuden.

Vaisalan hallitus päätti 15.12.2016 osakepalkkiojärjestelmän perustamisesta vuodelle 2017. Järjestelmä on suunnattu konsernin avainhenkilöille ja se perustui konsernin kannattavuuden kehittymiseen kalenterivuonna 2017. Palkkio maksetaan osin Vaisalan A-sarjan osakkeilla, ja osin rahavaroilla keväällä 2020. Rahavaroilla katetaan avainhenkilöiden palkitsemiseen liittyvät verot ja veroluonteiset maksut. Alkuperäinen osakepalkkiojärjestelmästä luovutettava palkkio vastaa enintään 200 000 osaketta riippuen yhtiön palkkioon oikeutettujen henkilöiden määrästä ansaintajakson päättyessä. Palkkiota ei makseta, mikäli avainhenkilön työ- tai palvelusuhde päättyy ennen palkkion maksupäivää. Osakepalkkiojärjestelmän kustannus jaksotetaan vuoden 2017 toukokuusta vuoden 2020 maaliskuuhun.

Osakepalkkiojärjestelmistä kirjatut kulut Milj. euroa

	2013	2014	2015	2016
Osakepalkkiojärjestelmä 2013	-	-	-	-
Osakepalkkiojärjestelmä 2014		0,2	0,3	0,6
Osakepalkkiojärjestelmä 2015			0,5	1,1
Osakepalkkiojärjestelmät 2016				0,7

Valvonta

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan pääpiirteet

Sisäinen valvonta pyrkii varmistamaan, että yhtiön toiminta on voimassa olevien lakien ja määräysten sekä yhtiön toimintaperiaatteiden (code of conduct) mukaista, ja että sen taloudellinen ja toiminnallinen raportointi on luotettavaa. Lisäksi se pyrkii turvaamaan yhtiön omaisuuden ja varmistamaan toiminnan kokonaistehokkuuden Vaisalan strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Sisäisen valvonnan toimintamallit ovat linjassa Vaisalan riskienhallintaprosessin kanssa. Riskienhallinnan tavoitteena on tukea Vaisalan strategiaa ja tavoitteiden saavuttamista ennakoimalla ja hallitsemalla mahdollisia liiketoiminnan uhkia ja mahdollisuuksia.

Vaisalan taloudelliseen raportointiin liittyvän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintamalli pyrkii riittävään varmuuteen taloudellisen raportoinnin luotettavuudesta sekä siitä, että tilinpäätös on laadittu voimassa olevien lakien ja määräysten, yleisesti hyväksytyjen tilinpäätösperiaatteiden (IFRS) ja muiden listayhtiöille asetettujen vaatimusten mukaisesti. Sisäisen valvonnan osa-alueet ovat valvontaympäristö, riskien arviointi, valvontatoiminnot, viestintä sekä seuranta.

Valvontaympäristö

Päävastuu taloudellisen raportoinnin sisäisestä valvonnasta on hallituksella. Hallituksen kirjallisesti vahvistamassa virallisessa työjärjestyksessä selvitetään hallituksen vastuut ja määritellään hallituksen ja sen valiokuntien sisäinen työnjako. Hallituksen nimittämän tarkastusvaliokunnan tehtävä on varmistaa, että taloudellista raportointia, riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa varten määriteltyjä periaatteita noudatetaan ja että yhtiön tilintarkastajiin pidetään yllä asianmukaisia suhteita. Toimitusjohtaja vastaa tehokkaan valvontaympäristön säilyttämisestä ja taloudelliseen raportointiin liittyvästä sisäisen valvonnan jatkuvasta toiminnasta. Sisäinen tarkastus raportoi kaikista merkittävistä asioista tarkastusvaliokunnalle ja toimitusjohtajalle.

Sisäinen tarkastus pyrkii kehittämään ja tehostamaan yrityksen taloudellista raportointia koskevaa valvontaa keskittymällä ennakoivasti sisäiseen valvontaympäristöön ja seuraamalla valvonnan tehokkuutta. Tärkeimpiä Vaisalan taloudellista raportointia ohjaavia työkaluja ovat code of conduct, hyväksymispolitiikka, rahoituspolitiikka, luottopolitiikka, laskentaperiaatteet sekä kirjanpito- ja raportointisäännöt.

Riskien arviointi

Vaisalan taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien arvioinnin tavoitteena on tunnistaa ja arvioida merkittävimmät uhkatekijät konsernin, raportointisegmenttien, sekä toimintojen ja prosessien tasolla.

Arvioinnin tuloksena määritellään valvonnan tavoitteet, joiden avulla Vaisala pyrkii varmistamaan, että taloudelliselle raportoinnille asetetut perusvaatimukset täyttyvät. Tarkastusvaliokunnalle toimitetaan säännöllisesti tietoa tärkeimpien riskialueiden kehityksestä sekä riskien pienentämiseksi suunnitelluista ja toteutetuista toimenpiteistä.

Valvontatoiminnot

Vaisalan johto vastaa sisäisen valvonnan toteuttamisesta. Talouteen liittyvä sisäinen valvonta sekä liiketoiminnan ja hallinnon valvonta on integroitu osaksi Vaisalan liiketoimintaprosesseja. Vaisala on määritellyt ja dokumentoinut tilinpäätöksen raportointiprosessiin liittyvät merkittävät sisäiset valvontatoimet osaksi liiketoimintaprosesseja. Sisäisiä valvontatoimia ovat hyväksynnät, valtuutukset, täsmäytykset, toiminnan tulosten katselmoinnit sekä tehtävien eriyttäminen. Liiketoimintayksiköillä on vastuulliset controller-toiminnot, joiden edustajat osallistuvat sekä yksikön toiminnan suunnitteluun että sen seurantaan. He varmistavat, että kuukausi- ja osavuosisraportointi vastaa yrityksen periaatteita ja ohjeita ja että kaikki taloudellinen raportointi laaditaan aikataulun mukaisesti. Johto seuraa tavoitteiden saavuttamista kuukausittaisen raportoinnin avulla.

Viestintä

Vaisalan sisäinen ja ulkoinen viestintä pyrkii varmistamaan avoimuuden, läpinäkyvyyden, oikeellisuuden ja oikea-aikaisuuden. Yhtiön intranetistä löytyvät code of conduct, hyväksymispolitiikka, rahoituspolitiikka, luottopolitiikka, laskentaperiaatteet sekä kirjanpito- ja raportointisäännöt, tiedonantopolitiikka ja sisäpiiriohje. Tiedonantopolitiikassa määritellään, kuinka ja koska tietoa on annettava ja kuka sitä antaa sekä annettavan tiedon tarkkuus ja kattavuus jotta tiedotusveloitteet täytetään. Vaisalan talousjohtaja raportoi sisäiseen valvontaan liittyvän työn tuloksista sekä valvonnan tehokkuudesta säännöllisesti tarkastusvaliokunnalle.

Seuranta

Taloudellista raportointia koskevan sisäisen valvonnan tehokkuutta valvovat hallitus, tarkastusvaliokunta, toimitusjohtaja, yrityksen johto ja sisäinen tarkastus. Valvonta kattaa kuukausittaisen taloudellisten raporttien seurannan, rullaavien ennusteiden ja suunnitelmien läpikäynnin sekä sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastajien raportit. Sisäinen tarkastus arvioi Vaisalan toiminnan tehokkuutta sekä riskienhallinnan riittävyyttä ja raportoi sisäisen valvonnan prosesseihin liittyvistä riskeistä ja heikkouksista. Sisäinen tarkastus laatii vuosittaisen tarkastussuunnitelman, jonka tilasta ja tuloksista se raportoi säännöllisesti tarkastusvaliokunnalle ja Vaisalan johdolle. Lisäksi talousjohtaja, lakiasiainjohtaja, sisäinen tarkastus ja tilintarkastaja koordinoivat tarkastuksen suunnittelua ja seuranta vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Yleisiä kehitystoimenpiteitä sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa vuonna 2016

Vaisala ulkoisti sisäisen tarkastuksen vuoden 2015 toisella puoliskolla. Vuonna 2016 tarkastuksen kohteina olivat myyntiprosessi, agenttisopimukset, hankinnasta maksuun – prosessi sekä vaihto-omaisuusprosessi. Sisäinen tarkastus on tuottanut kehitystoimenpiteitä prosessien yhtenäistämiseksi ja sisäisten kontrollien parantamiseksi.

Vaisala jatkoi kirjanpito- ja raportointiprosessiensa yhdenmukaistamista konserniyhtiöissä. Vuoden 2016 aikana pääkirjanpito keskitettiin Suomessa sijaitsevaan globaaliin taloushallinnon palveluorganisaatioon ja samalla maakoh- taisten tilinpäätösten ja veroilmoitusten laadinta ulkoistettiin Australiassa, Intiassa, Kanadassa, Ranskassa, Saksassa ja UK:ssa. Näiden keskittämis- ja ulkoistamishankkeiden seurauksena kon-

serniyhtiöiden kirjanpidon ja raportoinnin prosessit sekä niihin liittyvät sisäiset kontrollit yhtenäistyivät ja samalla kirjanpidon ja raportoinnin jatkuvuus ja ajantasaisuus vahvistuivat.

Lähipiiriliiketoimet

Vaisala ilmoittaa tiedot lähipiiriliiketoimista tilinpäätöksen lii- tetiedoissa. Lisäksi yhtiö arvioi ja seuraa yhtiön ja sen lähipiirin välisiä liiketoimia ja pyrkii varmistamaan, että mahdolliset eturis- tiriidit otetaan huomioon päätöksenteossa. Vaisalalla ei tällä hetkellä ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisivat olennaisia ja lisäksi tavanomaisesta liiketoiminnasta tai tavanomaisista markkinaeh- doista poikkeavia.

Tilintarkastaja ja tilintarkastajan palkkiot

Vaisalalla on yksi varsinainen tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja tai tilintarkas- tusyhteisö. Jos tilintarkastusta hoitamaan valitaan muu kuin tilintarkastusyhteisö, tulee lisäksi valita yksi varatilintarkastaja. Tilintarkastajan toimikausi kattaa kuluvan tilikauden ja hänen tehtävänsä päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiökokous valitsee tilintarkastajan ja päättää hänen palkkiostaan.

Yhtiökokous valitsi 5.4.2016 KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy:n uudelleen yhtiön tilintarkastajaksi vuoden toimikaudeksi. Yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut KHT Merja Itäniemi. Merja Itäniemi on toiminut tässä tehtävässä 26.3.2014

alkaen. Tilintarkastajalle maksetut palkkiot on esitetty alla olevassa taulukossa.

Tilintarkastajan palkkiot 1 000 euroa	2016	2015
Tilintarkastuspalkkiot	256	250
Veroneuvonta	7	39
Lausunnot ja todistukset	8	1
Muut palkkiot	110	54
Yhteensä	381	344

Sisäpiiri

Markkinoiden väärinkäyttöasetus ("MAR") tuli voimaan 3.7.2016. Sääntelyn seurauksena Vaisalalla ei ole enää julkista sisäpiiriä eikä se ylläpidä myöskään pysyvää yritys-kohtaista sisäpiirirekisteriä, vaan ainoastaan hanke- ja tapahtumakohtaisia sisäpiiriluetteloita. Vaisalan määrittelemiä johtohenkilöitä koskee 30 kalenteripäivän suljettu ajanjakso ennen osavuositarkastusten, puolivuositarkastusten ja tilinpäätöksen julkistusta. Suljettu ajan- jaksoksi päättyy julkistamista seuraavana päivänä. Suljettu ikkuna koskee myös henkilöitä, jotka osallistuvat osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen valmisteluun.

Liiketoimistaan ilmoitusvelvollisiksi johtohenkilöiksi on määritelty Vaisala Oy:n hallitus, toimitusjohtaja sekä muut johto- ryhmän (VMG) jäsenet.

Vaisalan Lakiasiat vastaa sisäpiiriasioista, niiden kouluttami- sesta, hanke- ja tapahtumakohtaisten rekistereiden laatisemisesta ja ylläpitämisestä sekä valvonnasta.

Vaisalan toimitusjohtaja, talousjohtaja ja lakiasiajohtaja voivat, kaksi yhdessä, päättää sisäpiirietiedon julkistamisen lyk- käämisestä silloin, kun MAR:in mukaiset ehdot täyttyvät. Samalla perustetaan hanke- tai tapahtumakohtainen sisäpiiriluetteleo. Vaisalan kulloinkin laadittaviin hanke- tai tapahtumakohtaisiin sisäpiiriluetteloihin kuuluvat ne henkilöt, jotka saavat tiettyä hanketta tai tapahtumaa koskevaa sisäpiiritietoa.

Tietoa osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Vaisala Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 28.3.2017 klo 18.00 alkaen Vaisala Oyj:n pääkonttorissa, Vanha Nurmijärventie 21, 01670 Vantaa. Kokoukseen ilmoittautuneiden vastaanottaminen aloitetaan klo 17.00.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua yhtiölle viimeistään 23.3.2017 klo 16.00.

Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua:

- Vaisalan internetsivujen kautta osoitteessa www.vaisala.fi/sijoittajat
- sähköpostiosoitteeseen paivi.aaltonen@vaisala.com
- puhelimitse numeroon (09) 8949 2201 arkisin klo 9.00–11.00 välisenä aikana.

Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan alkuperäisinä osoitteeseen Vaisala Oyj, Päivi Aaltonen, PL 26, 00421 Helsinki tai sähköpostitse osoitteeseen paivi.aaltonen@vaisala.com ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

Osingonmaksu

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuodelta 2016 maksetaan osinkoa 1,00 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 30.3.2017 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus esittää, että osinko maksetaan 6.4.2017.

Osoitteenmuutokset

Vaisalan osakkeenomistajia pyydetään ilmoittamaan osoitteenmuutoksista siihen pankkiin, jossa heidän arvo-osuustilinsä on.

Vaisalan listatut arvopaperit

Vaisala Oyj:llä on kaksi osakelajia: listattu A-sarjanosake ja listamaton K-sarjan osake. Vaisalan A-sarjan osake on listattu Nasdaq Helsingissä ja rekisteröity Euroclear Finland Oy:hyn.

Taloudellisen informaation julkaiseminen

Vaisala julkaisee taloudelliset raportit ja tiedotteet suomeksi ja englanniksi. Taloudelliset raportit ja tiedotteet ovat saatavilla Vaisalan internet-sivuilla osoitteessa www.vaisala.fi.

Painettu suomenkielinen vuosikatsaus lähetetään postitse vain niille henkilöille, jotka ovat sitä yhtiöltä toivoneet. Taloudellisten raporttien postituslistalle voi liittyä yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.vaisala.fi.

Osavuositarkastukset

- 25.4.2017: Osavuositarkastus tammi–maaliskuulta 2017
- 20.7.2017: Puolivuositarkastus tammi–kesäkuulta 2017
- 23.10.2017: Osavuositarkastus tammi–syyskuulta 2017

Hiljainen jakso

Hiljainen jakso alkaa 30 päivää ennen osavuositarkastusten, puolivuositarkastuksen ja tilinpäätöstiedotteen julkaisua, ja kestää osavuositarkastusten, puolivuositarkastuksen ja tilinpäätöstiedotteen julkaisemiseen saakka.

Poikkeuksena tähän sääntöön ovat yhtiökokous (jos pidetään hiljaisen jakson aikana) ja merkittävään liiketoimeen ja siitä viestimiseen liittyvän pörssitiedotteen julkaiseminen.

Hiljaisen jakson aikana Vaisalan edustajat pidättäytyvät keskustelemasta ja kommentoimasta yhtiön taloudellista tilannetta eikä tapaa pääomamarkkinoiden edustajia.

Kattava sijoittajasuhdeosio ja sijoittajasuhteiden yhteydet löytyvät Vaisalan internetsivuilta osoitteessa www.vaisala.fi/sijoittajat.

VAISALA

www.vaisala.fi